

ศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์

POTENTIALS AND TRENDS OF TOURISM AT CHONG CHOM

CHECKPOINT IN SURIN PROVINCE

นางสาวอัญญาณี คำโท

วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2549

ISBN 974-626-789-2

ศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์

นางสาวอัญญาณี คำโท

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

พ.ศ. 2549

ISBN 974-626-789-2

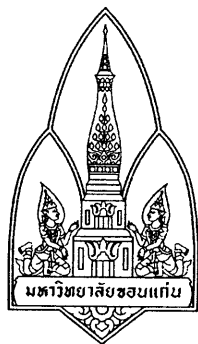
**POTENTIALS AND TRENDS OF TOURISM AT CHONG CHOM
CHECKPOINT IN SURIN PROVINCE**

MISS ANYANEE KOMETO

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF BUSINESS ADMINISTRATION
IN MANAGEMENT TOURISM
GRADUATE SCHOOL KHON KAEN UNIVERSITY**

2006

ISBN 974-626-789-2

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
หลักสูตร
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม
จังหวัดสุรินทร์

ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางสาวอัญญาณี คำโท

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :	รศ.รังสรรค์	นิยมสนธิ	ประธานกรรมการ
	รศ.อุดม	บัวศรี	กรรมการ
	รศ.ดร.ราณี	อิสิชัยกุล	กรรมการ
	ผศ.นาถฤดี	มณีเนตร	กรรมการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อีสิชัยกุล) อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาถฤดี มณีเนตร) อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ลปfang แก่นมาศย์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

.....
(รองศาสตราจารย์สุเมธ แก่นมณี)
คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น

อัญญาณี คำโท. 2549. *ศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. [ISBN 974-626-789-2]
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รศ.ดร. ราณี อิศัยกุล, ผศ. นาถฤดี มณีเนตร

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม (2) เพื่อศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม (3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม (4) เพื่อศึกษาแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยคือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 398 คน โดยใช้แบบสอบถาม สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง และเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลด่านรวมจำนวน 24 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว 10 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหารด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง ส่วนผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวจำนวน 10 คน ใช้แบบสัมภาษณ์

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติ ร้อยละค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวและความพร้อมทางการท่องเที่ยว ใช้สถิติเชิงอนุมาน การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวและ การทดสอบ F-test การเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการบรรยายบนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.97 ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางอยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.28 ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทางอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.46 ปัจจัยด้านความ

ปลอดภัยอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.44 ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.52 ด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.03 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.06 การเปรียบเทียบความแตกต่างของ ลักษณะส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า อายุของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความ คิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและสถานภาพของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรูปแบบการเดินทางแตกต่างกัน

ศักยภาพการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการตลาด ตลาด การท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสุรินทร์ และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับ นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ เทศกาล งานประเพณี มักเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม สินค้าที่นิยมซื้อขายกันมากจะเป็นสินค้ามือ สอง ถัดจากนั้นจะเป็นเครื่องจักสาน ผลิตภัณฑ์จากไม้ สินค้าเลียนแบบ ในการ เดินทางมาท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวส่วนมากได้รับข้อมูลมาจากการบอกเล่าจากเพื่อนฝูง ญาติ พี่น้อง และถ้ามีโอกาสจะแนะนำให้ผู้ใกล้ชิดได้รู้ถึงการเดินทางมาท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวร ช่องจอม แนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม การท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดน ถาวรช่องจอมนี้ ในอนาคตข้างหน้าจะได้รับการพัฒนาในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่จะมี การพัฒนากิจกรรม รูปแบบการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ด้านโครงสร้างพื้นฐานทางรัฐบาลควรให้ การสนับสนุนเพื่อเชื่อมกับการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกจะมีเพิ่ม มากขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบริเวณ ชายแดนและเพื่อรองรับการท่องเที่ยวบริเวณชายแดนใน โครงการสามเหลี่ยมมรกต ที่เกิดจากความ ร่วมมือของทั้งสามประเทศคือ ไทย สปป.ลาว และกัมพูชาที่จะร่วมกันพัฒนา ส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวยังบริเวณนี้

Anyanee Kometo. 2006. *Potentials and Trends of Tourism at Chong Chom Checkpoint in Surin Province*. Master of Business Administration Thesis in Management Tourism, Graduate School, Khon Kaen University. [ISBN 974-626-789-2]

Thesis Advisors : Assoc.Prof. Dr. Ranee Thichaikul, Asst.Prof. Naprudee Maneenate

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study individual factors affecting tourists' behavior at Chong Chom Checkpoint; 2) to study tourism potentials at this place; 3) to analyze obstacles and problems from tourism; and 4) to study tourism trends and propose guidelines for tourism in this area.

The sampling population consisted of 398 tourists traveling at Chong Chom Checkpoint and 24 Immigration officers and Tambon Administration Organization officers of Dan Subdistrict and 10 tourism entrepreneurs. Questionnaires were used to collect data from these tourists, Immigration officers, and TAO officers while interviews were used with the executive officer at Kapchoeng Immigration Division, and tourism entrepreneurs.

The data from such questionnaires and interviews were then analyzed by the SPSS for Windows, using mean and standard deviation to explain tourists' general information and individual factors as well as readiness of tourist attractions through the Chi-square test to check the relationship between tourists' demographics and personal characteristics and readiness of tourist attractions. The F-test was used for the comparison of different personal characteristics in tourism with individual factors and readiness of tourist attractions. The analysis of qualitative data was by means of description based on the data from field trips, interviews, and related documents.

The results of the research revealed that the individual factors on tourists' behavior were economic at high level, 3.97 average; decision of tourism at medium level, 3.28 average; travel style at high level, 3.46 average; safety factor at high level, 3.44 average; readiness and resource factor at high level, 3.52 average; foundation factor at medium level, 3.03 average; and facilities factor at medium level, 3.06 average. From the above comparison, tourists with age differences had different opinions about readiness of tourist attractions, tourism resources; and tourists with status differences had different opinions about individual factors and travel style.

Tourism potentials at Chong Chom Checkpoint were moderately found overall, and highly in tourism resources while foundation and facilities were moderately found. On tourism marketing, most tourists were from Surin and nearby provinces, preferably on one-day basis and on weekends, holidays, and festivals in group tours.

The most popular commodity was of second-hand type, followed by handicrafts, forest products, wood products, and imitation products. Most tourists received tourism information from friends and relatives. They will transfer this information to their folks when chances arise.

The future tourism trends for this checkpoint-tourism resources will be developed in terms of more activities and better patterns. About the foundation, the government should give support in connection with international tourism. About the facilities, they will be increased to accommodate tourists, Thai and foreign, to visit this border area, and to implement the Triangle Emerald Project (Sam Liam Morakot) from the cooperation of three countries: Thailand, Laos, and Cambodia to promote tourism mutually and to attract foreign tourists to this area.

งานวิทยานิพนธ์นี้มอบส่วนดีให้บุพการีและคณาจารย์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้บรรลุผลสำเร็จล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือจากรองศาสตราจารย์ ดร.ราณี อธิษฐ์กุลอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาถฤดี มณีเนตร ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ ข้อคิดเห็นเสนอแนะอันเป็นประโยชน์และการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบพระคุณ รองศาสตราจารย์ รังสรรค์ เนียมสนิท ประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์ อุดม บัวศรี กรรมการสอบ ที่สละเวลามาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิกรุณาให้ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งนี้ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลค่าน ผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จนทำให้วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ สำเร็จล่วงไปด้วยดี

สำคัญที่สุดในชีวิต ขอขอบพระคุณ บุพการีผู้มีอุปการคุณ เป็นอย่างสูงที่คอยให้กำลังใจและความห่วงใย อยู่เคียงข้างเป็นอย่างดียิ่งตลอดเวลา รวมทั้งคำปรึกษาทุกด้านๆ ที่ทำให้มีความตั้งใจและอดทนในการศึกษาหาความรู้ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิตในอนาคตต่อไป

อัญญาณี คำโท

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
คำอุทิศ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 ขอบเขตในการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 กรอบแนวความคิด	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	7
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ	15
2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	17
2.4 ลักษณะสินค้าทางการท่องเที่ยว	23
2.5 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุรินทร์	24
2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	36
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
3.3 การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล	38
3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	40

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
4.1 ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว	42
4.2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว	46
4.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและความพร้อมการ ท่องเที่ยว	54
4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการ เดินทางท่องเที่ยวและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	61
4.5 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยว	71
4.6 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารของด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิงและผู้ประกอบการ ในด้านศักยภาพการท่องเที่ยว	74
4.7 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข	77
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลการวิจัย และเสนอแนะ	82
5.1 สรุปผลการวิจัย	82
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	94
5.3 ข้อเสนอแนะทั่วไป	97
5.4 ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป	101
บรรณานุกรม	102
ภาคผนวก	105
ภาคผนวก ก แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์	106
ภาคผนวก ข แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสุรินทร์	127
ภาคผนวก ค รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	137
ภาคผนวก ง ผลการทดสอบค่า Chi Square และการค่าการวิเคราะห์ F-test	139
ประวัติผู้เขียน	257

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1.1	แสดงจุดผ่านแดนถาวร 6 จุด	2
ตารางที่ 4.1	เพศของนักท่องเที่ยว	42
ตารางที่ 4.2	อายุของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ	42
ตารางที่ 4.3	สถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ	43
ตารางที่ 4.4	ระดับการศึกษาสูงสุดของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ	43
ตารางที่ 4.5	อาชีพของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ	44
ตารางที่ 4.6	รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ	44
ตารางที่ 4.7	จังหวัดที่อาศัยอยู่ของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ	45
ตารางที่ 4.8	วัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยว	46
ตารางที่ 4.9	มาท่องเที่ยวเป็นครั้งที่เท่าใด	47
ตารางที่ 4.10	วันที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยว	47
ตารางที่ 4.11	จำนวนวันที่ใช้ในการท่องเที่ยว	48
ตารางที่ 4.12	การกลับมาท่องเที่ยว	48
ตารางที่ 4.13	การรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อ	49
ตารางที่ 4.14	ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยว	49
ตารางที่ 4.15	ที่พักในการท่องเที่ยว	50
ตารางที่ 4.16	ร้านอาหารที่เลือกรับประทาน	50
ตารางที่ 4.17	สินค้าที่เลือกซื้อมากที่สุด	51
ตารางที่ 4.18	ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว	51
ตารางที่ 4.19	สิ่งที่เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด	52
ตารางที่ 4.20	ประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวที่ชื่นชอบ	52
ตารางที่ 4.21	การแนะนำผู้อื่น	53
ตารางที่ 4.22	ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	54
ตารางที่ 4.23	ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทาง	55
ตารางที่ 4.24	ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง	56
ตารางที่ 4.25	ปัจจัยทางด้านความปลอดภัย	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.26	สรุปความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล	57
ตารางที่ 4.27	ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	58
ตารางที่ 4.28	ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	59
ตารางที่ 4.29	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	60
ตารางที่ 4.30	สรุปความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล	60
ตารางที่ 4.31	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับปัจจัยส่วนบุคคล	61
ตารางที่ 4.32	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	61
ตารางที่ 4.33	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว	62
ตารางที่ 4.34	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว	62
ตารางที่ 4.35	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว	63
ตารางที่ 4.36	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	63
ตารางที่ 4.37	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว	63
ตารางที่ 4.38	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	64
ตารางที่ 4.39	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว	64
ตารางที่ 4.40	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	65
ตารางที่ 4.41	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว	65
ตารางที่ 4.42	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	65
ตารางที่ 4.43	เปรียบเทียบความแตกต่างของอายุกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 4.44	เปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านรูปแบบการเดินทาง	67
ตารางที่ 4.45	เปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	68
ตารางที่ 4.46	เปรียบเทียบความแตกต่างของการศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ	68
ตารางที่ 4.47	เปรียบเทียบความแตกต่างของการศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคลด้านความปลอดภัย	69
ตารางที่ 4.48	เปรียบเทียบความแตกต่างของอาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทาง	69
ตารางที่ 4.49	เปรียบเทียบความแตกต่างของอาชีพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	70
ตารางที่ 4.50	เปรียบเทียบความแตกต่างของรายได้กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านความปลอดภัย	70
ตารางที่ 4.51	ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	71
ตารางที่ 4.52	ด้านการตลาด	72
ตารางที่ 4.53	ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน	72
ตารางที่ 4.54	ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	73

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวความคิด	6
ภาพที่ 2.1	แผนที่จังหวัดสุรินทร์	25

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก การท่องเที่ยวในปัจจุบัน ทุกประเทศทั่วโลกต่างเปิดตัวเองเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกภูมิภาคของโลก ให้ เดินทางไปเที่ยวยังประเทศของตนเอง ทำให้ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนของประเทศต่างๆ ต่างหันมาให้ความร่วมมือกัน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ และ สร้างสรรค์กิจกรรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศของตน การท่องเที่ยวของไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างให้ความร่วมมือสนับสนุนกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อผลักดันให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศ และให้ประชาชนในประเทศเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศเพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากความร่วมมือภายในประเทศแล้ว ประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านยังมีความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวสู่ภูมิภาคให้เพิ่มมากขึ้นด้วย

ประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย เปรียบเสมือนบ้านพี่เมืองน้องที่มีความสัมพันธ์ที่ติดต่อกันมาช้านาน การเดินทางข้ามไปมาของประชาชนทั้งสองประเทศบริเวณชายแดนเป็นสิ่งที่พบเห็นกันอยู่ทุกวัน ตั้งแต่อดีตที่การข้ามไปมาจะเกิดขึ้นตามแนวชายแดนที่มีช่องทางผ่านเข้าออกเป็นจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถควบคุมได้อย่างทั่วถึง จนกระทั่งในปัจจุบัน รัฐบาลได้กำหนดให้บริเวณที่มีการควบคุมการเดินทางผ่านเข้าออกของประชาชนทั้งสองประเทศ เป็นบริเวณจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนตามแนวชายแดนได้ โดยได้มีการออกกฎระเบียบไว้เพื่อป้องกันเหตุต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้จากบุคคลที่เดินทางเข้าออกระหว่างประเทศทั้งสอง และ บริเวณที่เป็นจุดผ่านแดนของประเทศไทยและประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย มีจุดผ่านแดนถาวร จำนวน 6 จุดดังนี้ (ข้อมูล ณ มิถุนายน 2547) แสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงจุดผ่านแดนถาวร 6 จุด

ลำดับที่	จังหวัด	พื้นที่ของไทย	พื้นที่ของ กัมพูชา	เวลา เปิด - ปิด	หมายเหตุ
1	สระแก้ว	บ้านคลองลึก อ.อรัญประเทศ	ปอยเปต อ.โอโจรว จ.บันเตียเม็ยเจย	07.00-20.00 น. ทุกวัน	เปิด 20 ก.ย.2540
2	จันทบุรี	บ้านฝักกาด อ.โป่งน้ำร้อน	ไพลิน จ.พระตะบอง	07.00- 20.00 น. ทุกวัน	เปิด 11 พ.ย.2546
3	จันทบุรี	บ้านแหลม อ.โป่งน้ำร้อน	พนมปรีก จ.พระตะบอง	07.00-20.00 น. ทุกวัน	เปิด 11 พ.ย.2546
4	สุรินทร์	ช่องจอม อ.กาบเชิง	โอรเสม็ด อ.สำโรง จ.อุดรมิชัย	07.00-20.00 น. ทุกวัน	เปิด 1 ก.ย. 2545
5	ศรีสะเกษ	ช่องสง่า อ.ภูสิงห์	ช่องจอม อ.อัลลองเวง จ.อุดรมิชัย	07.00-20.00 น. ทุกวัน	เปิด 11 พ.ย.2546
6	ตราด	บ้านหาดเล็ก อ.คลองใหญ่	จามเยียม อ.มณฑลสีมา จ.เกาะกง	07.00-20.00 น. ทุกวัน	เปิด 20 ก.ย. 2540

ที่มา : <http://www.dft.moc.go.th>

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดที่ได้ถูกกำหนดให้มีการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารสูงสุดของจังหวัด จังหวัดสุรินทร์ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของจังหวัดคือ “เกษตรอินทรีย์เป็นเลิศ เปิดประตูสู่อินโดจีน” โดยมีการกำหนดยุทธศาสตร์ของจังหวัดที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวคือ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวของจังหวัด และการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ซึ่งจังหวัดสุรินทร์มีจุดเด่นในเรื่องของศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตที่แตกต่างจากจังหวัดอื่นๆ ถึงจะไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากเหมือนจังหวัดท่องเที่ยวในภาคอื่นๆ แต่ความมีชื่อเสียงเกี่ยวกับข้าวหอมมะลิที่ผลิต ข้าวหอมมะลินทรีย์ที่ได้รับรองมาตรฐานและส่งขายออกไปทั่วโลก ผ้าไหมที่ได้รับการคัดเลือกให้ออกแบบและทอผ้าไหมสำหรับตัดเสื้อให้ผู้นำเขตเศรษฐกิจ (APEC) และช้างที่เลี้ยงมากที่สุดในประเทศไทย เหล่านี้ล้วนทำให้ชื่อเสียงของจังหวัดสุรินทร์เป็นที่รู้จักในระดับโลก นอกจากนี้การเป็นจุดเชื่อมต่อของอารยธรรมขอมโบราณ การเป็นเมืองชายแดน ที่มีภูมิประเทศติดต่อกับประเทศกัมพูชา มีจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมเป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดและเป็นประตูสู่แหล่งท่องเที่ยวโลก เป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ทางจังหวัดสุรินทร์ได้มีการกำหนดการพัฒนายุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนา

สินค้าและบริการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ เช่น การเปิดเส้นทางท่องเที่ยวตามรอยอารยธรรม ขอมโบราณ เส้นทางท่องเที่ยวชายแดน เพื่อผลักดันยุทธศาสตร์ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจกับ ประเทศเพื่อนบ้านและพัฒนาความสัมพันธ์ในรูปแบบของเมืองพี่เมืองน้อง เส้นทางท่องเที่ยว เชียงเขตร และเส้นทางท่องเที่ยวหมู่บ้านศิลปหัตถกรรม เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการศึกษา ศึกษานในด้านต่างๆ รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมใน การพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลต่อสภาพเศรษฐกิจ และเพื่อเป็นการกระจายรายได้จากการ ท่องเที่ยวให้ทั่วถึงทุกภาคส่วน ซึ่งในปีที่ผ่านมาจังหวัดสุรินทร์ได้มีการเพิ่มขึ้นของจำนวน โรงแรม รีสอร์ท ร้านอาหาร ร้านจำหน่ายผ้าไหม ฯลฯ รวมทั้งการลงทุนในจังหวัดสุรินทร์ของร้านค้าส่ง ขนาดใหญ่ เป็นสิ่งที่แสดงถึงศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดสุรินทร์ได้ ชัดเจนมากขึ้น

จังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในศูนย์กลางการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และมีพรมแดนติดกับประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย มีความยาว ตลอดแนวชายแดน ประมาณ 90 กิโลเมตร จุดที่มีการค้าแนวชายแดนอยู่ในเขตประเทศไทยใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ที่มีนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางไปท่องเที่ยวมากขึ้นเรื่อยๆ คือที่ ช่องจอม ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ เนื่องจากที่จุดผ่านแดนแห่งนี้เป็นสถานที่เปิด เป็นด่านถาวรมาเป็นเวลานานหลายปีแล้ว และมีการเก็บจำนวนผู้เดินทางผ่านเข้าออก เดินทางมา ท่องเที่ยวที่นี่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพและ แนวโน้มการท่องเที่ยวที่บริเวณนี้จึงเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการทราบจึงได้ทำการศึกษาศักยภาพและ แนวโน้มการท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมแห่งนี้

จุดผ่านแดนถาวรช่องจอมของจังหวัดสุรินทร์เป็นอีกจุดหนึ่งที่มีประชาชนเดินทางผ่านแดน เป็นจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากปี พ. ศ. 2546 เป็นจำนวน 73,692 คน ในปี พ. ศ. 2547 เป็นจำนวน 102,129 คน และในปี พ. ศ. 2548 ตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนกันยายน มีจำนวน 224,881 คน เนื่องจากบริเวณด่านช่องจอมของประเทศไทยเป็นเส้นทางข้ามแดนที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดสุรินทร์ และเชื่อมกับทางหลวงของประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตยที่โอรเสม็ด อ.ลำโรง จ.อุดรมี ชัย ที่มีการเปิดบ่อนกาสิโนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว โดยส่วนใหญ่เป็นคนไทยที่เดินทางข้ามไปเล่น การพนันที่ฝั่งกัมพูชา และซื้อสินค้าที่มีหลากหลายชนิด ซึ่งมีตลาดตั้งอยู่ของทั้งสองประเทศ และ สามารถเดินทางต่อไปยังเสียมราฐ ศรีโสภณ ลำโพงได้ และเส้นทางนี้เชื่อมต่อไปยังพนมเปญ เมืองหลวงของประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย พร้อมทั้งสามารถเดินทางต่อไปยังนครวัด นครธม โดยเป็นเส้นทางจากประเทศไทยที่ใกล้ที่สุดจากจุดผ่านแดนช่องจอมนี้เพียง 170 กิโลเมตร

จากการศึกษาเบื้องต้นของจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จังหวัดสุรินทร์พบว่า เป็นอีกแหล่งท่องเที่ยวแห่งหนึ่งที่สำคัญของจังหวัด และบริเวณใกล้เคียงที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจไว้รองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว แต่ทั้งนี้ผู้วิจัยพบว่าการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นบริเวณจุดผ่านแดนช่องจอมยังมีปัจจัยด้านต่างๆ ที่ยังต้องการพัฒนาปรับปรุงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวในอนาคตข้างหน้า ให้ตรงตามความต้องการและเพียงพอ จึงได้ทำการวิจัยศึกษาภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนช่องจอมขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

1.2.2 เพื่อศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

1.2.3 เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

1.2.4 เพื่อศึกษาแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ทราบศักยภาพและปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

1.3.2 ทราบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

1.3.3 ทราบแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

1.3.4 เพื่อเป็นประโยชน์แก่ภาครัฐและเอกชนในการนำข้อมูลที่ได้ไปประกอบเป็นแนวทางในการพัฒนา ส่งเสริมการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

1.4 ขอบเขตในการวิจัย

1.4.1 พื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคือ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

1.4.2 เวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2548 – เมษายน 2549

1.4.3 เนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นเป็นการศึกษาศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีบริเวณติดกับพรมแดนของประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย โดยผู้วิจัยได้ทำการวิจัยจากปัจจัยต่างๆ ดังนี้

1.4.3.1 ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ในด้านต่อไปนี้

- (1) ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์และกิจกรรมการท่องเที่ยว
- (2) ตลาดการท่องเที่ยว ที่มาของนักท่องเที่ยว โครงสร้างของนักท่องเที่ยว ลักษณะและรูปแบบการเดินทางของนักท่องเที่ยว
- (3) ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

1.4.3.2 ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ในด้านต่อไปนี้

- (1) ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ
- (2) ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว
- (3) ปัจจัยทางด้านรูปแบบการเดินทาง
- (4) ปัจจัยทางด้านความปลอดภัย

1.4.3.3 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1. การท่องเที่ยว หมายถึง การเดินทางเพื่อความบันเทิงรื่นเริงใจ เยี่ยมญาติหรือการไปร่วมประชุม แต่มิใช่เพื่อประกอบอาชีพเป็นหลักฐานหรือไปทำนกออยู่เป็นการถาวร

1.5.2. นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่มีสัญชาติไทยที่เดินทางจากที่อยู่อาศัยของตนไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อการพักผ่อน หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดที่มีมิใช่เพื่อเป็นการหารายได้ ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางไปท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

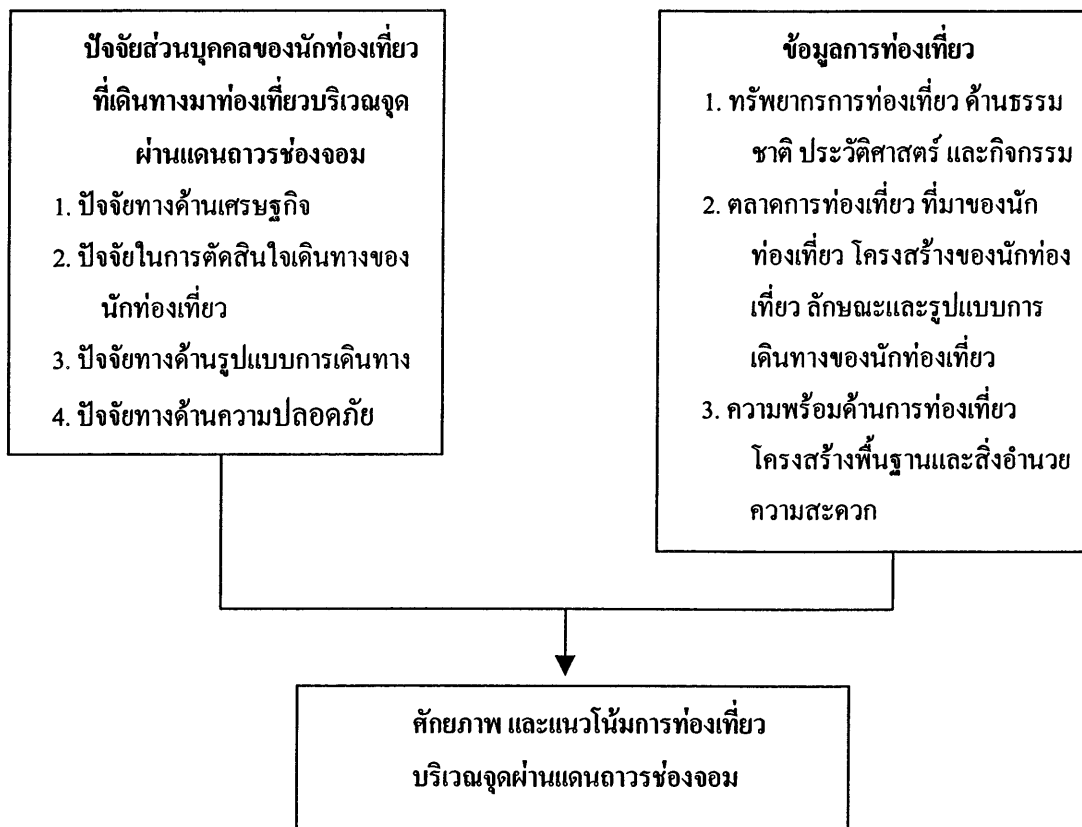
1.5.3. จุดผ่านแดนถาวร หมายถึง จุดผ่านแดนที่เปิดเพื่อให้ประชาชนทั้งสองประเทศนักท่องเที่ยวและยานพาหนะสามารถสัญจรไปมาเพื่อการค้า การท่องเที่ยว และอื่น ๆ โดยคำนึงถึงถึงความพร้อมใน ด้านต่าง ๆ ของทั้งสองประเทศและได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลของทั้งสองประเทศ

1.5.4. ศักยภาพ หมายถึง เป็นภาวะแห่งอำนาจหรือคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดการพัฒนา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เป็นอยู่ ศักยภาพจึงเป็นปัจจัยที่เกื้อหนุน ให้การทำงานสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ และยังจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาในอนาคตอีกด้วย

1.5.5. แนวโน้ม หมายถึง แนวทางที่น่าจะเป็นไปในทางใด ทางหนึ่งทีคาดว่าจะเป็นไปได้ โดยอาศัยองค์ประกอบ บริบทอื่นๆ มาประกอบการคาดคะเน

1.6 กรอบแนวความคิด

ในการศึกษาเรื่องศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม สามารถแสดงกรอบแนวความคิด ได้ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิด

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการศึกษาดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับตลาดการท่องเที่ยว
- 2.5 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุรินทร์
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

2.1.1 ความหมายของการท่องเที่ยว

ลยาศรี หุณทะนะเสรี (2534) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว ไว้ว่าคือ การเดินทางไปในสถานที่ต่างๆ ด้วยความสมัครใจมิใช่เพื่อรับจ้าง แต่เพื่อเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อความสนุกเพลิดเพลิน เพื่อการศึกษา ศาสนา กีฬา เพื่อติดต่อธุรกิจ ตลอดจนรวมถึงการประชุมสัมมนา และการเยี่ยมญาติพี่น้อง

สุวัฒน์ จุฑากรณ์ และจริญญา เจริญสุขใส (2544) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว ไว้ว่าคือ กิจกรรมใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของการเดินทางของบุคคลจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เพื่อวัตถุประสงค์ใด ที่ไม่ใช่เพื่อการหารายได้ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดปรากฏการณ์ และความสัมพันธ์ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เดินทาง (นักท่องเที่ยว หรือผู้มาเยือน) ธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ผลิตสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ภาครัฐบาลที่ดูแลการท่องเที่ยว และชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2544) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว ไว้ว่าคือ การเดินทางเพื่อผ่อนคลายความเครียด แสวงหาประสบการณ์แปลกใหม่ โดยมีเงื่อนไขว่าการเดินทางนั้น เป็นการเดินทางเพียงชั่วคราว ผู้เดินทางจะต้องไม่ถูกบังคับให้เดินทาง

รชพร จันทรสว่าง (2546) ได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยว ไว้ว่าเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันทั้งที่เป็นการเดิน

ทางเพื่อพักผ่อน ประกอบกิจกรรมตามความสนใจ หรือเพื่อประกอบธุรกิจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการทำงาน แต่ไม่ได้เป็นการเดินทางไปทำงานหรือประกอบอาชีพเป็นหลัก

องค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization หรือ WTO) ให้ความหมายของ “การท่องเที่ยว” ว่าหมายถึง การเดินทางใดๆ ก็ตามเป็นการเดินทางตามเงื่อนไขสากล 3 ประการ ดังนี้

ประการที่ 1 การเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว แต่ไม่ใช่ไปตั้งหลักแหล่งเป็นการถาวร

ประการที่ 2 การเดินทางนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจ หรือความพึงพอใจของผู้เดินทางเอง ไม่ใช่เป็นการถูกบังคับ ไม่ใช่เพื่อทำสงคราม

ประการที่ 3 เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตามที่ไม่ใช่ประกอบอาชีพหรือหารายได้ แต่เดินทางมาเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อเยี่ยมเยียนญาติมิตร เพื่อความเบิกบาน บันเทิง เริงรมย์ เพื่อเล่นกีฬาต่างๆ เพื่อการประชุมสัมมนา เพื่อศึกษาหาความรู้ และเพื่อติดต่อธุรกิจ

จากความหมายของการท่องเที่ยวที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยขอสรุปความหมายของการท่องเที่ยว คือ การเดินทางจากที่อยู่ถาวร ไปยังสถานที่ต่างๆ เป็นการชั่วคราว โดยในการเดินทางเดินทางด้วยความสมัครใจ พอใจ และในการเดินทางนั้นต้องไม่ใช่เพื่อก่อให้เกิดรายได้

2.1.2 จุดประสงค์ของการท่องเที่ยว

ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันดังต่อไปนี้

2.1.2.1 การท่องเที่ยวเพื่อความสนุกสนานและความบันเทิง นักท่องเที่ยวเหล่านี้เดินทางท่องเที่ยวเพื่อทำให้เกิดความสุขารมณ์ หลากๆ ประการ เช่น สนองความอยากรู้อยากเห็น เมื่อพบเห็น สิ่งใหม่ ๆ ชมทิวทัศน์อันงดงาม พบเห็นประเพณีท้องถิ่น เพื่อความภาคภูมิใจที่ได้ไปยังสถานที่นั้นๆ

2.1.2.2 การท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน นักท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ประการนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนหลังจากความเคร่งเครียดในการทำงานหรือพักผ่อนเพราะเจ็บป่วย จึงมักเลือกสถานที่ที่สงบจริงๆ และใช้เวลาอันที่สุดเท่าที่จะทำได้ เช่น ชายหาดไกล ๆ ผู้คน หรือบนเขาที่มีความเป็นส่วนตัว แต่ก็ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของสภาพร่างกายหรือโรคภัยบางประเภทด้วย

2.1.2.3 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณีของท้องถิ่นต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศของตนหรือประเทศอื่น ก็จะเดินทางท่องเที่ยวไปเพื่อ

ชมหรือทำการศึกษิตตามความสนใจ นักธุรกิจท่องเที่ยวจะจัดรายการเดินทางเพื่อจุดประสงค์ด้านนี้ โดยเฉพาะจะมีมากขึ้นในปัจจุบัน ซึ่งถือว่าการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

2.1.2.4 การท่องเที่ยวเพื่อการกีฬา แบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ

(1) การท่องเที่ยวเพื่อไปชมการแข่งขันกีฬานักสำคัญๆ เช่น การแข่งขันฟุตบอลโลก กีฬาโอลิมปิก การแข่งขันเทนนิสโอเพ่น การแข่งขันกีฬาประจำปีในประเทศไทย ซึ่งแต่ละปีจะไปจัดการแข่งขันตามเมืองใหญ่ๆ

(2) การท่องเที่ยวเพื่อไปเล่นกีฬาประเภทต่างๆ ที่จัดให้มีขึ้นตามความเหมาะสมทางสภาพภูมิศาสตร์

2.1.2.5 การท่องเที่ยวเพื่อธุรกิจ ตามความเป็นจริงทางทฤษฎีแล้ว การท่องเที่ยวจะต้องเป็นไป อย่างเสรีและตั้งใจเพื่อการท่องเที่ยว แต่ในปัจจุบันนักธุรกิจที่เดินทางไปติดต่อกิจการงานมักจะจัดแบ่งเวลาส่วนหนึ่งเพื่อการพักผ่อนท่องเที่ยวด้วยเสมอ

2.1.2.6 การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา เนื่องจากปัจจุบันมีองค์การกลุ่มประเทศ สหภาพ ชุมม หรือลักษณะการร่วมมือกันระหว่างประเทศและภายในประเทศจำนวนมากมายที่ประกอบด้วยสมาชิกจากที่ต่าง ๆ ทั่วโลก ซึ่งมักจะมีการจัดการประชุมสัมมนา พบปะกัน อยู่เสมอและ ผู้จัดจะต้องมีรายการนำเที่ยวอย่างน้อย 1 ครั้ง ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนา และอาจรวมทั้งผู้ติดตามก็จะ ได้มีโอกาสเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่นั้นๆ

2.1.2.7 การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เดินทางไปโดยมีจุดประสงค์เพื่อทำการศึกษิต วิจัย บางครั้งจะใช้เวลานานนับเดือน นับปี รวมทั้งการเดินทางไปเพื่อทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการศึกษาทุกประเภท เมื่อมีเวลาว่างเว้นจากภารกิจหลัก บุคคลเหล่านี้ก็คือนักท่องเที่ยวที่มีกิจกรรมเหมือนนักท่องเที่ยวทั่วไป (ดู ชุมสาย, 2527)

2.1.3 ความสำคัญของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมธรรมชาติของมนุษย์ที่มีพัฒนาการมาเป็นลำดับ ยิ่งมีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะการคมนาคมขนส่งก็ยิ่งทำให้การเดินทางท่องเที่ยวขยายวงกว้างขวางออกไป โดยมีวัตถุประสงค์ต่าง ๆ หลากหลายกัน การซื้อบริการของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศถือได้ว่าเป็นการส่งสินค้าออก เพราะเป็นการซื้อด้วยเงินตราต่างประเทศ การผลิตสินค้าคือบริการต่างๆ ที่นักท่องเที่ยวซื้อก็จะต้องมีการลงทุน ซึ่งผลประโยชน์จะตกอยู่ในประเทศและจะช่วยให้กิจการอาชีพอีกหลายแขนง รายได้ของการท่องเที่ยวทำให้เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ ในด้าน ศิลปวัฒนธรรมประเพณีนั้น เมื่อมีการท่องเที่ยวเป็นสื่อ นำไปเผยแพร่และแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เจ้าของท้องถิ่นก็จะตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมของคนในแง่ของการ

เป็นทรัพยากรท้องถิ่นที่ควรได้รับการอนุรักษ์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กล่าวถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวโดยแยกเป็นด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

2.1.3.1 ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อเศรษฐกิจของประเทศ

(1) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศเข้าประเทศเป็นจำนวนมาก

(2) รายได้จากการท่องเที่ยวจะมีผลทบทวีคูณในการสร้างรายได้หมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ซึ่งจะทำให้ผลผลิตส่วนรวมของประเทศมีค่าทวีกว่า 2 เท่าตัว

(3) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการหมุนเวียนและการกระจายรายได้ไปสู่ภูมิภาค เมื่อเกิดการเดินทางท่องเที่ยวเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยวในชนบท การพัฒนาความเจริญก็จะไปถึงภูมิกษณนั้น ๆ ก่อให้เกิดการสร้างสรรคสิ่งใหม่ๆ ในท้องถิ่น

(4) การท่องเที่ยวมีบทบาทในการกระตุ้นให้เกิดการผลิต และนำเอาทรัพยากรของประเทศ โดยเฉพาะของท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในอัตราที่สูง ในรูปของการผลิตสินค้าพื้นเมืองและสินค้าของที่ระลึก ตลอดจนการบริการในท้องถิ่น

(5) การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่ไม่สิ้นเปลืองวัตถุดิบ ผลผลิตขายได้ทุกเวลาสุดแล้วแต่ความเหมาะสมและความสามารถของผู้ขาย

(6) การท่องเที่ยวช่วยกระตุ้นให้เกิดการผลิตเป็นวงจร หมุนเวียนภายในประเทศ ทำให้เกิดการสร้างงานสร้างอาชีพของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นการลดการว่างงานลง ประชากรมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้รัฐบาลได้รับรายได้ในรูปของภาษีอากรประเภทต่างๆ

2.1.3.2 ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อสังคม

(1) การท่องเที่ยวมีส่วนในการส่งเสริมความสัมพันธ์ของมนุษยชาติ ก่อให้เกิดสันติภาพ ความเป็นมิตรไมตรีและความเข้าใจอันดีระหว่างเจ้าของบ้านและผู้มาเยือน

(2) การท่องเที่ยวมีบทบาทในการพัฒนา สร้างสรรคความเจริญทางสังคมให้เกิดแก่ท้องถิ่นทำให้มีการก่อสร้างสิ่งใหม่ๆ มีการลงทุนทางด้านการผลิตเพื่อรองรับการบริการแก่ผู้มาเยือนท้องถิ่น ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการมีงานทำจึงทำให้อยู่ดีกินดีมีความสุขโดยทั่วกัน

(3) การท่องเที่ยวก่อให้เกิดการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดความภาคภูมิใจ ความสำนึกและความตระหนักในคุณค่าของศิลปะ วัฒนธรรม ตลอดจนการรักษาเอกลักษณ์ของชาติ ก่อให้เกิดความรู้สึกรักหวงแหนและรักผืนดินที่อยู่อาศัยของตน

(4) การท่องเที่ยวช่วยขจัดปัญหาความแตกต่างระหว่างเมืองกับชนบท ช่วยขจัดปัญหาการล้นไหลและเคลื่อนย้ายเข้ามาหางานทำหรือเสี่ยงโชคในเมืองของประชาชนในชนบท

(5) การท่องเที่ยวช่วยให้ประชาชนในชนบทรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์รู้จักใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมาผลิตและประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้ในรูปของสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกไว้สำหรับขายผู้มาเยือน เป็นการหารายได้มาจุนเจือครอบครัวเพิ่มขึ้น

2.1.3.3 ความสำคัญของการท่องเที่ยวต่อการเมือง

(1) การเดินทางท่องเที่ยวก่อให้เกิดความรู้สึกถึงความมั่นคง ปลอดภัย เพราะการที่นักท่องเที่ยวจะเลือกเดินทางไปเยือนที่ใด ที่นั้นจะต้องมีความปลอดภัยเพียงพอ

(2) การท่องเที่ยวเป็นวิถีทางที่มนุษย์ต่างสังคมจะได้พบปะ รู้จัก ทำความเข้าใจกัน การเดินทางไปมาหาสู่กันภายในประเทศทำให้ได้รู้จัก รู้ปัญหา พึ่งพาอาศัยกันเป็นการสร้างความรักสามัคคี สมานฉันท์ของคนในชาติ ในทำนองเดียวกัน การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศจะเป็นการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ที่จะนำไปสู่ความเป็นเพื่อนร่วมโลกที่จะช่วยสร้างสรรค์สัมพันธไมตรี และความสงบสันติสุขในโลก http://www.enmba.com/num/b/b_1.htm

2.1.4 องค์ประกอบหลักของการท่องเที่ยว

องค์ประกอบของการท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวที่ต้องการการศึกษาและการจัดการที่เป็นระบบ ซึ่งต้องอาศัยองค์ประกอบต่อไปนี้คือ นักท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยว และธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ดังนี้

2.1.4.1 นักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้มาเยือนชั่วคราว ซึ่งพำนักอยู่ ณ สถานที่ที่ไปเยือนอย่างน้อย 24 ชั่วโมง และมีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืนแต่ไม่เกิน 1 ปี

นักท่องเที่ยว หมายถึง ผู้มาเยือนชั่วคราว ซึ่งพำนักอยู่ ณ สถานที่ที่ไปเยือนอย่างน้อย 24 ชั่วโมง และไม่พักค้างคืน

ในที่นี้จะให้ความสำคัญแก่นักท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ก่อให้เกิดรายได้แก่ประเทศเป็นอย่างมาก ประเด็นที่ควรศึกษา เกี่ยวกับนักท่องเที่ยว (จริญญา เจริญสุขใส, 2544) ได้แก่

(1) ลักษณะของนักท่องเที่ยว จำแนกออกตามลักษณะของเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส และถิ่นพำนัก ซึ่งแต่ละปัจจัยจะส่งผลถึงพฤติกรรมการเดินทางและการเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน

(2) การกระจายตัวของนักท่องเที่ยว เป็นการศึกษาสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีการเดินทางเข้าไปในแต่ละพื้นที่ท่องเที่ยว ว่ามีจำนวนมากน้อยเพียงใด เพื่อนำมาวางแผนด้านจิตความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่ท่องเที่ยว

(3) กิจกรรมของนักท่องเที่ยว เป็นสิ่งที่ควรศึกษาเพื่อนำมาวางแผนการสร้างและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

(4) ฤดูกาลท่องเที่ยว ในแต่ละช่วงเดือน นักท่องเที่ยวจะเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากน้อยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศในแหล่งท่องเที่ยวและสภาพภูมิอากาศในถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยว รวมทั้งระยะเวลาวันหยุดพักผ่อนของนักท่องเที่ยว หากช่วงใดแหล่งท่องเที่ยวมีสภาพภูมิอากาศที่ดี และตรงกับช่วงวันหยุดยาว หรือตรงกับสภาพอากาศที่เลวร้ายในถิ่นที่อยู่ของนักท่องเที่ยว ก็จะส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวนั้นเป็นจำนวนมาก

2.1.4.2 ทรัพยากรการท่องเที่ยว

ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรม และวัฒนธรรม ประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น และสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวให้มาเยือน

ทรัพยากรท่องเที่ยวอาจจำแนกได้หลายประเภท แต่ในที่นี้ขอจำแนกประเภทตามลักษณะของทรัพยากร แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ

(1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

(2) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนสถาน

(3) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

(4) ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทมนุษย์สร้างขึ้น

2.1.4.3 ธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

ธุรกิจอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้า การบริการ และการอำนวยความสะดวก เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ธุรกิจใอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

(1) ธุรกิจทางตรง หมายถึง ธุรกิจหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจหลักจะให้บริการแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง

(2) ธุรกิจทางอ้อม หมายถึง ธุรกิจที่สนับสนุนการท่องเที่ยว ธุรกิจทางอ้อมผลิตสินค้าและบริการให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป และให้แก่อุตสาหกรรมท่องเที่ยวด้วย

2.1.5 รูปแบบของการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวสามารถจำแนกได้หลายรูปแบบด้วยกันขึ้นอยู่กับปัจจัยในการจำแนกในที่นี้จะจำแนกรูปแบบของการท่องเที่ยวออกเป็น 2 ประเภท ปัจจัยที่ใช้ในการจำแนกคือ กลุ่มที่ร่วมเดินทาง และกิจกรรมของการท่องเที่ยวหรือตามความสนใจของนักท่องเที่ยว ดังนี้

2.1.5.1 รูปแบบของการท่องเที่ยวตามกลุ่มที่ร่วมเดินทาง ได้ 2 ประเภท คือ

(1) การท่องเที่ยวแบบอิสระ นักท่องเที่ยวกำหนดรายการท่องเที่ยว ติดต่อที่พักแรม และเลือกวิธีการเดินทางเองโดยไม่ใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว

(2) การท่องเที่ยวรวมมวลชน นักท่องเที่ยวใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว ในการเลือกรายการท่องเที่ยว ที่พักแรม วิธีการเดินทาง เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ

ทั้งการท่องเที่ยวแบบอิสระและการท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ นักท่องเที่ยวอาจเลือกไปเป็นกลุ่ม หรือ ไปเพียงลำพังก็ได้ http://human.uru.ac.th/Major_online/Travel/page1.htm

2.1.5.2 รูปแบบของการท่องเที่ยวตามกิจกรรมของการท่องเที่ยวหรือตามความสนใจของนักท่องเที่ยว ได้ 8 ประเภท คือ

(1) การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้นิยามว่าการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหมายถึง การเดินทางไปเยือนแหล่งธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นและแหล่งวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการเรียนรู้ ธรรมชาติ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ ด้วยความระมัดระวังไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือทำลายคุณค่าของระบบนิเวศ ในขณะเดียวกันก็ช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจที่ส่งผลดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนท้องถิ่น(ราณี อธิชัยกุล, 2546)

(2) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หมายถึง การเดินทางท่องเที่ยวไปยังพื้นที่เกษตรกรรมสวนเกษตร วนเกษตร สวนสมุนไพร ฟาร์มปศุสัตว์และเลี้ยงสัตว์ ที่มีกิจกรรมการเกษตรเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวหลัก สามารถดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยว มีการจัดระบบการให้บริการไว้รองรับนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐาน เพื่อชื่นชมความ สวยงาม ความสำเร็จและเพลิดเพลินในสวนเกษตร ได้ความรู้และเป็นการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร รวมทั้งมีการวางแผนป้องกันและวางแผนทางแก้ไขปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ (ราณี อธิชัยกุล, 2546)

(3) การท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อการชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่างๆ ได้แก่ สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม ภาษาและ

วรรณกรรม หัตถกรรม นาฏศิลป์และดนตรี รวมทั้งงานเทศกาล ประเพณี ตลอดจนการเที่ยวชมมรดกทางประวัติศาสตร์ที่เป็นแหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และศาสนสถาน (ราณี อธิชัยกุล, 2546)

(4) การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์และวัฒนธรรมพื้นถิ่น หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาการสัมผัส โดยตรงกับคนที่มีเชื้อชาติและภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างไปจากตัวนักท่องเที่ยว ไม่ใช่การสัมผัสผ่านสิ่งประดิษฐ์ทางวัฒนธรรม (ราณี อธิชัยกุล, 2546)

(5) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกีฬา

การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อบำบัดโรคหรือบำรุงสุขภาพกายหรือสุขภาพจิตของนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะเป็นการรักษาโรค การฟื้นฟูสุขภาพและการรักษาสุขภาพให้ดีขึ้น

การท่องเที่ยวเชิงกีฬา หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อการออกกำลังกายหรือการเล่นกีฬาเพื่อรักษาสุขภาพ เพื่อเล่นกีฬาตามความถนัด ความสนใจในประเภทกีฬา ให้ได้รับความเพลิดเพลินความสนุกสนาน ตื่นเต้นเช่น การเล่นกอล์ฟ การขี่จักรยาน การดำน้ำ การพายเรือ ตลอดจนการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆ (ราณี อธิชัยกุล, 2546)

(6) การท่องเที่ยวแบบให้รางวัล หมายถึงการจัดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของบริษัทที่ประสบความสำเร็จ (มีความเป็นเลิศ) ในการขายสินค้านั้นๆ ตามเป้าหมายหรือเกินเป้าหมาย จากภูมิภาคหรือจังหวัดต่างๆ ที่สามารถขายสินค้าประเภทนั้น ได้มากตามที่บริษัทผู้แทนจำหน่ายในประเทศตั้งเป้าหมายไว้เป็นการให้รางวัลและจัดนำเที่ยว http://www.stou.ac.th/Tourism/Acheive/April/Topic1_1_1.htm

(7) การท่องเที่ยวเพื่อการประชุม เป็นการจ้ดนำเที่ยวให้แก่กลุ่มลูกค้าของผู้ที่จัดประชุม มีรายการจัดนำเที่ยวก่อนการประชุม และการจัดรายการนำเที่ยวหลังการประชุม โดยการจ้ด รายการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อบริการให้กับผู้เข้าร่วมประชุมโดยตรงหรือสำหรับผู้เข้าร่วมเดินทางกับผู้ประชุม (สามีหรือภรรยา) อาจเป็นรายการท่องเที่ยววันเดียว หรือรายการเที่ยวพักรีสอร์ท http://www.stou.ac.th/Tourism/Acheive/April/Topic1_1_1.htm

(8) การท่องเที่ยวแบบผสมผสานเป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่ผู้จัดการการท่องเที่ยวคัดสรรรูปแบบการท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วข้างต้น นำมาจ้ดรายการนำเที่ยว เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้รับความแตกต่างระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในระยะยาวนานตั้งแต่ 2-7 วันหรือมากกว่านั้น http://www.stou.ac.th/Tourism/Acheive/April/Topic1_1_1.htm

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพ

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2525) ให้ความหมายว่า ศักยภาพ หมายถึง ภาวะแฝง อำนาจ หรือคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้พัฒนาหรือปรากฏเป็นสิ่งที่ประจักษ์ได้

ปกรณ์ ปรียากร (2537) กล่าวว่า ศักยภาพ เป็นพลังความสามารถทั้งที่มองเห็นได้และซ่อนเร้นอยู่ภายใน และยังจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาในอนาคตอีกด้วย

Longman (1987) ให้ความหมายว่า ศักยภาพ หมายถึง พลังความสามารถของบุคคลที่ซ่อนเร้นอยู่ภายในตน หากมีการกระตุ้นจากบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมจะสามารถแสดงพลังหรือความสามารถที่มีอยู่ออกมาใช้ได้ หรือยับยั้งพลังที่มีอยู่มิให้บังเกิดขึ้น

จากแนวคิดของนักวิชาการที่ผ่านมาข้างต้น ผู้วิจัยขอสรุปความหมายเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ว่า เป็นภาวะแฝง อำนาจหรือคุณสมบัติที่แฝงอยู่ในสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดการพัฒนา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เป็นอยู่ ศักยภาพจึงเป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนให้การทำงานสำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ และยังจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาในอนาคตอีกด้วย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะทำการศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวใน 4 ประเด็น คือ

2.2.2 สภาพกายภาพและข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ ได้แก่ ที่ตั้งและเขตการปกครอง สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ข้อมูลด้านประชากร แผนที่

2.2.3 ทรัพยากรท่องเที่ยว ประกอบด้วย ทรัพยากรท่องเที่ยวธรรมชาติ ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ โบราณคดี โบราณสถานและศาสนา ทรัพยากรท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรม ประเพณี กิจกรรมและเทศกาล ในการศึกษาทรัพยากรการท่องเที่ยว ผู้วิจัยจะใช้แนวทางการกำหนดมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวเป็นหลักซึ่งประกอบด้วย

2.2.3.1 ลักษณะทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย

- (1) ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว ในด้านทำเลที่ตั้ง สภาพแวดล้อมเหมาะสม
- (2) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ในด้านความใกล้ – ไกลจากถนนสายหลัก/

รอง คุณภาพของเส้นทาง ความสะดวกและปลอดภัย

(3) ความสมบูรณ์และความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว ในด้านการมีสภาพความเป็นธรรมชาติ/ดั้งเดิม เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง

2.2.3.2 เศรษฐกิจ – สังคม ประกอบด้วย

- (1) ผลประโยชน์ต่อชุมชน ในด้านผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นที่มีต่อชุมชน
- (2) ความคุ้มค่าของการเที่ยวชม นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกพอใจและมีความสุขจากการเที่ยวชมหรือประกอบกิจกรรมนันทนาการ

2.2.4 ตลาดการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

2.2.4.1 ปริมาณผู้เยี่ยมชมเยือนได้แก่ผลรวมของจำนวนนักท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยว

2.2.4.2 ที่มาของผู้เยี่ยมชมเยือน พาหนะที่ใช้เดินทาง ลักษณะการเดินทาง

2.2.4.3 แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวชอบแรงจูงใจ ที่ทำให้เดินทางมา
ค่าใช้จ่ายที่ใช้

2.2.4.4 โครงสร้างผู้เยี่ยมชมเยือน อายุ เพศ การศึกษา รายได้ จังหวัดที่อยู่อาศัย

2.2.5 ความพร้อมทางการท่องเที่ยว ประกอบด้วย

2.2.5.1 โครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างพื้นฐานเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนให้การ
ท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้ด้วยดีและทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับ
การท่องเที่ยว ปกติแล้วโครงสร้างพื้นฐานเหล่านี้รัฐบาลของประเทศจะเป็นผู้สร้างไว้ให้โดยอาศัย
เงิน งบประมาณ ซึ่งได้มาจากภาษีที่พลเมืองของประเทศเป็นผู้เสียให้กับรัฐบาล โครงสร้างพื้นฐาน
สำหรับรองรับการท่องเที่ยว มีดังนี้

2.2.5.2 ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบคมนาคมขนส่งเกี่ยวข้องกับเส้นทางคมนาคมทาง
ถนน ทางรถไฟ ทางน้ำ และทางอากาศ เส้นทางเหล่านี้ช่วยให้การเดินทางเข้าไปถึงแหล่งท่องเที่ยว
ได้ง่ายขึ้น ทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

2.2.5.3 ระบบไฟฟ้า หากมีระบบไฟฟ้าเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวจะทำให้แหล่งท่องเที่ยว
สามารถใช้แสงสว่างในเวลากลางคืนได้ และทำให้การบริหารงานของแหล่งท่องเที่ยวมีประสิทธิภาพ
มากขึ้น แหล่งท่องเที่ยวควรมีการพยากรณ์การใช้ไฟฟ้าและออกแบบเพื่อรองรับให้ดี รวมทั้ง
ให้มีการกำหนดเวลาเปิดปิดเพื่อประหยัดพลังงาน

2.2.5.4 ระบบประปา แหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีน้ำสะอาดไว้บริการแก่ผู้มาเยือน
อย่างเพียงพอและต่อเนื่อง การจัดหาสำหรับแหล่งท่องเที่ยวอาจมีการจัดสร้างระบบประปาขนาด
เล็ก ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ขึ้นอยู่กับความต้องการในการใช้น้ำของนักท่องเที่ยว

2.2.5.5 ระบบการสื่อสาร การติดต่อสื่อสารระหว่างภายนอกและแหล่งท่องเที่ยว เป็น
สิ่งจำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยว การจัดสร้างโครงข่ายระบบโทรคมนาคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบ
โทรศัพท์ผ่านดาวเทียม เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ห่างไกล แหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้อง
มีบริการไปรษณีย์ ระบบโทรศัพท์ โทรสาร โทรเลข และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ที่สามารถติดต่อ
สื่อสารไปและจากภายนอกได้ มิฉะนั้นนักท่องเที่ยวจะรู้สึกไม่ปลอดภัย

2.2.5.6 ระบบสาธารณสุข แหล่งท่องเที่ยวควรมีสถานบริการและโรงพยาบาลในท้องถิ่นที่ทันสมัย
สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยและค่ารักษาพยาบาลที่ยุติธรรม สถานที่ท่องเที่ยวเองก็

ควรมีหน่วยรักษาพยาบาลเบื้องต้นไว้รองรับ โดยควรจัดเตรียมยารักษาโรคให้สอดคล้องกับกิจกรรมและลักษณะของนักท่องเที่ยว

2.2.5.7 ระบบระบายน้ำและกำจัดน้ำเสีย แหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องมีระบบระบายน้ำและกำจัดน้ำเสีย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลกระทบต่อกิจกรรมการท่องเที่ยว

2.2.5.8 การกำจัดขยะ การกำจัดขยะมีความสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวจำเป็นต้องจัดการระบบกำจัดขยะให้เหมาะสม มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาการเสื่อมโทรม ความสะอาด เนื่องจากการขาดการดูแลอย่างทั่วถึง และอาจนำไปสู่ปัญหาด้านการสาธารณสุขได้ (ราณี อธิชัยกุล, 2546)

2.2.5.9 สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับการเดินทางของนักท่องเที่ยวให้เป็นไปด้วยความสะดวกสบายและปลอดภัย แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

(1) สิ่งอำนวยความสะดวกโดยตรง ได้แก่ การอำนวยความสะดวกในการเข้าและออกประเทศ เช่น การตรวจคนเข้าเมืองตามชายแดน และการอำนวยความสะดวกในการให้บริการท่องเที่ยว เช่น การขนส่งในแหล่งท่องเที่ยว การนำเที่ยวและมัคคุเทศก์

(2) สิ่งอำนวยความสะดวกโดยอ้อม คือ สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่แล้วภายในประเทศและการท่องเที่ยวได้รับประโยชน์ไปด้วย ได้แก่

ก. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านสาธารณูปการ ซึ่งจำเป็นสำหรับประชาชนทั่วไป เช่น การคมนาคม ถนน ไฟฟ้า ประปา การสุขภาพ การศึกษา สาธารณสุข เป็นต้น

ข. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านความปลอดภัย ที่รัฐต้องดูแลความปลอดภัยทั้งร่างกายและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนนักท่องเที่ยวด้วย เช่น ในเรื่องของการล่อลวง การโจรกรรม ปล้นชิงทรัพย์สิน เป็นต้น

ค. สิ่งอำนวยความสะดวกด้านอื่นๆ เป็นสิ่งที่เสริมให้แก่นักท่องเที่ยว เพื่อให้ได้รับความสะดวกยิ่งขึ้น เช่น บริการแลกเปลี่ยนเงินตรา บริการเสริมความงาม บริการรักษาพยาบาล เป็นต้น (สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์, 2546)

2.3 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

2.3.1 ความหมายของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว หมายถึง การแสดงออกถึงลักษณะการกระทำของนักท่องเที่ยว กลุ่มชน(ชาติ) นั้นๆ เช่น คนญี่ปุ่นถ้าเดินทางไปท่องเที่ยวที่ใดต้องการไกด์ที่ดูแลพูดภาษา

ญี่ปุ่นให้ถูกต้องมากที่สุด และรับประทานอาหารในร้านที่สะอาด ชาวฝรั่งเศสในช่วงพักผ่อนประจำปีนิยมเดินทางไปหาความสุขในดินแดนหรือบรรยากาศที่จะสร้างความแปลกใหม่ หันเหจากชีวิตที่จำเจประจำวันให้มากที่สุด

การศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- (1) การประมาณการจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางในแต่ละช่วงของฤดูกาล
- (2) การวางแผนและพัฒนาด้านบริการการท่องเที่ยว
- (3) การวางแผนและพัฒนาด้านการตลาด
- (4) การวางแผนและป้องกันการเกิดปัญหา
- (5) การวางแผนและพัฒนาด้านเทคโนโลยีและการติดต่อสื่อสาร

การวางแผนและดำเนินการใดๆ ก็ตาม หากเราไม่ทราบถึงพฤติกรรมหรือเอกลักษณ์เฉพาะกลุ่มของตลาดที่เป็นเป้าหมาย ความต้องการ ย่อมเป็นเรื่องค่อนข้างลำบากและอาจเกิดปัญหาตามมาได้ ดังนั้น จึงนับว่าการศึกษาถึงพฤติกรรมต่างๆ ของนักท่องเที่ยวจึงเป็นเรื่องของการใช้เหตุผล หรือก็คือการใช้เหตุผลเพื่อวิเคราะห์ องค์ประกอบ ของพฤติกรรมที่แสดงออกมาและอาจจะมีขึ้นในอนาคตตามคาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้น (สุรรัตน์ เตชะทวิวรรณ, 2544)

2.3.2 ปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมที่แสดงออกมาของนักท่องเที่ยวกลุ่มต่างๆ ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งขึ้นกับสภาพสังคมที่นักท่องเที่ยวอาศัยอยู่ การคมนาคม ธรรมเนียม ค่านิยม รวมถึงปัจจัยที่ควบคุมได้และควบคุมไม่ได้ ปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย

2.3.2.1 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นภาคหนึ่งในระบบเศรษฐกิจ และมีคุณลักษณะพิเศษเฉพาะตัวที่แตกต่าง ต่างจากอุตสาหกรรมอื่น คือผู้บริโภคหรือนักท่องเที่ยวจะต้องเดินทางไปบริโภค สินค้าทางการท่องเที่ยว ณ ถิ่นที่อยู่ของสินค้านั้น ๆ เฉพาะไม่สามารถจะสั่งซื้อสินค้ามาบริโภค ณ ถิ่นที่อยู่ของตนเองได้ นักท่องเที่ยวประสงค์จะขึ้นชมกับแหล่งท่องเที่ยวแห่งใด ก็ต้องเดินทางไปหาไปชื่นชม ณ ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวนั้น ๆ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่ควรพิจารณา ได้แก่

- (1) รายได้ของประชากร รายได้ส่วนบุคคล หรือรายได้ของครัวเรือน

พิจารณาใน 2 แนวทาง คือ

ก. ความสามารถในการหารายได้ของประชากร เป็นปัจจัยที่ใช้พิจารณาประชาชนหรือนักท่องเที่ยวของประเทศหรือภูมิภาคนั้นมีอำนาจซื้อมากหรือน้อย โดยพิจารณาได้จากอัตรารายได้ต่อหัวต่อปี ถ้ารายได้ต่อหัวต่อปีสูง ย่อมมีโอกาสที่จะตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวได้

มากกว่ากลุ่มที่มีรายได้ต่อหัวต่อปีต่ำ เพราะตามปกติประชาชนที่มีรายได้ต่ำมักจะจับจ่ายใช้สอยในสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการครองชีพในลำดับแรก ๆ ก่อน เมื่อมีรายได้หรือเงินทองเหลือแล้วจึงจะตัดสินใจนำไปใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว เนื่องจากการเดินทางท่องเที่ยวมิได้เป็นปัจจัยหลักหรือเป็นกิจกรรมที่จำเป็นต่อการดำรงอยู่ของชีวิตมนุษย์ แต่เป็นเพียงกิจกรรมที่ช่วยเสริมให้มีชีวิตที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ข. สำหรับรายได้ของประชากรหรือรายได้ส่วนบุคคลของประเทศหรือภูมิภาคที่เป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว กรณีที่ประเทศหรือภูมิภาคที่เป็นที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวที่ประชากรมีรายได้สูง หรือรายได้ต่อหัวต่อปีมีอัตราสูง ย่อมเป็นประเทศหรือภูมิภาคที่มีค่าครองชีพสูง และมีผลกระทบต่อตัดสินใจของนักท่องเที่ยวหรือผู้ที่ตัดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยวด้วย เพราะนักท่องเที่ยวต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปท่องเที่ยวพักผ่อน และใช้ชีวิตในประเทศหรือภูมิภาคที่มีค่าครองชีพสูงดังกล่าว เป็นผลให้แนวโน้มปริมาณนักท่องเที่ยวมีน้อยลง และมีเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มีฐานะทางการเงินดีเท่านั้น

(2) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ในการเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นสกุลเงินต่างๆ ของประเทศที่เดินทางไปท่องเที่ยวหรือไปเยือน นักท่องเที่ยวจากประเทศที่มีค่าของเงินแข็งเมื่อเดินทางไปท่องเที่ยวในประเทศที่มีค่าของเงินอ่อนกว่า ย่อมมีอำนาจซื้อมากกว่าหรือมีความรู้สึกว่าการใช้จ่ายต่าง ๆ ในประเทศที่ไปท่องเที่ยวมีราคาต่ำ ประเทศที่มีค่าเงินอ่อนกว่ามีศักยภาพในการเชิญชวน ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศที่มีค่าเงินแข็งกว่า ให้เดินทางมาท่องเที่ยวได้เพิ่มมากขึ้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546)

2.3.2.2 ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว

ในการตัดสินใจเลือกที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวที่ใด นักท่องเที่ยวจะต้องอาศัยปัจจัยในด้านต่างๆ มาประกอบการตัดสินใจไม่ว่าจะเป็นความต้องการส่วนตัวของนักท่องเที่ยว การวางแผนการเดินทาง เวลา สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง ความโดดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น

2.3.2.3 ปัจจัยทางด้านรูปแบบการเดินทาง

การเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละสถานที่ ในแต่ละครั้ง รูปแบบการเดินทางท่องเที่ยวจะมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่ร่วมเดินทาง การจัดรายการท่องเที่ยว กิจกรรมในการท่องเที่ยว

2.3.2.4 ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

โดยปกติแล้วการที่นักท่องเที่ยวตัดสินใจจะเดินทางไปยังบริเวณใดบริเวณหนึ่ง สิ่งที่จะต้องคำนึงถึงคือ เรื่องความปลอดภัย เพราะถ้าบริเวณใดมีปัญหาเรื่องความปลอดภัย

เกิดขึ้นย่อมจะมีผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวด้วย ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกและให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ให้คำแนะนำช่วยเหลือในด้านต่างๆ (วรรณวานิช, 2546)

ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะการสร้างภาพพจน์ของสถานที่นั้น ปัจจัยสำคัญ 3 ประการที่จะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่

- (1) อัตราความหนาแน่นของประชากรในฤดูท่องเที่ยว
- (2) สถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะตามชายแดนระหว่างประเทศ หรือในเขตที่มีการสู้รบ หรือในเขตห่างไกลเปลี่ยนจากผู้คน
- (3) รายได้ของประชาชนท้องถิ่นกับฐานะของนักท่องเที่ยวเอง หากต่างกันมากย่อมเป็นช่องทางให้เกิดความไม่ปลอดภัยได้มาก

นอกจากปัจจัยสามประการดังกล่าวแล้ว ภาวะสงครามหรือความไม่สงบของพื้นที่อันเป็นถิ่นพำนักของนักท่องเที่ยว หรือของแหล่งท่องเที่ยวก็ยังมีผลต่อการออกเดินทางท่องเที่ยว

เรื่องความปลอดภัยจะเป็นตัวการสำคัญที่สุดที่จะทำให้องค์ประกอบอื่นๆ ที่กล่าวมาแล้วมีคุณค่า แม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวจะมีสิ่งดึงดูดใจที่ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวใดเทียบได้เพียงใด มีสินค้าและบริการที่มีมาตรฐานเยี่ยมยอดแค่ไหน หากสถานที่นั้นมีความไม่ปลอดภัยแล้ว สิ่งที่มีอยู่จะมีค่าเป็นศูนย์ทันที เพราะยอมไม่มีนักท่องเที่ยวคนใด ต้องการไปเที่ยวแล้วต้องประสบอุบัติเหตุหรือพบความไม่ปลอดภัยอื่นๆ ในทางตรงกันข้ามความปลอดภัยจะช่วยเชิดชูคุณค่าขององค์ประกอบอื่นๆ ให้มีคุณค่ายิ่งขึ้น ในการวางแผนจึงต้องคำนึงถึงเรื่องของความปลอดภัยด้วย (ชยากรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์, 2537)

2.3.3 มาตรการรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว

นอกเหนือจากแนวทางการจัดการความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวของรัฐแล้ว ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในแหล่งท่องเที่ยว ทั้งภาครัฐและเอกชนควรพิจารณาดำเนินมาตรการรักษาความปลอดภัยให้สอดคล้องกับสาเหตุแห่งภัยดังนี้

2.3.3.1 มาตรการรักษาความปลอดภัยด้านอาชญากรรม

- (1) จัดตั้งจุดตรวจและหน่วยรับแจ้งเหตุ ในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริเวณที่มีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการโจรกรรม

(2) จัดทำป้ายเตือนนักท่องเที่ยวให้ทราบว่าบริเวณใดมีความเสี่ยงภัยจากโจรผู้ร้ายสูง

(3) จัดทำแผ่นพับเตือนนักท่องเที่ยวเพื่อให้นักท่องเที่ยวระมัดระวังภัยที่อาจเกิดต่อชีวิตและทรัพย์สิน

2.3.3.2 มาตรการรักษาความปลอดภัยด้านอุบัติเหตุ

(1) จัดทำป้ายเตือนเกี่ยวกับประเภทหรือลักษณะของอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้ในทุกจุดที่มีโอกาสเป็นไปได้

(2) จัดเจ้าหน้าที่ประจำจุดหรือบริเวณที่มีโอกาสเสี่ยงสูงในการเกิดอุบัติเหตุเพื่อทำหน้าที่คอยเตือนในขณะเดียวกันก็คอยเฝ้าดูแลพื้นที่ด้วย

(3) สร้างสิ่งป้องกันถาวรเพื่อป้องกันอันตรายตามความเหมาะสม

(4) จัดตั้งหน่วยปฐมพยาบาลเบื้องต้นในจุดที่เหมาะสมเพื่อให้การปฐมพยาบาลแก่ผู้ประสบอุบัติเหตุ

2.3.3.3 มาตรการรักษาความปลอดภัยด้านสาธารณสุข

(1) กำหนดมาตรการควบคุมผู้ประกอบการธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มให้ประกอบการภายใต้อนามัยและตามกฎหมาย

(2) ตรวจสอบร้านอาหารที่มีสุขลักษณะที่ดี และประกาศเป็นร้านที่รับรองความสะอาด

(3) รักษาความสะอาดบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

2.3.3.4 มาตรการรักษาความปลอดภัยด้านการหลงทาง

(1) จัดทำป้ายสื่อความหมายหรือนำทางทุกระยะภายในแหล่งท่องเที่ยว

(2) จัดทำแผนที่แสดงที่ตั้งของสิ่งต่างๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยวด้วยมาตราส่วนและทิศทางที่ถูกต้อง

(3) จัดทำหรือก่อสร้างสิ่งกีดขวางป้องกัน เช่น รั้วลวดหนามหรือสิ่งป้องกันอื่นในบริเวณที่ป้องกันไม่ให้นักท่องเที่ยวเข้าไป (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546)

2.3.4 แนวความคิดเกี่ยวกับตลาดการท่องเที่ยว

2.3.4.1 ความหมายของตลาด ตลาดมีความหมายเป็นสี่ นัย ดังจะกล่าวต่อไปนี้

(1) ตลาด ตามความหมายของสามัญชน พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2530) อธิบายไว้ว่า ตลาด หมายถึง ที่ชุมนุมเพื่อซื้อขายของต่างๆ เป็นสถานที่ที่ผู้ซื้อและผู้ขายใช้เป็นที่พักปะเพื่อทำการเจรจาตกลงซื้อขายแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์กัน

(2) ตลาด ตามความหมายของนักเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ผู้ผลิต ผู้ขายและผู้บริโภค

(3) ตลาด ตามความหมายของนักธุรกิจ นักธุรกิจในที่นี้ หมายถึง ผู้ทำงานประจำเกี่ยวกับอาชีพค้าขายทั่วไป ตลาดหมายถึง การจัดลูกค้านออกเป็นกลุ่มๆ โดยอาศัยเกณฑ์ต่างๆ กัน

(4) ตลาด ตามความหมายของนักการตลาด หมายถึงลูกค้าผู้มีศักยภาพทุกคนที่มีความต้องการหรือความอยากได้เป็นอย่างเดียวกัน และอาจมีความเต็มใจ มีขีดความสามารถในอันที่จะทำการแลกเปลี่ยน เพื่อตอบสนองความต้องการหรือสร้างความพึงพอใจให้แก่ความอยากได้นั้น (สุปัญญา ไชยชาญ, 2540)

จากความหมายของการตลาดที่ได้กล่าวข้างต้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของ ตลาด หมายถึง สถานที่ใช้ในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสิ่งต่างๆ ที่ใช้เงินตราหรือสิ่งอื่นๆ ตามแต่ผู้ซื้อและผู้ขายตกลงกัน

2.3.4.2 องค์ประกอบของตลาดการท่องเที่ยว

ฉลองศรี พิมลสมพงษ์ (2542) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของตลาดการท่องเที่ยวว่า ตลาดการท่องเที่ยวเป็นตลาดบริการที่ลูกค้ามีอิสระในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการมากที่สุดองค์ประกอบของตลาดมีลักษณะเฉพาะดังนี้

(1) ผู้ซื้อ ได้แก่ นักท่องเที่ยว นักทัศนาจร ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ความต้องการเดินทางท่องเที่ยว และบริโภคสินค้า การท่องเที่ยวมีความยืดหยุ่นและเปลี่ยนแปลงสูงมาก เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม ราคาการท่องเที่ยว ฤดูกาล สมัยนิยม ทัศนคติ ประสิทธิภาพส่วนตัวของนักท่องเที่ยว และเหตุการณ์สำคัญอื่นๆ ที่เกิดขึ้นอย่างกระทันหัน ซึ่งเป็นปัจจัยที่ ควบคุมไม่ได้ แต่อาจสามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้าว่าจะมีผลกระทบอะไรบ้างต่อตลาดการท่องเที่ยวและทำให้การวางแผนการตลาดมีความลำบากมากขึ้น ผู้วางแผนงานจำเป็นต้องศึกษาความต้องการของตลาด และเตรียมกิจกรรมทางการตลาดเพื่อแก้ไขสถานการณ์ทางการตลาดที่อาจเปลี่ยนแปลงไป

(2) ผู้ขาย ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจจัดหาสินค้าและบริการการท่องเที่ยว ผลิตวัตถุดิบในลักษณะการแปรรูปสินค้าและบริการ เช่น ที่พักในโรงแรม การเดินทางโดยเครื่องบิน การบริการอาหารและเครื่องดื่ม การเข้าชมการแสดงในสถานที่และแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และสินค้าและบริการอื่น ๆ ในสายของสินค้าเดียวกัน และขายสินค้าให้แก่กลุ่มผู้ซื้อดังนี้

- ขายตรงให้แก่นักท่องเที่ยว
- ขายให้แก่ผู้ผลิตรายการนำเที่ยวแบบเหมาจ่าย

- ขายให้แก่บริษัทตัวแทนจำหน่าย

(3) **สินค้าและบริการ** สินค้าในตลาดการท่องเที่ยวแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

- สินค้าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรท่องเที่ยวทางธรรมชาติต่าง ๆ เช่น น้ำตก ภูเขา ทะเล เขตรักษาพันธุ์พืช และสัตว์ป่า ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ฯลฯ
- สินค้าที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งออกเป็นหลายชนิด ได้แก่ สิ่งก่อสร้างที่สำคัญสิ่งดึงดูดใจทางด้านวัฒนธรรมและสังคมและสินค้าและบริการที่อำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

2.4 ลักษณะสินค้าทางการท่องเที่ยว

สุรรัตน์ เตชะทวิวรรณ (2545) ได้กล่าวไว้ว่าสินค้าทางการท่องเที่ยวเป็นสินค้าที่มีลักษณะผสมผสานจากธุรกิจการท่องเที่ยวหลายๆ ชนิดรวมกัน เช่น ธุรกิจด้าน ยานพาหนะ ธุรกิจด้านอาหาร และเครื่องดื่ม แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ รวมถึงที่พักอาศัยต่างรูปแบบ จากโรงแรมชั้นหนึ่งไปจนถึงศาลาวัด ผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวจึงได้นำหลักการอันนี้มาสร้างการท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จขึ้น สินค้าทางการท่องเที่ยวจะมีลักษณะที่ซับซ้อนมาก ซึ่งถ้าผู้ประกอบการไม่ทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ก็อาจก่อให้เกิดอุปสรรคในด้านการจัดการตามมา สินค้าทางการท่องเที่ยวจะมีลักษณะที่แตกต่างจากสินค้าอุปโภค บริโภคทั้งหลาย เช่น แคมพู สบู่ ข้าว กาแฟ น้ำตาล น้ำมัน รถยนต์ ฯลฯ อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งสามารถจะอธิบายได้ดังนี้

- (1) สินค้าทางการท่องเที่ยวมีขบวนการซื้อ-ขายที่ต่อเนื่องกัน ไม่สามารถจะบ่งชี้ขบวนการซื้อและการขายออกจากกัน ได้เหมือนสินค้าอุปโภค บริโภค
- (2) สินค้าทางการท่องเที่ยวไม่สามารถจะเก็บไว้เพื่อรอขายได้เหมือนสินค้าอื่นหากไม่ขายสินค้านั้นจะสูญเปล่า
- (3) ลักษณะสินค้าทางการท่องเที่ยวมีลักษณะเป็นสินค้าทางนามธรรม
- (4) ผู้ซื้อสินค้าทางการท่องเที่ยวมักมีความต้องการแตกต่างกันในสินค้าตัวเดียวกัน
- (5) สินค้าทางการท่องเที่ยวจะมีลักษณะเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน
- (6) ตัวแทนขายสินค้าทางการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญต่อผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยวมากกว่าตัวแทนขายสินค้าอุปโภค บริโภคที่มีบทบาทต่อผู้ผลิต

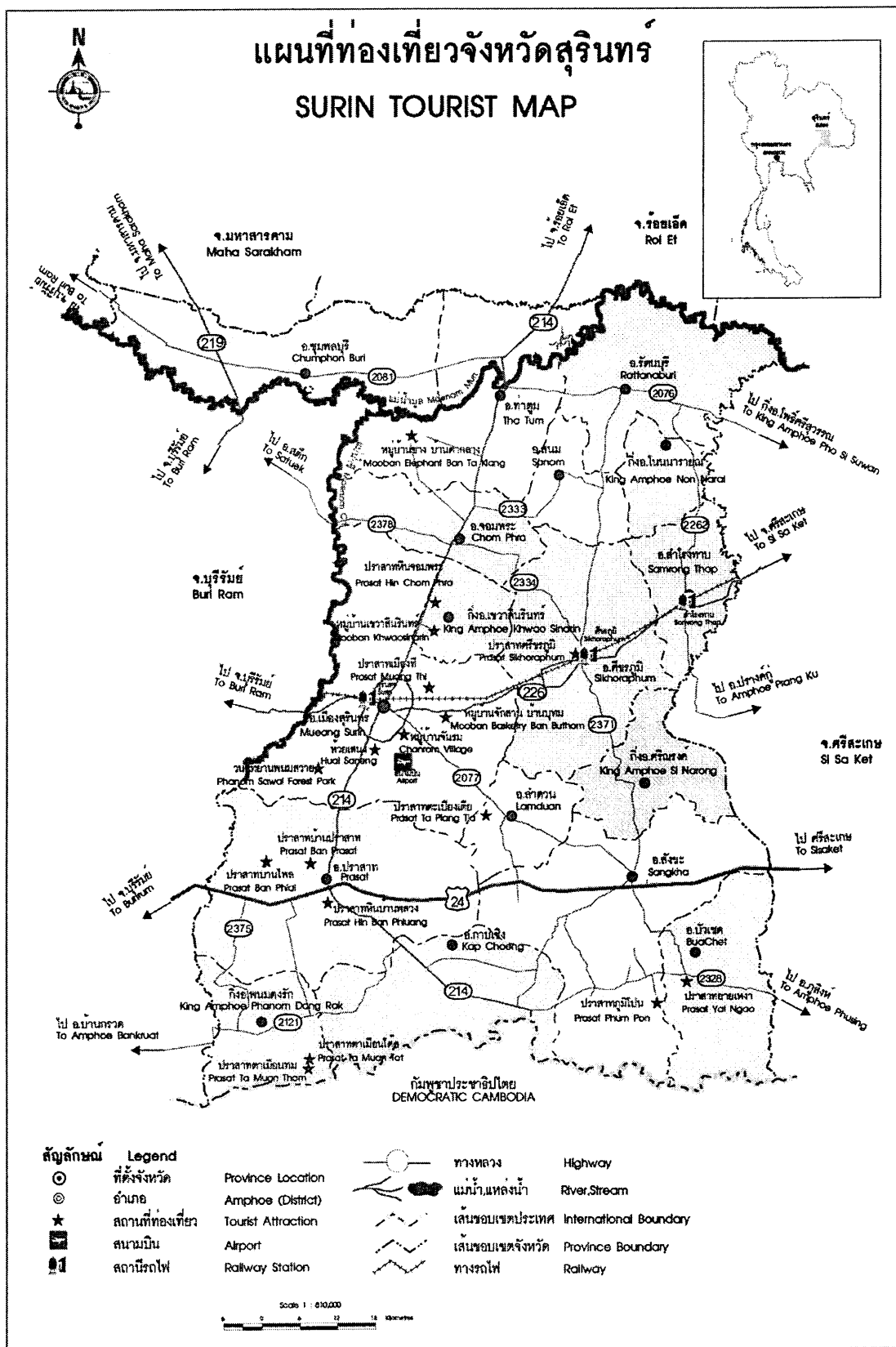
2.5 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสุรินทร์

2.5.1 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดสุรินทร์

2.5.1.1 ขนาดและที่ตั้ง

จังหวัดสุรินทร์ ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างเส้นแวงที่ 103 และ 105 องศาตะวันออก เส้นรุ้งที่ 15 และ 16 องศาเหนือ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 450 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งสิ้น 8,124.056 ตารางกิโลเมตร หรือ 5,077,535 ไร่ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 4.8 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งหมด และมีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดจังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด
ทิศตะวันออก	ติดจังหวัดศรีสะเกษ
ทิศใต้	ติดประเทศสาธารณรัฐกัมพูชาประชาธิปไตย (ราชอาณาจักรกัมพูชา)
ทิศตะวันตก	ติดจังหวัดบุรีรัมย์

ภาพที่ 2.1 แผนที่จังหวัดสุรินทร์

2.5.1.2 ภูมิประเทศ

ทางตอนใต้ของจังหวัดเป็นพื้นที่ราบสูง มีภูเขาสลับซับซ้อนหลายลูก มีป่าดิบ สลับป่าเบญจพรรณตามบริเวณแนวชายแดน ที่ติดต่อกับประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ถัดจาก บริเวณภูเขาลงมา จะเป็นบริเวณที่ราบสูง ลุ่มๆ ดอนๆ ลาดเทมีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดมาก และจะค่อยๆ ลาดเทไปทางตอนกลางและตอนเหนือของจังหวัด ทางตอนกลางของจังหวัด พื้นที่ ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม แต่มีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ดอน สลับที่ลุ่มลอนลาดเช่นเดียวกัน แต่ไม่มาก เท่าทางตอนใต้ของจังหวัด ทางตอนเหนือของจังหวัด พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ และที่ราบลุ่ม พื้นที่ ทางตอนเหนือจะมีป่าโปร่งและทุ่งใหญ่อยู่มากเป็นบางตอน ซึ่งอยู่ในที่ราบลุ่มแม่น้ำมูลในเขตของ “ทุ่งกุลาร้องไห้” พื้นที่จะต่ำมากในเขตอำเภอท่าตูม และอำเภอชุมพลบุรีทำให้มีน้ำท่วมในฤดูฝน

2.5.1.3 ภูมิอากาศ

โดยทั่วไป คล้ายคลึงกันกับทุกจังหวัดในภาคนี้ ในฤดูฝนจะมีฝนตกหนักใน เดือนสิงหาคม อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 38.7 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 14.9 องศาเซลเซียส

2.5.1.4 ทรัพยากรธรรมชาติ และแหล่งน้ำ

ป่าไม้เป็นทรัพยากรที่มีค่าของจังหวัดสุรินทร์ มีไม้ที่มีค่าอยู่หลายชนิด เช่น ไม้ประดู่ ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้ตะเคียน ไม้ยาง และไม้พลวง เป็นต้น แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำมูล ลำห้วยชี ลำห้วยพลับพลา ห้วยเสนง ลำห้วยระวี ลำห้วยทับทัน ลำห้วยระหาร และ ลำห้วยแก้ว แหล่งน้ำที่มีอยู่โดยทั่วไปมักจะแห้งขอดในฤดูแล้ง มีเพียงลำน้ำมูลเท่านั้นที่มีน้ำขัง ตลอดปี สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรได้เป็นอย่างดี ประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดสุรินทร์ ยังคงประกอบอาชีพ ทางด้านการเกษตรกรรมมีการทำนาข้าวเจ้า ทำสวน และเพาะปลูกพืชไร่ชนิด ต่างๆ เช่น ปอแก้ว ข้าวไร่ อ้อยน้ำตาล และมันสำปะหลัง อาชีพที่มีความสำคัญรองลงมา คือ การเลี้ยงไหม และการบริการ

2.5.1.5 สภาพทางเศรษฐกิจ

สรุปข้อมูลจังหวัดที่ประชุมประจำเดือนพฤษภาคม 2547 จังหวัดสุรินทร์มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP) ตามราคาประจำปี 27,265 ล้านบาท มูลค่าผลิตภัณฑ์เฉลี่ยต่อคน 26,725 บาท สาขาการผลิตที่ทำรายได้ให้แก่จังหวัดมากที่สุดคือ สาขาการค้าส่งค้าปลีก คิดเป็นร้อยละ 24.0 รองลงมา คือ สาขาการบริการ และสาขาเกษตรกรรม ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 21.9 และ 21.7 ตามลำดับ

ภาวะเศรษฐกิจ อาชีพส่วนใหญ่ของประชาชน คือ การทำนา นอกจากนี้ก็มีการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การค้าส่วนมากก็เป็นการค้าในท้องถิ่น และแหล่งชุมชน การอุตสาหกรรม ก็มีบ้างแต่ก็เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจาก จังหวัดสุรินทร์มีทรัพยากรธรรมชาติอยู่ในวงจำกัด จึงเอื้ออำนวยต่อการอุตสาหกรรมขนาดใหญ่

ภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดสุรินทร์มีผลจากองค์ประกอบที่สำคัญ หลายประการ เช่น ทรัพยากรธรรมชาติ อาชีพของประชาชน ผลผลิตและสินค้าพื้นเมือง เป็นต้น

2.5.1.6 การคมนาคม

การคมนาคม การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอกับตำบล และหมู่บ้าน ติดต่อกันโดยทางรถยนต์ สภาพของ ถนนส่วนมากจะเป็นถนนลาดยาง ส่วนการคมนาคมระหว่างหมู่บ้าน บางหมู่บ้านสภาพถนนใช้ได้ บางฤดู โดยเฉพาะฤดูฝนถนนบางหมู่บ้านใช้ไม่ได้เลย สำหรับ ขนถ่ายยานพาหนะ

2.5.1.7 การสาธารณสุข

ในปีงบประมาณ 2545 มีการประปา 9 แห่ง มีกำลังผลิตรวมทั้งสิ้น 13,098,200 ลูกบาศก์เมตร แต่สามารถผลิตน้ำได้เพียง 8,226,473 ลูกบาศก์เมตร มีการใช้กระแสไฟฟ้าภายในจังหวัดสุรินทร์ 339 ล้านยูนิท

ด้านการศึกษา ปีการศึกษา 2545 จังหวัดสุรินทร์ มีโรงเรียนจำนวน 871 แห่ง ห้องเรียน 10,274 ห้อง ครู 12,246 คน นักเรียน 266,824 คน อัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียน 26 คน และอัตราส่วนนักเรียนต่อครู 22 คน

ด้านสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2545 มีโรงพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชนรวม 17 แห่ง คลินิก ทุกประเภท 104 แห่ง แพทย์ 115 คน พยาบาล 1,050 คน

2.5.1.8 ภาษา

ประชาชนส่วน ใหญ่มีเชื้อชาติไทย มีภาษาพูดที่เป็นภาษาพื้นเมือง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่พูดภาษาเขมรเป็นภาษาพื้นเมือง เป็นกลุ่มที่มีมากที่สุด ภาษาเขมรสุรินทร์ จะผิดเพี้ยนจากเขมรกำพูชาไปบ้าง และกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีมากในท้องที่อำเภอเมือง อำเภอปราสาท อำเภอกาบเชิง อำเภอสังขะ อำเภอศรีขรภูมิ อำเภอท่าตูม และกิ่งอำเภอลำควน ส่วนอำเภออื่นก็มีบ้าง กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มที่พูดภาษาลาวเป็นภาษาพื้นเมือง ส่วนใหญ่อยู่อำเภอรัตนบุรี อำเภอสนม อำเภอชุมพลบุรี กลุ่มนี้มีมากเป็นอันดับสอง กลุ่มที่ 3 เป็นกลุ่มที่พูดภาษาส่วยเป็นภาษาพื้นเมือง มีน้อยกว่าสองกลุ่มที่กล่าวมาแล้ว ส่วนใหญ่อยู่อำเภอจอมพระ อำเภอศรีขรภูมิ อำเภอลำโรงท่า เนื่องจากประชาชนจังหวัดสุรินทร์ส่วนใหญ่พูดภาษาเขมร ดังนั้นประเพณีวัฒนธรรมทั้งหลายจึงเป็นของกลุ่มที่พูดภาษาเขมรมากที่สุด จนกลายเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสุรินทร์ (สมจิตร กัลยาศิริ, 2523)

สถานที่ท่องเที่ยว จังหวัดสุรินทร์มีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย หลากหลาย ประเภทที่มีความแตกต่างกันเช่น ปราสาทที่อยู่ตามอำเภอในเขตจังหวัดจำนวน 31 แห่ง ซึ่งมีคุณค่าทางด้านการศึกษาทางประวัติศาสตร์เป็นอย่างมาก สันนิษฐานว่าในสมัยขอมเรืองอำนาจพื้นที่

จังหวัดสุรินทร์คงเป็นดินแดนแห่งหนึ่ง ที่อยู่ในเส้นทางไปมาของขอมระหว่าง เขาพระวิหารเขาพนมรุ้งกับนครวัด นครธมจึงได้มี การสร้างปราสาทขึ้นเป็นจำนวนมาก นอกจากแหล่งท่องเที่ยวที่ด้านโบราณสถานโบราณวัตถุแล้วยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติให้เข้าไปเที่ยวชมอีก เช่น เขตอนุรักษ์พันธุ์ไม้สนสองใบ วนอุทยานพนมสวาย เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ จังหวัดสุรินทร์ วนอุทยานป่าสนหนองคู และห้วยเสนง ซึ่งมักมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวกันมากเนื่องจากใกล้ไปมาสะดวก นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวด้านประเพณีวัฒนธรรมที่สำคัญของจังหวัดสุรินทร์อีก เช่น ประเพณีงานเดือนห้างานเดือนสิบ งานบุญบั้งไฟ งานทำบุญข้าวจี งานที่เป็นสิ่งดึงดูดให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมามาก ถือเป็นงานประจำปีที่มีชื่อเสียงของจังหวัดคือ งานช้างและงานกาชาดจังหวัดสุรินทร์ งานประเพณีบวชนาคช้าง เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นขึ้นชื่ออีกอย่างหนึ่งคืองานฝีมือของชาวจังหวัดสุรินทร์คือ การทอผ้าไหม และทำเครื่องเงิน ซึ่งจะมีอยู่หลายแห่งที่สำคัญตั้งอยู่ที่ตำบลเขวาสินรินทร์เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั่วไป และหมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านจันรม บ้านเสม็ด หมู่บ้านจักสานบุทผลผลิตเครื่องจักสานไว้จำหน่ายหลายประเภท นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวอีกหลากหลายของจังหวัดสุรินทร์ที่จะขอนำไปเรียบเรียงไว้ที่ภาคผนวก

2.5.2 ข้อมูลทั่วไปของช่องจอม

2.5.2.1 ประวัติความเป็นมา ตำบลบ้านด่านได้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2518 โดยได้แบ่งแยกการปกครองมาจากอำเภอสังขะและแยกมาจากอำเภอปราสาทบางส่วน มาขึ้นกับกิ่งอำเภอกาบเชิง เดิมตำบลบ้านด่านมีหมู่บ้านในตำบล จำนวน 8 หมู่บ้าน ปัจจุบันมีหมู่บ้านในตำบลบ้านด่าน จำนวน 15 หมู่บ้าน

2.5.2.2 สภาพทั่วไปของตำบล มีพื้นที่ทั้งหมด 103 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 87,578 ไร่

2.5.2.3 อาณาเขตตำบล

ทิศเหนือ	จรดกับตำบลจารย์ อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
ทิศใต้	จรดกับประเทศกัมพูชา
ทิศตะวันออก	จรดกับอำเภอบัวเชด จังหวัดสุรินทร์
ทิศตะวันตก	จรดกับตำบลตะเคียน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

2.5.2.4 จำนวนประชากรของตำบล จำนวนประชากรทั้งหมด 12,444 คน เป็นชาย 6,358 คน เป็นหญิง 6,056 คน

2.5.2.5 ข้อมูลอาชีพของตำบล อาชีพหลัก ทำนา

2.5.2.6 ข้อมูลสถานที่สำคัญของตำบล

ตลาดการค้าขายชายแดนช่องจอม ตั้งอยู่ที่บ้านด่านพัฒนา ตำบลด่าน ห่างจากตัวเมืองสุรินทร์ 69 กิโลเมตร หรือห่างจากตัวอำเภอกาบเชิง 13 กิโลเมตร เดิมอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งซ้ายห้วยทับทัน-ห้วยสำราญและประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตั้งแต่ 30 ธันวาคม 2538 ฝั่งตรงข้ามด้านกัมพูชาเป็นชุมชนโอรส์เมียด อำเภอสำโรง จังหวัดอุดรรัมย์ ช่องจอมเป็นเส้นทางข้ามแดนที่ใหญ่และสะดวกที่สุดของจังหวัดสุรินทร์ที่จะไปยังกัมพูชา ทำให้มีการติดต่อสัญจรไปมาและซื้อขายแลกเปลี่ยน สินค้าระหว่างชาวไทยและกัมพูชามาเป็นเวลายาวนาน และเป็นที่มาของแนวความคิดในการเปิดจุดผ่านแดนเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั้งสองประเทศตลาดแห่งนี้เปิด ทำการค้าขายและสัญจรไปมา ในระยะแรกมีเฉพาะตลาดส่วนที่อยู่ใกล้แนวชายแดนซึ่งเรียกว่าตลาดเก่า ต่อมาบริษัทบ้านด่านพัฒนา จำกัด ได้รับอนุญาตให้เข้าไปทำประโยชน์ในพื้นที่ป่า ห่างจากบริเวณตลาดเก่าไปทางทิศเหนือประมาณ 1.5 กม. และก่อสร้างตลาดซึ่งเรียกว่าตลาดใหม่ <http://www.thaitambon.com/>

2.6 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิราพร กองทอง (2540) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว เดินทางไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ พบว่าสถานภาพของนักท่องเที่ยว มีอายุระหว่าง 36-45ปี ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย การศึกษา อยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และประกอบอาชีพค้าขาย มีรายได้ต่อเดือนประมาณ 4,000-6,000 บาทต่อเดือน มีค่าใช้จ่ายในการเดินทางประมาณ 1,000-2,000 บาทต่อคนต่อครั้ง บรรยายภาคด้านกายภาพพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากจังหวัดในเขตภาคอีสานตอนใต้ เนื่องจากใช้ระยะเวลาในการเดินทางทั้งไปและกลับภายใน 1 วัน และไปเป็นหมู่คณะไม่เกิน 6 คน โดยรถยนต์ส่วนตัว สิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปมากที่สุดคือ สินค้าราคาถูก ส่วนใหญ่เป็นเฟอร์นิเจอร์ไม้ เครื่องหอยชนิดต่างๆ ปลากรอบ กุ้งแห้ง และสินค้าเบ็ดเตล็ดอื่นๆ ที่ใช้ในครัวเรือน กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไปเที่ยวบริเวณด่านช่องจอมเป็น ครั้งแรก นอกจากนี้ยังพบว่า นักท่องเที่ยวพึงพอใจในความมีมิตรไมตรีของบุคคลในท้องถิ่น ที่จอดรถเพียงพอ ห้องน้ำสะอาดพอใช้ ความซื่อสัตย์ในการคิดราคาอาหารและเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยวส่วนมากเห็นว่ามีความปลอดภัย เมื่อไปท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอมแต่ไม่มี ความประสงค์ที่จะเดินทางไปยังประเทศกัมพูชา การเดินทางไปยังบริเวณด่านช่องจอมสะดวกมากเพราะมี

ถนนลาดยางเข้าถึง และมีป้าย บอกทางชัดเจน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางไปโดยรถยนต์ส่วนตัว ข้อมูลที่นักท่องเที่ยว รู้จักบริเวณด่านช่องจอมได้จากคำบอกเล่าของผู้ที่เคยไปเที่ยวมาก่อน

เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2538) ได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยและนำมาสังเคราะห์ ให้เห็นถึงลักษณะ โครงสร้างและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยภาพรวมในด้านต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

เพศ มักเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง แต่ในระยะเวลาหลัง ๆ นี้ เพศหญิงมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น จนบางครั้งพบว่า มีนักท่องเที่ยวเพศหญิงมากกว่าเพศชาย อายุ นักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งที่ท่องเที่ยวอยู่ภายในประเทศและออกไปท่องเที่ยวต่างประเทศจะมีช่วงอายุระหว่าง 25-34 ปี มากที่สุด การศึกษา ผลการศึกษาในอดีต ซึ่งให้เห็นว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปมีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว กรุงเทพมหานครเป็นทั้งแหล่งต้นทางและปลายทางที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยมีนักท่องเที่ยวที่ไปจากกรุงเทพ ฯ ในสัดส่วนที่สูงกว่าภูมิภาคอื่น รายได้ รายได้ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ที่ระดับสูง และรายได้ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนด พฤติกรรมการท่องเที่ยวของชาวไทย ซึ่งส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนในช่วง 5,001 -10,000 บาท อาชีพ ผลกล่าวโดยภาพรวมได้ว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางท่องเที่ยวจะเป็นกลุ่มที่มีอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุด วัตถุประสงค์ของการเดินทาง นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทาง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการท่องเที่ยว หรือการพักผ่อนมากที่สุด พาหนะในการเดินทาง ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวชาวไทยจะเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว การใช้บริการบริษัทนำเที่ยวนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้บริการบริษัทนำเที่ยวแต่นิยมบริการตนเอง โดยจัดนำเที่ยวกันเอง หรือไม่ก็นำรถไปเที่ยวด้วยกัน ลักษณะการเดินทาง การเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทยส่วนใหญ่จะมีผู้ร่วมเดินทางในลักษณะการเดินทางเป็นกลุ่ม และกลุ่มที่มีความสำคัญมากที่สุดคือกลุ่มเพื่อน การรับข่าวสารทางการท่องเที่ยว การรับข่าวสารทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่จะได้อาจจากการบอกเล่าของผู้อื่น หรือได้รับการชักชวนจากเพื่อนฝูง สิ่งดึงดูดใจในการท่องเที่ยว โดยแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวชาวไทยมากที่สุด คือแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ จุดแวะเที่ยว แหล่ง ท่องเที่ยวบางแหล่งมีศักยภาพในตัวสูง บางแหล่งท่องเที่ยวกว่าจะเข้าถึงได้ต้องมีความตั้งใจที่จะไปสูงเนื่องจากเข้าถึงยาก อยู่ห่างไกลแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ทำให้เที่ยวเป็นวงรอบยาก ระยะเวลาในการท่องเที่ยว สำหรับจำนวนวันเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อครั้ง มีค่าเฉลี่ยประมาณ 4 วัน การพักผ่อน นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่จะพักตามบ้านญาติ หรือบ้านเพื่อนซึ่งเป็นรูปแบบดั้งเดิมของการท่องเที่ยวที่แสดงออกถึงวัฒนธรรมไทย การใช้จ่ายในการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวไทยพบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และค่าครองชีพอยู่

ตลอดเวลา ลักษณะของการใช้จ่ายเงิน โดยมากจำนวนค่าใช้จ่ายทั้งหมดของการท่องเที่ยวจะเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับค่าอาหาร ค่าเครื่องดื่ม ในสัดส่วนที่สูงที่สุด การรับประทานอาหารเช้า นักท่องเที่ยวชาวไทยมักนิยมรับประทานอาหารเช้าในร้านขายอาหารที่มีอยู่ทั่วไปเพราะสะดวก รวดเร็วและราคาอาหารถูกกว่า ฤดูกาลท่องเที่ยว ช่วงฤดูกาลที่มีผู้นิยมเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันออกไปตามสภาพทางภูมิศาสตร์และฤดูกาล พื้นที่และประเภทของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม จังหวัดที่นักท่องเที่ยวชอบมากที่สุดคือจังหวัดเชียงใหม่ (เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ, 2538)

นาถฤดี มณีเนตร และปรมัตต์ เพ็ญนอก (2545) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจที่ให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยว บริเวณด่านตรวจคนเข้าเมืองมุกดาหาร พบว่าเป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิงเป็นส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วง 15-24 ปี เป็นคนโสด การศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญาหรือปวส. เป็นนักเรียน นักศึกษา มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท/เดือน ความถี่ในการเดินทางไปท่องเที่ยว 1-2 ครั้ง ระดับความพึงพอใจบรรยากาศด้านกายภาพที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยวบริเวณพรมแดนด่านตรวจคนเข้าเมืองมุกดาหาร ไม่มีความแตกต่างกันด้านเพศ แต่มีความแตกต่างกันตามอายุและรายได้ อย่าง มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระดับความพึงพอใจบรรยากาศด้านจิตใจ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยวบริเวณพรมแดนด่านตรวจคนเข้าเมืองมุกดาหาร ไม่มีความแตกต่างกันด้านเพศ แต่มีความแตกต่างกันตามอายุและรายได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ระดับความพึงพอใจบรรยากาศด้านอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยวบริเวณพรมแดนด่านตรวจคนเข้าเมืองมุกดาหาร ไม่มีความแตกต่างกันด้านเพศและอายุ แต่มีความแตกต่างกันด้านรายได้ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ชัชวาล นิธิพิพัฒน์โกศล (2547) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการท่องเที่ยว บริเวณด่านชายแดนไทย-พม่า อ.แม่สาย จ.เชียงราย พบว่าในด้านสถานที่ท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และอยู่ในระดับมากในเรื่องประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านการให้บริการของหน่วยงานภาครัฐ นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ด้านประชาชนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจในระดับปานกลางที่ระดับความพึงพอใจมากในเรื่องอภิปรัชญา ศาสนาและวัฒนธรรมของประชาชนในท้องถิ่น ด้านร้านค้า ร้านอาหารและเครื่องดื่ม นักท่องเที่ยว พึงพอใจในระดับปานกลาง มีระดับความพึงพอใจในระดับมากในเรื่องของสินค้าและบริการที่มีจำนวนเพียงพอกับความต้องการ ด้านโรงแรม ที่พัก นักท่องเที่ยว มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง และเพื่อให้การท่องเที่ยวบริเวณชายแดนไทย-พม่า อ.แม่สาย จ.เชียงราย เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ควรมีการประชาสัมพันธ์

เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสาร ผ่านสื่อต่างๆ ทำการสำรวจและปรับปรุงปัจจัยพื้นฐานที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว เพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยว และสร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยว

สมใจ วงศ์เทียนชัย (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย-พม่า อ.แม่สอด จ.ตาก ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่านักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดน อ.แม่สอด จ.เชียงราย ส่วนใหญ่เป็นเพศชายที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส มีบุตรและประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ มีอายุเฉลี่ย 35 ปี มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 17,784 บาท และมีภูมิลำเนาจากภาคกลาง ส่วนใหญ่มาจากกรุงเทพมหานคร แรงจูงใจในการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดน อ.แม่สอด ในด้านประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยวที่มีแรงจูงใจในการท่องเที่ยวมากที่สุด ทักษะคติที่มีต่อการท่องเที่ยวใน จุดผ่านแดน อ.แม่สอดด้านต่างๆ ของชาวไทย ด้านแหล่งท่องเที่ยวโดยรวมอยู่ในระดับดี ด้านการเดินทางโดยรวมอยู่ในระดับดี ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับดี ปัญหาที่มีผลต่อระดับการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดน อ.แม่สอดของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในด้านปัญหาเรื่องยานพาหนะนำโรคและเชื้อโรคในจุดผ่านแดนไทย-พม่า ที่เฝ้าตลอดเข้ามาในฝั่งไทยมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก ปัญหาความมั่นคงและความตึงเครียด ภายในประเทศพม่าและปัญหาเกี่ยวกับพรรคการเมืองในพม่า มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดน อ.แม่สอดอยู่ในระดับน้อย พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจุดผ่านแดน อ.แม่สอด โดยเฉลี่ยเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นครั้งที่ 5 จำนวนเงินที่ใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในการท่องเที่ยวครั้งนี้ คือ 3,540 บาท ใช้เวลาโดยเฉลี่ยในการท่องเที่ยวจำนวน 2 วัน ช่วงที่นิยมเดินทางมากที่สุดคือ ช่วงวันหยุดปลายสัปดาห์ มักจะเดินทางมาท่องเที่ยวกับบุคคลในครอบครัวและญาติ เพื่อนเป็นส่วนมาก เดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว สินค้าที่นิยมซื้อคือประเภทอาหารแห้งขบเคี้ยว แหล่งท่องเที่ยวที่นิยม ไปเที่ยวมากที่สุดคือ ตลาดริมเมย

ขวัญกมล กลิ่นศรีสุข (2545) ได้ศึกษา ศักยภาพและการค้าชายแดนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า (1) บทบาทการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อประเทศไทย ชุมชนการค้าชายแดน และความสัมพันธ์กับประเทศคู่ค้า การค้าชายแดนเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศ (2) ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของการค้าชายแดนภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้แก่ โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและกัมพูชามีไม่เพียงพอ รัฐบาลลาวไม่ มั่นใจถึงความจริงใจจากไทยในการทำการค้าร่วมกัน ความผันผวนของค่าเงินกีบทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับของนักธุรกิจไทยทำให้ภาพพจน์ไทยไม่ดีในสายตาของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (3) การบริหารและการจัดการปัญหาอุปสรรคการค้าชายแดน ซึ่งต้องให้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน (4) แนวโน้มและแนวทางการพัฒนาของการค้าชายแดนพบ

ว่าขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และแนวทางในการพัฒนาจึงควรเน้น ในด้าน การพัฒนาความร่วมมือกับ ประเทศเพื่อนบ้าน การพัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืน และเร่งรัดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

อัญชลี อัสวะวิสิทธิ์ชัย (2546) ได้ศึกษาทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 25-34 ปี สถานภาพโสด มีระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพเป็นพนักงานบริษัทเอกชน รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10,000 บาท ส่วนใหญ่ที่ไปเที่ยวอาศัยอยู่จังหวัดชลบุรี ปัจจัยรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความสนใจ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความสนใจในเรื่องธรรมชาติ ปัจจัยรูปแบบการดำเนินชีวิตด้านความกิจกรรม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามชอบไปท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติ ปัจจัยด้านทัศนคติที่มีต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ความรู้สึกกับการมาเที่ยวชายหาดบางแสน นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้สึกสนุกสนาน ปัจจัยด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการเดินทางในวันหยุดสุดสัปดาห์ ลักษณะเข้าไปเย็นกลับมากกว่าค้างคืน 1 คืน ใช้พาหนะในการเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัว มีวัตถุประสงค์เพื่อพักผ่อน ผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจเดินทางเอง โดยไปกับครอบครัว และจะแนะนำเพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิดให้มาเที่ยวชายหาดบางแสน โดยจะกลับมาท่องเที่ยวแน่นอนหากมีโอกาส ในช่วงเวลา 1 ปี ความถี่ในการมาเที่ยวบางแสน โดยเฉลี่ย 5 ครั้ง นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว และด้านกิจกรรมต่างๆ แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01 และด้านความปลอดภัย แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 นักท่องเที่ยวที่มีรายได้ที่แตกต่างกันมีทัศนคติต่อการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ด้านกิจกรรมต่างๆ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านความปลอดภัย แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .01

ศรีประภา ชัยรววัฒน์ (2545) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของ นักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมามีวัตถุประสงค์เพื่อการพักผ่อนมากที่สุด มีการรับทราบข้อมูลข่าวสารจากสื่อประเภทนิตยสาร/วารสาร การท่องเที่ยว ในการเดินทางมาท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างเป็นครั้งแรก ส่วนใหญ่เดินทางมากับเพื่อน นักท่องเที่ยวที่มีเพศแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกี่ยวกับการเก็บขยะก่อนที่จะเดินทางกลับ และการซื้อของที่ระลึกแตกต่างกัน นักท่องเที่ยวที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ สถานภาพสมรสแตกต่างกันมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้างอย่างเคร่งครัด การเก็บขยะก่อนที่จะเดินทางกลับ และเมื่อพบผู้ที่มีพฤติกรรมทำลายสิ่งแวดล้อมจะแจ้งเจ้าหน้าที่อุทยานทราบแตกต่างกัน วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การให้คุณค่า

สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง

เมธัสดา เชยกิจวงศ์ (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในหาดชะอำพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นเพศหญิง โสด เป็นนิสิต/นักศึกษา รายได้ต่ำกว่า 6,500 บาท นักท่องเที่ยวชาวไทยมีทัศนคติโดยรวมต่อปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติโดยรวมต่อปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง และมีทัศนคติโดยรวมต่อปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับที่ดี ปัจจัยจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่หาดชะอำในระดับมาก คือต้องการพักผ่อน/พาครอบครัวมาพักผ่อน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยว 1 ครั้งในรอบ 1 ปี จะมาเที่ยวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ในอนาคตข้างหน้านักท่องเที่ยวจะกลับมาอีก และจะแนะนำนักท่องเที่ยวคนอื่นให้มาเที่ยวที่หาดชะอำ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนบุตร อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในหาดชะอำที่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ทัศนวรรณ วิบุรุษมานนท์ (2544) ได้ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ของผู้เยี่ยมชมพบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุ 20-29 ปี เป็นโสด มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน มีรายได้ 5,000-9,999 บาทต่อเดือน และพักอาศัย ในภาคกลาง พฤติกรรมท่องเที่ยวของผู้เยี่ยมชมส่วนมากเคย เดินทางมาชายหาดบางแสนแล้ว เพื่อนเป็นผู้แนะนำให้มาเที่ยว ทราบข้อมูลชายหาดบางแสน จากหนังสือหรือนิตยสาร เดินทางมาเพื่อท่องเที่ยวหรือพักผ่อน ในช่วงวันหยุดสุด สัปดาห์ โดยมากกับเพื่อนด้วยรถส่วนตัว มักจะมานั่งพักผ่อน ส่วนมากไม่ค้างคืน ค่าใช้จ่ายครั้งละ 500-999 บาท โดยเสียค่าใช้จ่ายในหมวดอาหารและเครื่องดื่มมากที่สุด ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว ปัจจัยความสะดวกในการเดินทาง มีความสำคัญมากที่สุด ความต้องการและปัญหาที่ประสบ พบว่าผู้เยี่ยมชม ต้องการมาเที่ยวชายหาดบางแสนอีก ชอบที่พักแบบบังกะโลหรือรีสอร์ท โดยค่าที่พักต่อคืนควรมีราคาต่ำกว่า 500 บาท สิ่งที่ต้องปรับปรุงมากที่สุด คือ เรื่องความสะดวก ของชายหาด ผู้เยี่ยมชมได้รับความพึงพอใจจากการท่องเที่ยวในระดับมาก และปัญหา ที่ประสบมากที่สุด คือ ความไม่เหมาะสมของราคาอาหาร ที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก การทดสอบสมมติฐาน พบว่า อาชีพมีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์หลักในการ ท่องเที่ยว อายุและสถานภาพสมรสมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้มีความสัมพันธ์กับผู้ร่วม

เดินทาง อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพและรายได้ มีความสัมพันธ์กับพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง เพศมีความสัมพันธ์ กับการพักผ่อน เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ และรายได้ มีความสัมพันธ์กับ ค่าใช้จ่ายต่อครั้งของการท่องเที่ยว

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ เรื่อง ศักยภาพและแนวโน้ม การท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล
- 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

3.1.1.1 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

3.1.1.2 กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม คือ ภาครัฐ และภาคเอกชน ประกอบด้วย ผู้กำกับด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง และเจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ เจ้าหน้าที่พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ และภาคเอกชน ผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยวที่บริเวณด่านช่องจอม

3.1.2 ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

3.1.2.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางข้ามจุดผ่านแดนถาวรที่ช่องจอมในปี พ.ศ. 2547 มีจำนวนทั้งสิ้น 102,129 คน (ที่มาจากสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง)ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

โดยคำนวณจากสูตรของ Yamane's ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

n = ขนาดของตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่กำหนดไว้ที่ 95% คือ 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร } n &= \frac{102,129}{1 + (102,129)(0.05)^2} \\ &= \frac{102,129}{1 + (102,129)(0.0025)} \\ &= \frac{102,129}{1 + (255.32)} \\ &= \frac{102,129}{256.32} \\ &= 398 \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณคือ 398 คน และเก็บเพิ่มอีกจำนวน 15 คน เพื่อป้องกันการมีผิดพลาดของข้อมูลหากนักท่องเที่ยวตอบแบบสอบถามไม่ครบในการสุ่มเก็บแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวใช้วิธีแบบบังเอิญ

3.1.2.2 สารวัตรด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง และเจ้าหน้าที่ของด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ รวมทั้งสิ้น 24 คน ใช้การสุ่มเก็บแบบเจาะจง

3.1.2.3 เจ้าหน้าที่พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่โดยรอบ รวมทั้งสิ้น 4 คน ใช้การสุ่มเก็บแบบเจาะจง

3.1.2.4 ผู้ประกอบการที่บริเวณด่านช่องจอม เนื่องจากในกลุ่มตัวอย่างนี้เป็นการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสัมภาษณ์เฉพาะผู้ประกอบการที่อยู่ทางฝั่งประเทศไทยเท่านั้น และเน้นไปที่ผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยว คือ ผู้ประกอบการทางการคมนาคมขนส่ง และผู้ประกอบการที่พักในอำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ รวมทั้งสิ้น 10 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์

3.3 การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

3.3.1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1.1 ศึกษาเอกสาร แนวความคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.1.2 สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ได้จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสร้างเป็นข้อคำถามนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ได้เสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและความตรงเชิงเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะในการนำไปปรับปรุงและแก้ไข

3.3.1.3 นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนเพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาช จากการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามอยู่ที่ 0.85

3.3.1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์

3.3.1.5 นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล

3.3.2 แบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถามของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในด้าน

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยทางด้านรูปแบบการเดินทาง

ปัจจัยทางด้านความปลอดภัย

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมด้านการท่องเที่ยว

ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามของเจ้าหน้าที่ด้านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง และเจ้าหน้าที่พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพด้านการท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

3.3.3 แบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

3.3.3.1 แบบสัมภาษณ์สารวัตร และหัวหน้าชุดด้านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพด้านการท่องเที่ยว

3.3.3.2 แบบสัมภาษณ์ของผู้ประกอบการที่บริเวณด่านช่องจอม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะดังนี้

3.4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยโดยตรง เป็นการรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม และจากเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลช่องจอม ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลและผู้ประกอบการที่บริเวณด่านช่องจอมใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล ซึ่งสามารถเก็บข้อมูลได้ครบ 100 % ตามที่กำหนดไว้

3.4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยผู้วิจัยมิได้เก็บรวบรวมด้วยตนเองโดยตรง แต่ได้จากการค้นคว้าจากหนังสือพิมพ์ หนังสือต่างๆ จุลสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานการศึกษา และข้อมูลจากเว็บไซต์ต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ตของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน

3.4.3 ในการเก็บข้อมูลแบบสอบถามของนักท่องเที่ยว เก็บในวันธรรมดาและวันหยุดสุดสัปดาห์ เป็นเวลา 1 เดือนโดยเก็บในวันธรรมดาสัปดาห์ละ 2 วัน เป็นเวลา 8 วัน ในวันหยุดสุดสัปดาห์ทุกสัปดาห์เป็นเวลา 8 วัน และเก็บเพิ่มเติมอีก 4 วัน รวมทั้งสิ้น 20 วัน นักท่องเที่ยวผู้หญิงจะให้ความร่วมมือมากกว่าผู้ชาย

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม มาแปรเป็นสัญลักษณ์ตัวเลขแทนค่าตัวแปรต่างๆ ทำการลงรหัส และนำไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For Social Sciences) ดังนี้

3.5.1 โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว และความพร้อมทางการท่องเที่ยวในส่วนของเจ้าหน้าที่ของด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง และเจ้าหน้าที่พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ ด้วยการกำหนดอันตรภาคชั้นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{พิสัย}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.8 \end{aligned}$$

ดังนั้นจึงกำหนดระดับคะแนนโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีค่าแตกต่างกัน 0.8 คะแนน การแปลผลข้อมูลใช้เกณฑ์การดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535)

ค่าเฉลี่ย	4.21 - 5.00	หมายถึง	ความต้องการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.41 - 4.20	หมายถึง	ความต้องการมาก
ค่าเฉลี่ย	2.61 - 3.40	หมายถึง	ความต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.81 - 2.60	หมายถึง	ความต้องการน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.80	หมายถึง	ความต้องการน้อยที่สุด

ในการประมวลผลการสัมภาษณ์ของผู้บริหารของด่านตรวจคนเข้าเมืองและผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยวเป็นการวิเคราะห์โดยการพรรณนาในเชิงคุณภาพ

3.5.2 โดยใช้สถิติอ้างอิง การทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

3.5.3 โดยใช้สถิติอ้างอิง การทดสอบค่าสถิติ F-test ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะทั่วไปนักท่องเที่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อ.กาบเชิง จ.สุรินทร์ วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม แนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ซึ่งได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประมวลเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

- 4.1 ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว
- 4.2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว
- 4.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและความพร้อมด้านการท่องเที่ยว
- 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว
- 4.5 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยว
- 4.6 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารของด่านตรวจคนเข้าเมือง และผู้ประกอบการในด้านศักยภาพการท่องเที่ยว
- 4.7 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข

4.1 ลักษณะส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.1 เพศของนักท่องเที่ยว

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	193	48.5
หญิง	205	51.5
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นหญิง จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 และเป็นชาย จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 48.5

ตารางที่ 4.2 อายุของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15 – 24 ปี	121	30.4
25 – 34 ปี	103	25.9
35 – 44 ปี	51	12.8
45 – 54 ปี	74	18.6
55 – 64 ปี	41	10.3
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ช่วงอายุที่มากที่สุดคือ 15 – 24 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมาคือ 25 – 34 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9 และน้อยที่สุดคือมากกว่า 64 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0

ตารางที่ 4.3 สถานภาพสมรสของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	190	47.7
สมรสมีบุตร	143	35.9
หม้าย/แยกกันอยู่/หย่า	41	10.3
สมรสไม่มีบุตร	24	6.0
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สถานภาพสมรส มากที่สุดคือ โสด จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 รองลงมาคือสมรสมีบุตร จำนวน 143 คน น้อยที่สุดคือสมรสไม่มีบุตร จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.0

ตารางที่ 4.4 ระดับการศึกษาสูงสุดของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ

ระดับการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	29	7.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	34	8.5
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	90	22.6
อนุปริญญา/ปวส.	47	11.8
ปริญญาตรี	160	40.2
สูงกว่าปริญญาตรี	38	9.5
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับการศึกษาสูงสุด มากที่สุดคือปริญญาตรี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.2 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 และที่น้อยที่สุดคือ ประถมศึกษา จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.3

ตารางที่ 4.5 อาชีพของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
นักเรียน/นักศึกษา	99	24.9
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	72	18.1
ข้าราชการบำนาญ	21	5.3
รับจ้างทั่วไป	48	12.1
พนักงานบริษัทเอกชน	57	14.3
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	76	19.1
เกษตรกร	24	6.0
ว่างงาน	1	0.3
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.5 พบว่า อาชีพ มากที่สุดคือ นักเรียน/นักศึกษา จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.9 รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.1 และที่น้อยที่สุดคือ ว่างงาน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 4.6 รายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	127	31.9
5,001 – 10,000 บาท	84	21.1
10,001 – 15,000 บาท	33	8.3
15,001 – 20,000 บาท	89	22.4
20,000 บาทขึ้นไป	65	16.3
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.6 พบว่า รายได้ต่อเดือนมากที่สุดคือต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.9 รองลงมาคือ 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 และน้อยที่สุดคือ 10,001-15,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3

ตารางที่ 4.7 จังหวัดที่อาศัยอยู่ของนักท่องเที่ยว แสดงจำนวนและร้อยละ

จังหวัดที่อาศัยอยู่	จำนวน	ร้อยละ
สุรินทร์	131	32.9
บุรีรัมย์	24	6.0
นครราชสีมา	30	7.5
ศรีสะเกษ	44	11.1
อุบลราชธานี	27	6.8
ร้อยเอ็ด	11	2.8
สกลนคร	3	0.8
นครพนม	4	1.0
เลย	1	0.3
อุดรธานี	5	1.3
ยโสธร	6	1.5
มหาสารคาม	8	2.0
ชัยภูมิ	4	1.0
ขอนแก่น	36	9.0
หนองคาย	6	1.5
อำนาจเจริญ	5	0.5
ตราด	1	0.3
ปราจีนบุรี	3	0.8
ชลบุรี	3	0.8
กรุงเทพ	23	5.8
สระบุรี	16	4.0
นครนายก	3	0.8
ลพบุรี	2	0.5
พิษณุโลก	2	0.5
ประจวบคีรีขันธ์	3	0.8
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.7 พบว่า จังหวัดที่อาศัยอยู่ที่มีมากที่สุดคือ สุรินทร์ จำนวน 131 คน คิดเป็น ร้อยละ 32.9 รองลงมาคือศรีสะเกษ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 และน้อยที่สุดคือตราด และ เลขจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่มีนักท่องเที่ยวที่ตอบ แบบสอบถามคือ จังหวัด กาฬสินธุ์และจังหวัดมุกดาหาร

4.2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.8 วัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์	จำนวน	ร้อยละ
มาซื้อสินค้า	180	45.2
มาประชุมสัมมนา	11	2.8
เยี่ยมญาติ	19	4.8
ไปเล่นกาสิโนที่ฝั่งกัมพูชา	59	14.8
มาศึกษาดูงาน/ทัศนศึกษา	19	4.8
ติดต่อธุรกิจ	19	4.8
พักผ่อน/ท่องเที่ยว	86	21.6
ศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น	5	1.3
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.8 พบว่า วัตถุประสงค์ที่มีมากที่สุดคือ มาซื้อสินค้า จำนวน 180 คน คิดเป็น ร้อยละ 45.2 รองลงมาคือพักผ่อน/ท่องเที่ยว จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 และที่น้อยที่สุดคือ ศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3

ตารางที่ 4.9 มาท่องเที่ยวเป็นครั้งที่เท่าใด

มาท่องเที่ยวเป็นครั้งที่	จำนวน	ร้อยละ
ครั้งแรก	183	46.0
ครั้งที่ 2 – 4	132	33.2
ครั้งที่ 5 – 7	14	3.5
ครั้งที่ 8 – 10	27	6.8
มากกว่า 10 ครั้ง	42	10.6
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.9 พบว่า การมาท่องเที่ยวเป็นครั้งที่เท่าใดที่มากที่สุดคือ ครั้งแรก จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 46.0 รองลงมาคือ ครั้งที่ 2-4 จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.2 และน้อยที่สุดคือครั้งที่ 5-7 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5

ตารางที่ 4.10 วันที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยว

วัน	จำนวน	ร้อยละ
วันหยุดพักผ่อนประจำปี	45	11.3
วันหยุดนักขัตฤกษ์	52	13.1
ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์	235	59.0
วันธรรมดา	63	15.8
วันว่าง/ไม่แน่นอน	3	0.8
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.10 พบว่า วันที่นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดคือช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ จำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 59.0 รองลงมาคือวันธรรมดา จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.8 และที่น้อยที่สุดคือวันว่าง/ไม่แน่นอน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3

ตารางที่ 4.11 จำนวนวันที่ใช้ในการท่องเที่ยว

จำนวนวันที่ใช้	จำนวน	ร้อยละ
1 วัน (เข้าไป เย็นกลับ)	271	68.1
1 – 2 วัน	79	19.8
2 – 3 วัน	31	7.8
มากกว่า 3 วัน	17	4.3
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.11 พบว่าจำนวนวันที่ใช้ในการท่องเที่ยวที่มากที่สุดคือ 1 วัน (เข้าไป เย็นกลับ) จำนวน 271 คน คิดเป็นร้อยละ 68.1 รองมาคือ 1-2 วัน จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 19.8 และที่น้อยที่สุดคือ มากกว่า 3 วัน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.3

ตารางที่ 4.12 การกลับมาท่องเที่ยว

การกลับมา	จำนวน	ร้อยละ
มา	358	89.9
ไม่มา	40	10.1
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.12 พบว่า การกลับมาท่องเที่ยวที่มากที่สุดคือ มา จำนวน 358 คน คิดเป็นร้อยละ 89.9 ไม่มา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.1

ตารางที่ 4.13 การรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อ

การรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อ	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือพิมพ์/นิตยสาร/วารสารการท่องเที่ยว	69	17.3
วิทยุ/โทรทัศน์/อินเทอร์เน็ต	71	17.8
คำบอกเล่าของญาติมิตร/เพื่อนฝูง	243	61.1
คำแนะนำของบริษัทนำเที่ยว	15	3.8
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อที่มากที่สุดคือ คำบอกเล่าของญาติมิตร/เพื่อนฝูง จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 61.1 รองลงมาคือ วิทยุ/โทรทัศน์/อินเทอร์เน็ต จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.8 และน้อยที่สุดคือ คำแนะนำของบริษัทนำเที่ยว จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

ตารางที่ 4.14 ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยว

ลักษณะการเดินทาง	จำนวน	ร้อยละ
เดินทางด้วยตนเอง	219	55.0
เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว	16	4.0
เดินทางกับที่ทำงาน	9	2.3
เดินทางกับกลุ่มเพื่อน	102	25.6
เดินทางกับญาติ	52	13.1
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวที่มากที่สุดคือ เดินทางด้วยตนเอง จำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ เดินทางกับกลุ่มเพื่อน จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 25.6 และที่น้อยที่สุดคือ เดินทางกับที่ทำงาน จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตารางที่ 4.15 ที่พักในการท่องเที่ยว

ที่พักในการท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้พัก	269	67.6
บ้านญาติ/เพื่อน	39	9.8
โรงแรม	72	18.1
เกสต์เฮาส์	10	2.5
รีสอร์ท	8	2.0
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ที่พักในการท่องเที่ยวที่มากที่สุดคือ ไม่ได้พัก จำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 67.6 รองลงมาคือ โรงแรม จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 และที่น้อยที่สุดคือ รีสอร์ท จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2

ตารางที่ 4.16 ร้านอาหารที่เลือกรับประทาน

ร้านอาหาร	จำนวน	ร้อยละ
ร้านที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก	62	15.6
ร้านอาหารทั่ว ๆ ไป	295	74.1
ซื้อมาปรุงเอง	31	7.8
ไม่ได้ทาน/ไม่กล้าทาน	10	2.5
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ร้านอาหารที่เลือกรับประทานที่มากที่สุดคือ ร้านอาหารทั่ว ๆ ไป จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ 74.1 รองลงมาคือ ร้านที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 และที่น้อยที่สุดคือ ไม่ได้ทาน/ไม่กล้าทาน จำนวน 10 คนคิดเป็นร้อยละ 2.5

ตารางที่ 4.17 สินค้าที่เลือกซื้อมากที่สุด

สินค้า	จำนวน	ร้อยละ
เครื่องจักสานจากหวาย	86	21.6
อัญมณี	43	10.8
ของประดับตกแต่งบ้าน	58	14.6
เฟอร์นิเจอร์ไม้	25	6.3
สินค้า เสื้อผ้ามือสอง	135	33.9
ของป่า	40	10.1
สินค้าเลียนแบบ	11	2.8
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.17 พบว่าสินค้าที่เลือกซื้อมากที่สุดคือ สินค้า เสื้อผ้ามือสอง จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 33.9 รองลงมาคือ เครื่องจักสานจากหวาย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 21.6 และ น้อยที่สุดคือเบ็ดเตล็ด/เท่าๆกัน จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.8

ตารางที่ 4.18 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว

ค่าใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 2,000 บาท	139	34.9
2,001 – 4,000 บาท	90	22.6
4,001 – 6,000 บาท	33	8.3
6,001 – 8,000 บาท	43	10.8
8,001 – 10,000 บาท	37	9.3
มากกว่า 10,001 บาท	56	14.1
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวที่มากที่สุดคือ ค่ากว่า 2,000 บาท จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.9 รองลงมาคือ 2,001-4,000 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 และที่น้อยที่สุดคือ 4,001-6,000 บาท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.3

ตารางที่ 4.19 สิ่งที่เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุด

สิ่งที่เสียค่าใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
ที่พัก	13	3.3
ซื้อสินค้า	204	51.3
อาหาร เครื่องดื่ม	41	10.3
เล่นกาสิโน	73	18.3
ค่าเดินทาง/ค่ารถ/ค่าน้ำมัน	64	16.1
ค่าทัวร์	3	0.8
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.19 พบว่าสิ่งที่เสียค่าใช้จ่ายมากที่สุดคือซื้อสินค้า จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาคือเล่นกาสิโน จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 และที่น้อยที่สุดคือ ค่าทัวร์ จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.8

ตารางที่ 4.20 ประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวที่ชื่นชอบ

สถานที่ท่องเที่ยว	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทธรรมชาติ	113	28.4
ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนสถาน	131	32.9
ประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี	106	26.6
ประเภทมนุษย์สร้างขึ้น	48	12.1
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.20 พบว่าประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวที่ชื่นชอบที่มากที่สุดคือประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนสถาน จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 32.9 รองลงมาคือประเภทธรรมชาติ จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 และที่น้อยที่สุดคือ ประเภทมนุษย์สร้างขึ้น จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 12.1

ตารางที่ 4.21 การแนะนำผู้อื่น

การแนะนำผู้อื่น	จำนวน	ร้อยละ
แนะนำ	345	86.7
ไม่แนะนำ	53	13.3
รวม	398	100

จากตารางที่ 4.21 พบว่าการแนะนำผู้อื่น แนะนำ จำนวน 345 คน คิดเป็นร้อยละ 86.7 ไม่แนะนำ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.3

4.3 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและความพร้อมการท่องเที่ยว

4.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.22 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

ปัจจัย	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. ค่าครองชีพมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว	4.06	0.98	มาก
2. มีความพร้อมด้านการเงินในการเดินทางท่องเที่ยว	3.61	0.87	มาก
3. ค่าใช้จ่ายถูกกว่าที่จะเดินทางไปจุดผ่านแดนอื่น	3.43	0.89	มาก
4. ราคาน้ำมันแพงมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว	3.76	1.05	มาก
5. บริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมที่หลากหลาย	3.04	0.98	ปานกลาง
6. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา(ไทย-กัมพูชา) มีผลต่อการมาเที่ยว	2.93	1.10	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.97	1.14	มาก

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมมาท่องเที่ยว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.97 โดยมีปัจจัยด้านเศรษฐกิจในระดับมาก ประกอบด้วย ค่าครองชีพมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว (4.06) ราคาน้ำมันแพงมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว (3.76) มีความพร้อมด้านการเงินในการเดินทางท่องเที่ยว (3.61) ค่าใช้จ่ายถูกกว่าที่จะเดินทางไปจุดผ่านแดนอื่น (3.43) ตามลำดับ และปัจจัยด้านเศรษฐกิจในระดับปานกลาง ประกอบด้วย บริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมที่หลากหลาย(3.04) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา (ไทย-กัมพูชา) มีผลต่อการมาเที่ยว (2.93) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.23 ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทาง

ปัจจัย	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายประเภท อยู่ใกล้ๆกัน	3.04	1.00	ปานกลาง
2. แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่น	2.99	1.04	ปานกลาง
3. สถานที่ท่องเที่ยวมีความพร้อม ในการรองรับนักท่องเที่ยว	2.91	1.03	ปานกลาง
4. ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ ในการท่องเที่ยว	3.04	0.96	ปานกลาง
5. มีการวางแผนการเดินทางล่วงหน้า	3.88	1.02	มาก
6. ต้องการซื้อสินค้าที่นำมาจำหน่าย ยังตลาดช่องจอม	3.49	1.00	มาก
7. ตัดสินใจเดินทางด้วยตัวเอง	3.58	0.86	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.28	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางอยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.28 ประกอบด้วย มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายประเภทอยู่ใกล้ๆกัน ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว (3.04) แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่น (2.99) สถานที่ท่องเที่ยวมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว (2.91) ตามลำดับ และปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางในระดับมาก ประกอบด้วย มีการวางแผนการเดินทางล่วงหน้า (3.88) ตัดสินใจเดินทางด้วยตัวเอง (3.58) ต้องการซื้อสินค้าที่นำมาจำหน่ายยังตลาดช่องจอม (3.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง

ปัจจัย	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. จัดรายการท่องเที่ยวทั้งหมดด้วยตัวเอง	3.35	0.96	ปานกลาง
2. ต้องการเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว	3.66	0.99	มาก
3. การใช้บริการของบริษัททัวร์ ทำให้เกิดความสะดวก	3.10	1.04	ปานกลาง
4. ต้องการเดินทางท่องเที่ยวแบบสบายๆ	3.72	1.02	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.46	1.00	มาก

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.46 ประกอบด้วย ต้องการเดินทางท่องเที่ยวแบบสบายๆ(3.72) ต้องการเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว(3.66) ตามลำดับ และปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทางในระดับ ปานกลาง ประกอบด้วย จัดรายการท่องเที่ยวทั้งหมดด้วยตัวเอง (3.35) การใช้บริการของบริษัททัวร์ทำให้เกิดความสะดวก(3.10) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.25 ปัจจัยทางด้านความปลอดภัย

ปัจจัย	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. มีการจัดตั้งจุดตรวจและหน่วยรับแจ้งเหตุ ในแหล่งท่องเที่ยว	3.75	1.04	มาก
2. มีการจัดทำป้ายเตือนประเภท ลักษณะ ของอุบัติเหตุในบริเวณที่มีความเสี่ยง	3.44	0.94	มาก
3. มีการจัดทำป้ายสื่อความหมาย นำทาง ทุกระยะภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.35	0.96	มาก
4. มีการจัดทำแผนที่แสดงที่ตั้งสิ่งต่าง ๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยว	3.19	0.94	ปานกลาง
5. สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกัมพูชามีผล ต่อการเดินทางท่องเที่ยว	3.46	1.02	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.44	0.98	มาก

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.44 ประกอบด้วย มีการจัดตั้งจุดตรวจและหน่วยรับแจ้งเหตุในแหล่งท่องเที่ยว (3.75) สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกัมพูชามีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว (3.46) มีการจัดทำป้ายเตือนประเภท ลักษณะของอุบัติเหตุในบริเวณที่มีความเสี่ยง (3.44) มีการจัดทำป้ายสื่อความหมาย นำทางทุกระยะภายในแหล่งท่องเที่ยว (3.35) ตามลำดับ และปัจจัยด้านความปลอดภัยในระดับปานกลาง คือ มีการจัดทำแผนที่แสดงที่ตั้งสิ่งต่างๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยว (3.19)

ตารางที่ 4.26 สรุปความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัย	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. ด้านเศรษฐกิจ	3.97	1.17	มาก
2. ในการตัดสินใจเดินทาง	3.28	0.99	ปานกลาง
3. รูปแบบการเดินทาง	3.46	1.00	มาก
4. ความปลอดภัย	3.44	0.98	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.56	0.78	มาก

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านปัจจัยส่วนบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.56 ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ (3.97) ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง (3.46) ปัจจัยด้านความปลอดภัย (3.44) และปัจจัยส่วนบุคคลในระดับปานกลางคือ ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทาง (3.28)

4.3.2 ความพร้อมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.27 ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

ปัจจัย	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวก ปลอดภัย	4.04	0.99	มาก
2. สภาพของเส้นทางที่เข้าถึง	3.63	0.81	มาก
3. ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	3.38	0.88	ปานกลาง
4. ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว	3.32	0.88	ปานกลาง
5. ความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยว	3.23	0.83	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.52	0.88	มาก

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.52 ประกอบด้วย การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวก ปลอดภัย (4.04) สภาพของเส้นทางที่เข้าถึง (3.63) และด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง ประกอบด้วยที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (3.38) ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว (3.32) ความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยว (3.23) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.28 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ปัจจัย	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. มีระบบไฟฟ้า เพียงพอและใช้การได้ดี	3.18	0.94	ปานกลาง
2. มีระบบประปา สะอาด และเพียงพอ ในการให้บริการ	3.05	0.94	ปานกลาง
3. มีระบบสื่อสาร สะดวก รวดเร็ว และมีจำนวนที่เพียงพอ	3.13	0.94	ปานกลาง
4. มีโรงพยาบาลในท้องถิ่นที่สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย	2.99	0.91	ปานกลาง
5. มีระบบคมนาคมขนส่ง ที่เชื่อมโยงกัน	3.22	0.90	ปานกลาง
6. มีระบบระบายน้ำ กำจัดน้ำเสียที่ดี	2.89	0.95	ปานกลาง
7. มีระบบการกำจัดขยะที่ดี	2.76	1.08	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.03	0.95	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.03 ประกอบด้วย มีระบบคมนาคมขนส่ง ที่เชื่อมโยงกัน(3.22) มีระบบไฟฟ้า เพียงพอและใช้การได้ดี (3.18) มีระบบสื่อสาร สะดวก รวดเร็ว และมีจำนวนที่เพียงพอ (3.13) มีระบบประปา สะอาด และเพียงพอในการให้บริการ(3.05) มีโรงพยาบาลในท้องถิ่นที่สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย (2.99) มีระบบระบายน้ำ กำจัดน้ำเสียที่ดี(2.89) มีระบบการกำจัดขยะที่ดี (2.76) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.29 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ปัจจัย	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. สถานที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ	3.61	1.08	มาก
2. มีร้านค้า ร้านสะดวกซื้อไว้บริการ	3.20	0.96	ปานกลาง
3. มีที่พักหลากหลายประเภทให้เลือก	2.99	1.00	ปานกลาง
4. มีร้านอาหารที่สะอาดและหลากหลายประเภท	2.85	1.04	ปานกลาง
5. มีห้องน้ำที่สะอาดไว้บริการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ	2.83	1.01	ปานกลาง
6. มีศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว	2.90	0.97	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.06	1.01	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.06 ประกอบด้วย มีร้านค้า ร้านสะดวกซื้อไว้บริการ (3.20) มีที่พักหลากหลายประเภทให้เลือก (2.99) มีศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว (2.90) มีร้านอาหารที่สะอาดและหลากหลายประเภท (2.85) มีห้องน้ำที่สะอาดไว้บริการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ (2.83) ตามลำดับ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับมาก คือ สถานที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ (3.61)

ตารางที่ 4.30 สรุปความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัย	\bar{x}	S.D	แปลผล
1. ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	3.52	0.88	มาก
2. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	3.03	0.95	ปานกลาง
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	3.06	1.01	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.20	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวในด้านความพร้อมด้านการท่องเที่ยวโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.20 ประกอบด้วย ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (3.06) ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน (3.03) และความพร้อมด้านการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด ปัจจัยด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว (3.52)

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	P-value
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	.155
ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว	.423
ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง	.358
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	.739

จากตารางที่ 4.31 พบว่า เพศกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ การตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว ด้านรูปแบบการเดินทาง และด้านความปลอดภัยไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.32 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	P-value
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	.891
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	.491
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	.571

จากตารางที่ 4.32 พบว่า เพศกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.33 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว

ปัจจัยส่วนบุคคล	P-value
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	.571
ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว	.093
ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง	.241
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	.281

จากตารางที่ 4.33 พบว่า อายุกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว ด้านรูปแบบการเดินทาง และด้านความปลอดภัยไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.34 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยว

ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	P-value
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	.013
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	.168
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	.775

จากตารางที่ 4.34 พบว่า อายุกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.35 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว

ปัจจัยส่วนบุคคล	P-value
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	.694
ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว	.084
ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง	.012
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	.539

จากตารางที่ 4.35 พบว่า สถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรูปแบบการเดินทางมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.36 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	P-value
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	.011
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	.757
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	.128

จากตารางที่ 4.36 พบว่า สถานภาพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.37 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว

ปัจจัยส่วนบุคคล	P-value
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	.034
ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว	.239
ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง	.467
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	.017

จากตารางที่ 4.37 พบว่า การศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05 การศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษากับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	P-value
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	.322
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	.354
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	.541

จากตารางที่ 4.38 พบว่า การศึกษากับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว

ปัจจัยส่วนบุคคล	P-value
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	.625
ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว	.019
ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง	.338
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	.231

จากตารางที่ 4.39 พบว่า อาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.40 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	P-value
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	.229
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	.027
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	.639

จากตารางที่ 4.40 พบว่า อาชีพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.41 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว

ปัจจัยส่วนบุคคล	P-value
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ	.450
ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว	.238
ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง	.638
ปัจจัยด้านความปลอดภัย	.008

จากตารางที่ 4.41 พบว่า รายได้กับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 4.42 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

ความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว	P-value
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว	.113
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	.178
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก	.103

จากตารางที่ 4.42 พบว่า รายได้กับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไม่มีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากการทดสอบหาค่าความสัมพันธ์ของลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้วยการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square) พบว่า ข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันคือ

อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

สถานภาพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรูปแบบการเดินทางที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

สถานภาพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

การศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

การศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านความปลอดภัยที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัยที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

จากนั้นได้นำไปทำการทดสอบค่าสถิติ F-test เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของข้อมูลแต่ละชุด ได้ผลดังนี้

แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.43 เปรียบเทียบความแตกต่างของอายุกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

แหล่งความแปรปรวน	df.	Mean Square	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	5	1.426	3.293	.006
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	392	.433		
รวม	397			

จากตารางที่ 4.43 พบว่า อายุกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig .006)

ตารางที่ 4.44 เปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคลด้านรูปแบบการเดินทาง

แหล่งความแปรปรวน	df.	Mean Square	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	2.029	4.519	.004
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	394	.449		
รวม	394			

จากตารางที่ 4.44 พบว่า สถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรูปแบบการเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig .004)

ตารางที่ 4.45 เปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

แหล่งความแปรปรวน	df.	Mean Square	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	3	.585	1.315	.269
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	394	.445		
รวม	397			

จากตารางที่ 4.45 พบว่า สถานภาพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากร
การท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ(Sig .086)

ตารางที่ 4.46 เปรียบเทียบความแตกต่างของการศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ

แหล่งความแปรปรวน	df.	Mean Square	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	5	.779	1.944	.086
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	392	.400		
รวม	392			

จากตารางที่ 4.46 พบว่า การศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจไม่แตกต่างกันอย่างไม่มี
นัยสำคัญทางสถิติ (Sig .086)

ตารางที่ 4.47 เปรียบเทียบความแตกต่างของการศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคลด้านความปลอดภัย

แหล่งความแปรปรวน	df.	Mean Square	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	5	1.004	1.864	.100
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	392	.540		
รวม	392			

จากตารางที่ 4.47 พบว่า การศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig .100)

ตารางที่ 4.48 เปรียบเทียบความแตกต่างของอาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทาง

แหล่งความแปรปรวน	df.	Mean Square	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	7	.504	1.370	.217
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	390	.368		
รวม	397			

จากตารางที่ 4.48 พบว่า อาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทางไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig .217)

ตารางที่ 4.49 เปรียบเทียบความแตกต่างของอาชีพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว
ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน

แหล่งความแปรปรวน	df.	Mean Square	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	7	.997	1.864	.074
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	390	.535		
รวม	397			

จากตารางที่ 4.49 พบว่า อาชีพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน
ไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig .074)

ตารางที่ 4.50 เปรียบเทียบความแตกต่างของรายได้กับปัจจัยส่วนบุคคลด้านความปลอดภัย

แหล่งความแปรปรวน	df.	Mean Square	F	Sig.
ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	4	.658	1.208	.307
ความแตกต่างภายในกลุ่ม	393	.544		
รวม	393			

จากตารางที่ 4.50 พบว่า รายได้กับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (Sig .074)

4.5 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.51 ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

ปัจจัย	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	3.60	1.00	มาก
2. ระยะทางจากถนนสายหลัก	3.96	0.79	มาก
3. ความสะดวกและความปลอดภัยในการเข้าถึง	3.92	0.81	มาก
4. ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	3.28	0.98	ปานกลาง
5. ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว	3.68	1.03	มาก
6. ความคุ้มค่าของการมาเที่ยว	3.40	0.82	ปานกลาง
7. ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว	3.72	0.94	มาก
8. ความน่าประทับใจของแหล่งท่องเที่ยว	3.64	0.76	มาก
9. ชุมชนได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม	3.36	0.81	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.62	0.88	มาก

จากตารางที่ 4.51 พบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.62 ประกอบด้วย ระยะทางจากถนนสายหลัก (3.96) ความสะดวกและความปลอดภัยในการเข้าถึง (3.92) ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว (3.72) ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว (3.68) ความน่าประทับใจของแหล่งท่องเที่ยว (3.64) การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (3.60) ตามลำดับ และด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวในระดับปานกลาง คือ ความคุ้มค่าของการมาเที่ยว (3.40) ชุมชนได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม (3.36) ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม (3.28) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.52 ด้านการตลาด

ปัจจัย	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. นักท่องเที่ยวหนาแน่นในวันหยุดสุดสัปดาห์	3.72	0.94	มาก
2. ผู้ประกอบธุรกิจทางการท่องเที่ยวมีจำนวนเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว	3.88	1.09	มาก
3. สินค้าและบริการอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน	3.52	0.82	มาก
4. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายประเภท	3.48	1.05	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.65	0.98	มาก

จากตารางที่ 4.52 พบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยว ด้านการตลาด อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.65 ประกอบด้วย ผู้ประกอบธุรกิจทางการท่องเที่ยวมีจำนวนเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว (3.88) นักท่องเที่ยวหนาแน่นในวันหยุดสุดสัปดาห์ (3.72) สินค้าและบริการอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน (3.52) มีกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายประเภท (3.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.53 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ปัจจัย	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. มีระบบไฟฟ้าที่เพียงพอ และใช้การได้ดี	3.80	1.12	มาก
2. มีระบบประปาที่สะอาด และเพียงพอต่อการใช้งาน	3.20	1.03	ปานกลาง
3. มีระบบสื่อสารที่มีความสะดวก รวดเร็ว และเพียงพอ	3.28	1.34	ปานกลาง
4. มีโรงพยาบาลในท้องถิ่นที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็วและปลอดภัย	3.36	1.41	ปานกลาง
5. มีระบบคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงกัน	3.52	1.12	มาก
6. มีระบบระบายน้ำและกำจัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ	3.44	1.33	มาก
7. มีระบบการกำจัดขยะที่ดี	2.92	1.26	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.36	1.23	มาก

จากตารางที่ 4.53 พบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.36 ประกอบด้วย มีระบบไฟฟ้าที่เพียงพอ และใช้การได้ดี (3.80) มีระบบคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงกัน (3.52) มีระบบระบายน้ำและกำจัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ (3.44) ตามลำดับ และด้านโครงสร้างพื้นฐานในระดับปานกลาง คือมีโรงพยาบาลในท้องถิ่นที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย (3.36) มีระบบสื่อสารที่มีความสะดวก รวดเร็วและเพียงพอ (3.28) มีระบบประปาที่สะอาด และเพียงพอ (3.20) มีระบบการกำจัดขยะที่ดี (2.92) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.54 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ปัจจัย	\bar{x}	S.D.	แปลผล
1. สถานที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ	3.04	1.14	ปานกลาง
2. มีร้านค้า ร้านอาหารซื้อไว้บริการ	3.56	1.36	มาก
3. มีที่พักหลากหลายประเภทให้เลือก	3.44	1.23	มาก
4. มีร้านอาหารที่สะอาดและหลากหลายประเภท	3.36	1.29	ปานกลาง
5. มีห้องน้ำที่สะอาดไว้บริการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ	3.24	1.39	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.33	1.28	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ศักยภาพการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.33 ประกอบด้วย มีร้านอาหารที่สะอาดและหลากหลายประเภท (3.36) มีห้องน้ำที่สะอาดไว้บริการอย่างทั่วถึง และเพียงพอ (3.24) สถานที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ (3.04) ตามลำดับ และศักยภาพการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย มีร้านค้า ร้านอาหารซื้อไว้บริการ (3.56) และมีที่พักหลากหลายประเภทให้เลือก (3.44)

4.6 ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารของด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิงและผู้ประกอบการในด้าน ศักยภาพการท่องเที่ยว

4.6.1 ผู้บริหารของด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง

4.6.1.1 ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่หลากหลายประเภทอยู่ใกล้เคียงกันและมีระยะทางห่างกันไม่มากนัก เชื่อมโยงกันด้วยการคมนาคมที่สะดวกสบาย ซึ่งแต่ละแหล่งท่องเที่ยวมีลักษณะที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง จึงทำให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาที่บริเวณนี้สามารถพบบรรยากาศทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย คุ่มค่าแก่การมาเยี่ยมชม มาท่องเที่ยว

4.6.1.2 ด้านการตลาด ประเภทของสินค้าที่มีจำหน่ายยังตลาดช่องจอมเป็นสินค้าจำพวก เสื้อผ้า ผ้าห่ม มือสอง ที่ประเทศต่างๆ เขาบริจาคนำมาให้ชาวกัมพูชา แต่ชาวกัมพูชานำมาบริจาคแทนการใช้งาน สินค้าเลียนแบบ จากจีน ฮองกง นำมาจำหน่ายที่นี่ ซึ่งไม่ค่อยมีมาตรฐาน แผ่น CD เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักสาน จากหวาย ผลิตภัณฑ์จากไม้ ของประดับตกแต่งบ้าน ของป่า (เห็ด หน่อไม้ จิ้งหรีด ผักหวาน) เครื่องประดับ พลอย ซึ่งเป็นที่นิยมซื้อหาของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวบางส่วนนิยมเดินทางมาซื้อสินค้าที่ตลาดช่องจอม และเที่ยวพักผ่อนในสถานที่ท่องเที่ยวใกล้เคียง เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดใกล้เคียง นิยมเดินทางไปกลับ และจะหนาแน่นในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ช่วงเทศกาลต่างๆ นักท่องเที่ยวบางส่วนจะเดินทางข้ามไปยังฝั่กัมพูชาเพื่อ ไปยังบ่อนคาสีโนที่อยู่ตรงข้ามไปประมาณ 1 กิโลเมตร เพื่อใช้บริการ แสวงเสี่ยงโชค บางครั้งค้างที่ฝั่กัมพูชาที่โรงแรมของบ่อน ที่มีไว้บริการ ทำให้ห้องพักทางฝั่กัมพูชาไม่ค่อยมีผู้ใช้บริการเท่าที่ควร และนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากที่อื่น จังหวัดอื่นจะกลับไปพักที่ตัวจังหวัดกันเป็นส่วนมาก มีสินค้าบางประเภทที่ขายเกินราคา สินค้าที่นิยมซื้อขายกันมากคือ สินค้ามือสองทุกชนิด

4.6.1.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เนื่องจากพื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมนี้เป็นพื้นที่ของป่าอนุรักษ์ การจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ หรือสิ่งปลูกสร้างใดๆ ต้องเป็นประกาศของคณะกรรมการเท่านั้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การจัดสร้างสิ่งต่างๆ จึงกระทำได้ยาก ในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานที่บริเวณด่านไม่มีความพร้อม ปรปะปา ยังต้องลำเลียงน้ำมาจากตัวอำเภอ ไม่มีน้ำบาดาลใช้ แหล่งน้ำบริเวณนี้มีมากแต่ถูกจำกัดด้วยเรื่องของการอนุรักษ์ ไม่มีการอนุญาตให้มีการจัดสร้างเพื่อประโยชน์ใดๆ คงไว้เพื่อการอนุรักษ์และท่องเที่ยวเท่านั้น โทรศัพท์ไม่มีคลื่นติดบ้างไม่ติดบ้างบางจุด ไฟฟ้าไม่มีปัญหาใดๆ สว่างเรียบร้อยดี การคมนาคมในการเข้าออกสะดวกสบาย เส้นทางของแหล่งท่องเที่ยวในบริเวณนี้เชื่อมโยงกันดี โรงพยาบาลมีศักยภาพสามารถรองรับเหตุการณ์ฉุกเฉินได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ที่บริเวณหน้าด่านยังขาดการพยาบาลในกรณีฉุกเฉิน

ระบบการระบายน้ำ ระบายน้ำเสียไม่มีปัญหาแต่อย่างใด ในส่วนของการกำจัดขยะยังมีปัญหาในการจัดเก็บ และที่ทิ้งขยะ เนื่องจากในการจัดเก็บต้องดูแลกันเอง องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ได้เข้ามาดูแลแต่อย่างใด พร้อมทั้งจำนวนเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอกับปริมาณงาน จำนวนถังขยะที่มีไม่เพียงพอกับความต้องการ

4.6.1.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวกยังไม่พร้อม ยังขาดอีกมากทั้งในด้านจำนวน มาตรฐาน และความครบถ้วน ในด้านรถโดยสารจำกัดเฉพาะรถตู้โดยสารที่เข้าถึงบริเวณด่าน จากนั้นจะเป็นรถจักรยานยนต์ ในการสัญจรให้บริการ เชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ และในการโดยสารรถตู้จะต้องรอผู้โดยสารให้ครบตามจำนวนที่นั่งก่อนถึงจะออกเดินทางได้ ไม่มีเวลาที่แน่นอน ด้านห้องพักที่สร้างขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวมีราคาแพงไม่คุ้มค่ากับราคาที่ตั้งไว้ ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อที่มี ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และยังไม่ได้มาตรฐาน ที่ทำการของด่านตรวจคนเข้าเมืองไม่สามารถสร้างได้เนื่องจากปัญหาทางด้านกฎหมายที่บริเวณแห่งนี้เป็นป่าอนุรักษ์ ในด้านการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวยังไม่ให้เห็นเป็นรูปธรรมมากนัก มีแต่สถานที่ให้แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่มาประจำเพื่อให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยว

4.6.2 ผู้ประกอบการ

4.6.2.1 ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ที่ตั้งของบริเวณของจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม มีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นจุดที่มีเส้นทางเดินทางเข้าออกสะดวก และสามารถเดินทาง ผ่านแดนไปยังประเทศกัมพูชาได้ เพื่อไปยังนครวัดนครธมซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงของกัมพูชา มีความปลอดภัยในการเดินทางมายังบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ถนนมีสภาพดี ธรรมชาติที่อยู่รายล้อมมีสวยงาม ป่าไม้มีความสมบูรณ์มาก เนื่องจากเป็นป่าอนุรักษ์ นักท่องเที่ยวจะรู้จักช่องจอมในเรื่องของการซื้อขายสินค้ามือสอง ของเลียนแบบสินค้ามีอิทธิพลของป่า เครื่องจักสานประชาชน จะมีวัฒนธรรมด้านการแต่งกายที่เปลี่ยนแปลงไป จากอดีตที่จะแต่งกายอย่าง เรียบง่ายในปัจจุบันจะมีการเพิ่มรายละเอียดในการแต่งกายให้สวยงามเพิ่มมากขึ้น การลักเล็กขโมยน้อยมิให้เห็นน้อยลงจากอดีต

4.6.2.2 ด้านการตลาด ช่วงที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดคือ ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ และช่วงเทศกาล งานประเพณี แต่ทางด้านของนักท่องเที่ยวสามารถพบเห็นได้อยู่ทุกวันทั้งที่เดินทางข้ามไปยังฝั่งกัมพูชา ทำให้ผู้ประกอบการด้านรถตู้โดยสารมีรายได้อย่างต่อเนื่อง ด้าน ที่พักผู้ประกอบการด้านนี้มีปัญหา เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว ส่วนมากเป็นผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดใกล้เคียง จึงไม่นิยมพักค้างคืนที่อำเภอทาบเชิงและในจังหวัด

สุรินทร์ บางส่วนจะผ่านเข้าไปยังกัมพูชาไปยังนครวัดนครธมต่อไป การพักค้างคืนจึงน้อยลงด้านร้านอาหาร ผู้ประกอบการด้านนี้มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อการรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวไม่นิยมทานอาหารมากนัก นิยมเดินทางไปทานที่อื่น หรือตามตามรายทางที่ผ่านเข้าออกจุดผ่านแดน และบางร้านยังไม่มีมาตรฐาน ความสะอาดไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ด้านบริษัทนำเที่ยวมีจำนวนเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว กิจกรรมที่นักท่องเที่ยวนิยมคือ การมาซื้อสินค้า ที่บริเวณตลาดช่องจอม พร้อมทั้งแวะพักผ่อนรับประทานอาหาร เล่นน้ำ ที่บริเวณเขื่อนตาเกาศ์ และเดินทางเข้าไปแสวงโชคที่ฝั่งกัมพูชา อัตราค่าบริการอยู่ในราคาที่เหมาะสมกับสินค้าและบริการที่มีไว้รองรับ

4.6.2.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไฟฟ้า สะดวกสบายไม่ค่อยมีปัญหาเกิดขึ้น ประปาที่บริเวณจุดด่านช่องจอมเองยังไม่มีน้ำประปาใช้ มีการลำเลียงน้ำมาจากที่อื่น โดยการสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนตำบลด่าน การสื่อสาร สัญญาณโทรศัพท์มีปัญหาบ้างในบางเครือข่ายที่ไม่ชัดเจน การสาธารณสุขมีความพร้อมในการรองรับเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินขึ้น การคมนาคมขนส่งถนนบางช่วงยังไม่ดีเท่าที่ควร บางเส้นทางผิวการจราจรน้อยเกินไป(สุรินทร์ - ช่องจอม) การระบายน้ำ เวลาฝนตกน้ำท่วมไม่เกิดปัญหาแต่อย่างใด แต่ในการระบายน้ำเสียนั้น จะไม่มีที่ระบายน้ำเสียมีการปล่อยทิ้งโดยไม่คำนึงถึงความสะอาด ต้องปรับปรุงอีกมาก การจัดการขยะ ต้องดูแลกันเอง เนื่องจากอยู่นอกเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบล โครงสร้างพื้นฐานของพื้นที่ยังไม่พร้อมในการรองรับประชาชนในพื้นที่และนักท่องเที่ยว

4.6.2.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สถานที่จอดรถไม่มาตรฐาน ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และอยู่ไกลเกินไป การเดินทางไปมาระหว่างแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง สะดวกสบายไม่มีปัญหาเนื่องจากมีผู้ประกอบการทางการขนส่งไม่ว่าจะเป็นรถเช่า รถตู้ รถจักรยานยนต์รับจ้าง มีไว้คอยบริการนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ร้านค้า ร้านสะดวกซื้อ ร้านขายของที่ระลึก ยังมีจำนวนน้อยเกินไป ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ที่พักมีหลากหลายประเภทให้เลือกใช้บริการและเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ร้านอาหารยังมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งไม่มีมาตรฐานทางด้านความสะอาด ห้องน้ำที่มีไว้บริการมีน้อย ไม่เพียงพอ ไม่ถูกสุขลักษณะและอยู่ไกล ไม่มีเจ้าหน้าที่ของการท่องเที่ยวมาประจำที่ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ยังไม่ได้มาตรฐาน และยังมีหลายสิ่งหลายอย่างที่ขาด เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว

4.7 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไข

จากที่ได้ทำการวิจัย สอบถามข้อมูลต่างๆ จากนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ด้านตรวจคนเข้าเมือง เจ้าหน้าที่พนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล และสัมภาษณ์ผู้บริหารด้านตรวจคนเข้าเมือง ผู้ประกอบการพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นมีด้านใดบ้าง และพร้อมทั้งได้นำเสนอแนวทางในการแก้ไขให้แก่ผู้วิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงต่อไป ได้จัดแบ่งปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขไว้เป็นด้านต่างๆ ดังนี้

4.7.1 นักท่องเที่ยว

4.7.1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(1) การคมนาคม ยังไม่สะดวก เส้นทางที่ใช้ในการสัญจรเดินทางเข้าถึงยังมีน้อย และการเข้าไปยังฝั่งกัมพูชา การคมนาคมยังไม่สะดวก ในแต่ละเส้นทางการเดินทางเข้าถึงไม่มีป้ายบอกทางเป็นระยะๆ และป้ายบอกทางจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง แสดงเส้นทางการเดินทางเส้นทางใดบ้างที่เข้าถึง ระยะทางเท่าใด ป้ายบอกทางไม่ชัดเจน

แนวทางการแก้ไขคือ ควรขยายพื้นผิวการจราจรให้กว้างมากขึ้น เพิ่มเส้นทางรถเข้าถึง พร้อมทั้งปรับปรุงสภาพพื้นผิวให้ดีกว่านี้ เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวในอนาคตข้างหน้า ในการเดินทางไปยังกัมพูชาควรให้มีการนำรถเข้าไปได้ และเอกสารที่ใช้ควรน้อยลง ควรมีป้ายแสดงระยะทาง สถานที่ต่างๆ ให้ทราบเป็นระยะๆ ควรมีป้ายการจราจรที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจนในระดับสายตาคนขับ

(2) ระบบระบายน้ำเสีย ไม่ดี เนื่องจากที่บริเวณตลาดช่องจอมการระบายน้ำยังไม่ถูกสุขลักษณะ

แนวทางการแก้ไข ควรจัด คูและระบบในการระบายน้ำให้ดีกว่านี้

ขยะ การจัดเก็บขยะยังไม่ดี เนื่องจากยังมีขยะให้เห็นอยู่ข้างๆ ถึงขยะเป็นปริมาณมาก จำนวนถังขยะไม่เพียงพอในการรองรับขยะจากนักท่องเที่ยว และจุดที่วางถังขยะยังไม่เหมาะสม เนื่องจากอยู่ไกลจากที่นักท่องเที่ยวใช้สัญจร ไม่อยู่ใกล้ๆ ทางเท้าที่จะทิ้งได้ง่าย

แนวทางการแก้ไข เพิ่มจำนวนถังขยะให้มากขึ้น และจัดวางไว้ในจุดที่ใกล้กันที่นักท่องเที่ยวทิ้งสะดวก ปรับปรุงระบบการจัดเก็บขยะให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

4.7.1.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

(1) ด้านร้านค้า ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ที่มีอยู่ไม่เพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว ไม่เป็นระเบียบ ไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่สะอาด อาหารไม่ได้คุณภาพ สภาพร้านค้าที่ปรุงอาหารไม่สะอาดไม่มีมาตรฐาน

แนวทางการแก้ไขคือ เพิ่มจำนวนร้านค้า ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐานให้ถูกสุขลักษณะ และจัดให้เป็นระเบียบมากกว่านี้

(2) การจัดการการท่องเที่ยว ขาดการจัดการท่องเที่ยวที่แท้จริง เอกสารในการแนะนำการท่องเที่ยวที่แท้จริง ขาดการประชาสัมพันธ์ถึงแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่บริเวณใกล้เคียง ความชัดเจนในการท่องเที่ยวที่บริเวณด้านยังไม่ชัดเจน

แนวทางการแก้ไขคือ ควรหาตัวแทนที่เป็นภาคเอกชนเข้ามาจัดการในการจัดการท่องเที่ยวบริเวณนี้ ควรมีจุดบริการการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว ควรมีป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวและระยะทางแสดงให้นักท่องเที่ยวทราบ ควรจัดทำป้ายแสดงสิ่งต่างๆ และดูแลให้ชัดเจน สะดวก มี การแนะนำที่ดีกว่าที่เป็นอยู่

(3) ที่จอดรถ ไม่สะดวก ไม่ปลอดภัยต่อทรัพย์สิน ไม่เพียงพอกับความต้องการ ไม่มีมาตรฐาน ไม่มีหลังคากันแดด กันฝน ที่จอดรถไกลเกินไป ฝุ่นเยอะ ไม่เป็นสัดส่วน ไม่เป็นระเบียบ ไม่มีร่มเงาใหนักงักบริเวณที่จอดรถ

แนวทางการแก้ไข ควรปรับปรุงที่จอดรถให้เป็นสัดส่วน เพียงพอกับความต้องการมีระเบียบ ระบบ มาตรฐานเพิ่มมากขึ้นกว่านี้ ควรจัดทำทางเท้าจากที่จอดรถไปยังด้าน พร้อมทั้งทำหลังคาด้วย และควรมีบริเวณที่นั้งพัก โต๊ะ เก้าอี้ใหนักงักผ่อน ที่สะอาด และปลอดภัย ใไว้บริการนักท่องเที่ยว

(4) การเดินทางผ่านแดน ในการเดินทางผ่านแดน ไปยังกัมพูชานั้น มีความยุ่งยาก เอกสารที่ใช้มีมาก นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออกไม่สะดวก ไม่มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล เรื่องเอกสารที่ใช้ในการผ่านด่าน ด่านปิดให้เข้าออกเร็วไป และการบริการยังไม่ดี เมื่อทราบว่า จะไปคาสิโนทำให้การเดินทางเข้าออกมีปัญหา

แนวทางในการแก้ไข ควรจะลดขั้นตอนและลดเอกสารที่ใช้ในการผ่านเข้าออกใหนักงักน้อยลง เอกสารที่ใช้ควรเป็นบัตรประชาชน หรือเอกสารสำคัญที่ทางราชการออกให้ เพื่อแสดงในการเดินทางผ่านเข้าออกด่าน หรือใหนักงักจุดบริการจัดทำเอกสารที่ใช้ในการเดินทางผ่านเข้าออกที่บริเวณด่าน เพื่อนักท่องเที่ยวจะได้ทำเอกสารได้เลย ควรจะดูแลเอาใจใหนักงักท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้นมากกว่านี้

(5) ห้องน้ำ ห้องสุขา ไม่สะอาด ไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว อยู่ไกลจากที่จอดรถมากเกินไป

แนวทางการแก้ไข ควรดูแลเรื่องความสะอาด สุขลักษณะของห้องน้ำ ห้องสุขา ให้มากกว่านี้ พร้อมทั้งเพิ่มจำนวน และเพิ่มจุดที่มีห้องน้ำให้มีมากขึ้น ให้เพียงพอกับความ ต้องการของนักท่องเที่ยว

4.7.1.3 ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

(1) ทัศนียภาพ ทัศนียภาพ สภาพแวดล้อมไม่สวยงาม ขาดร่มไม้ ที่นั่ง สำหรับพักผ่อนไว้บริการ สภาพพื้นที่ยังไม่ดี

แนวทางการแก้ไข ควรปรับปรุงทัศนียภาพ สภาพแวดล้อมให้สวยงาม มากขึ้น จัดให้มีร่มเงา ที่นั่งพักผ่อน

(2) ด้านความปลอดภัย

ความปลอดภัย มีการสูญหายของทรัพย์สินระหว่างการซื้อสินค้าที่บริเวณ ตลาดชองจอม

แนวทางการแก้ไข ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยให้ทั่วถึง เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้มากกว่านี้ ในบริเวณที่ล่อแหลม จุดอับของแหล่งท่องเที่ยว

(3) ขอบทาน ที่บริเวณตลาดชองจอมมีจำนวนมาก ซึ่งส่วนมากเป็นเด็ก

กัมพูชา มักจะขอเงินนักท่องเที่ยว โดยการซื้อ จุด เลื่อนนักท่องเที่ยวที่ เดินทางมาซื้อของ และที่บริเวณด้านจะมีเด็กกัมพูชามาเดินถือร่มให้นักท่องเที่ยว ที่จะเดินทางไปยัง กัมพูชาในการไปติดต่อที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง โดยเงินค่าจ้างที่ได้จะได้จากที่นักท่องเที่ยวให้โดย ไม่มีอัตราที่แน่นอน โดยส่วนมากจะเป็นเด็กๆ

แนวทางการแก้ไข ควรจะเสนอให้ทางรัฐบาลกัมพูชา ดูแลเด็กๆ ใน ส่วนนี้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และระดับการศึกษาที่สูงขึ้น

อื่นๆ ภาษียบางครั้งยังไม่สามารถสื่อสารกันได้ สินค้าเกินราคา ความไม่เป็นระเบียบของ บริเวณด้านและที่ตลาดชองจอม ควรจะมีการพัฒนากิจกรรมในการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น และ ควรมีการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรมให้ดูสวยงามขึ้นมา เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว ให้มาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น

4.7.2 ผู้บริหารด่านตรวจคนเข้าเมือง เจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองและเจ้าหน้าที่พนักงาน ส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.7.2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่บริเวณ จุดผ่านแดนถาวรชองจอม ยังไม่เพียงพออยู่มาก เนื่องจากมีปัญหาในเรื่องของเขตป่าอนุรักษ์ที่ไม่

อนุญาตให้มีเกิด การพัฒนามี น้ำประปา ไฟฟ้า การก่อสร้างอาคารที่ใช้ในการรองรับการท่องเที่ยว บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม น้ำประปาที่ใช้ที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรในปัจจุบันได้รับความ อนุเคราะห์ จากทางกัมพูชาและจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลค่าน บางครั้งนำที่นำมาใช้ก็ไม่ได้ เพียงพอกับความต้องการของเจ้าหน้าที่และนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ ไฟฟ้าที่มีใช้เนื่องจากเป็นผล มาจาก การที่ทางพม่าขอซื้อไฟฟ้าจากไทยแล้ววางสายผ่านมายังบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จึงทำให้บริเวณนี้มีไฟฟ้าใช้ ในการจัดเก็บขยะที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมนี้ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ รับผิดชอบเนื่องจากอยู่นอกเหนือจากพื้นที่ที่รับผิดชอบของทางองค์การบริหารส่วนตำบลค่าน ทำ ให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ประกอบการและประชาชนต้องดูแลตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการเก็บ การดูแลความสะอาด รวมถึงการหาที่ทิ้ง ที่กำจัดเอง ปัญหาที่ตามมาคือเจ้าหน้าที่มีจำนวน ไม่เพียงพอ คนทิ้งมีมากกว่าคนเก็บ ที่รองรับขยะไม่เพียงพอกับความต้องการ

4.7.2.2 ด้านสิ่งแวดล้อมความสะอาด

ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ ปัญหาคือมีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่ครบทุก อย่างทุกประเภท ไม่ได้มาตรฐาน ไม่ถูกสุขลักษณะ ตามที่นักท่องเที่ยวต้องการ ในส่วนนี้จึงไม่ ก่อให้เกิดรายได้มากนัก และสิ่งที่ยังขาดคือ ปิมน้ำมัน ที่อำเภอคาบเชิงมีปิมน้ำมันไว้บริการเพียง แห่งเดียว ซึ่งถ้าปิมน้ำมันนี้ไม่สามารถให้บริการได้ไม่ว่านักท่องเที่ยวและประชาชนในท้องถิ่นต้อง เดินทางไปรับบริการที่อื่นที่ไกลออกไปอีก สถานที่จอดรถไม่มีหลังคา ไม่มีที่จอดเป็นสัดส่วน เนื่องจากเป็นพื้นที่ของป่าอนุรักษ์ ที่ไม่อนุญาตให้มีการปลูกสร้างสิ่งต่างๆ แล้ววางพื้นที่ป่าเพื่อทำที่ จอดรถได้

4.7.2.3 ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

ตลาดช่องจอมควรได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ควรทำ การพัฒนา ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง ที่มีทัศนียภาพไม่สวยงามและแหล่งท่องเที่ยวที่ เสื่อมโทรม ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวรู้จักกับแหล่งท่องเที่ยวให้มากกว่านี้ ควรมี การจัดส่งเสริมให้มีกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นเพื่อไว้รองรับนักท่องเที่ยวทุกเพศวัย

4.7.2.4 ด้านการปักปันเขตแดน

พรมแดนของไทยและกัมพูชายังไม่เขตแดนที่ชัดเจน เนื่องจากการปักปันเขต แคนยังไม่แล้วเสร็จ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากกัมพูชาไม่เห็นด้วยกับการใช้สันปันน้ำเป็นหลักเขตแดน ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการทำสัญญาระหว่างประเทศในการทำกิจกรรมใดๆ รวมทั้งมีข้อห้ามตัด แปลงพื้นที่ เพราะจะกระทบกับสันปันน้ำและหลักเขตแดน

4.7.3 ผู้ประกอบการ

4.7.3.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมยังไม่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น น้ำประปา ที่ต้องรอให้มาส่งเป็นระยะ ไฟฟ้า ที่ไม่สว่างในช่วงค่ำ ไม่เพียงพอในการใช้ประโยชน์ ผู้ประกอบการไม่มีไฟฟ้าใช้ ที่จอดรถ ซึ่งไม่มีที่จอดรถให้นักท่องเที่ยวต้องใช้ไหล่ทางในการจอด ทำให้ลคพื้นผิวการจราจรลงไปที่จอดรถที่มีอยู่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีที่นั่งให้นั่งพักผ่อนหย่อนใจ

4.7.3.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ไม่ครบครันในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว ไม่มีปั๊มน้ำมันที่เพียงพอในการให้บริการ ร้านค้า ร้านอาหารที่มีอยู่มีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่ได้มาตรฐาน ตามที่นักท่องเที่ยวต้องการ ร้านสะดวกซื้อที่มีจำนวนน้อย ห้องพักที่มีไว้บริการไม่ได้มาตรฐานทั้งคุณภาพและราคา ในการให้บริการโดยสารรถตู้โดยสารสภาพรถที่ให้บริการยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร จำนวนรถโดยสารที่ให้บริการมีจำนวนน้อยเกินไป และระยะเวลาในการให้บริการต้องคอยนานเกินไป

4.7.3.3 ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมเป็นเส้นทางที่ใช้ในการสัญจรไปมาของนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปท่องเที่ยวยังนครวัด นครธมที่ประเทศกัมพูชา เป็นจุดที่มีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ค่อนข้างมาก เป็นจุดที่นักท่องเที่ยวจะต้องยื่นหนังสือเดินทาง แก่เจ้าหน้าที่ของด่านตรวจคนเข้าเมืองเพื่อเป็นหลักฐานในการเดินทางเข้าออกประเทศ และเพื่อเดินทางเข้าไปยังประเทศกัมพูชา บริเวณนี้ควรมีการพัฒนา อำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ขีดหน้าชุดาของประเทศในการรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทาง ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมและบริเวณใกล้เคียงมีหลากหลายประเภท แต่ไม่มีที่ใดที่โดดเด่นมากนัก ที่ตลาดช่องจอมเป็นสถานที่ซื้อสินค้าต่างๆ ของนักท่องเที่ยวที่มีลักษณะใกล้เคียงกับลักษณะของตลาดโรงเกลือ แต่จะมีศักยภาพในการรองรับนักท่องเที่ยวได้น้อยกว่า และเป็นสถานที่ต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุง เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะมาท่องเที่ยวในอนาคตข้างหน้า

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลการวิจัย และเสนอแนะ

การศึกษาศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อำเภอ กาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ได้กำหนดวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาศักยภาพของการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยวที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม
4. เพื่อศึกษาแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยว บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยสำรวจความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวจำนวน 398 คน แบบสอบถามเจ้าหน้าที่จำนวน 25 คน แบบสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ระดับบริหารของด่านตรวจคนเข้าเมืองจำนวน 3 คน ผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยวจำนวน 10 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS โดยใช้สถิติ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า Chi-Square โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สรุปผลข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดส่วนมากเป็นหญิง ร้อยละ 51.5 มีอายุระหว่าง 15-24 ปี ร้อยละ 30.4 สถานภาพสมรส โสด ร้อยละ 47.7 ระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี ร้อยละ 40.2 อาชีพนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 24.9 รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 31.9 จังหวัดที่อาศัยอยู่สุรินทร์ ร้อยละ 32.9

5.1.2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์เพื่อ มาซื้อสินค้า ร้อยละ 45.2 โดยมาท่องเที่ยว ครั้งแรก ร้อยละ 46.0 วันที่เดินทางมาท่องเที่ยวจะเป็นช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ร้อยละ 59.0 จำนวนวันที่ใช้ในการท่องเที่ยว 1 วัน (ไปเช้า เย็นกลับ) ร้อยละ 68.1 การเดินทางกลับมาท่องเที่ยวอีก ร้อยละ 89.9

การรับรู้ข้อมูลการท่องเที่ยวจากสื่อ คำบอกเล่าของญาติมิตร เพื่อนฝูง ร้อยละ 61.1 ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยว เดินทางด้วยตนเอง ร้อยละ 55.0 ที่พัก ไม่ได้พัก ร้อยละ 67.6 ร้านอาหารที่เลือกรับประทาน ร้านอาหารทั่วไป ร้อยละ 74.1 สินค้าที่เลือกซื้อ มาก สินค้า เสื้อผ้ามือสอง ร้อยละ 33.9 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว ค่ากว่า 2,000 บาท ร้อยละ 34.9 สิ่งที่เคยใช้จ่ายมาก ซื้อสินค้า ร้อยละ 51.3 ประเภทของสถานที่ท่องเที่ยวที่ชื่นชอบที่มากที่สุดคือประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุและศาสนสถาน ร้อยละ 32.9 การแนะนำผู้อื่น แนะนำ ร้อยละ 86.7

5.1.3 ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.97

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางอยู่ในระดับปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.28

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทางอยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.46

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ที่ค่าเฉลี่ย 3.44

5.1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

สถานภาพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรูปแบบการเดินทางมีความสัมพันธ์กันที่ระดับนัยสำคัญ .05

สถานภาพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

การศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

การศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านความปลอดภัยที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

อาชีพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐานที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

รายได้ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

5.1.5 การเปรียบเทียบความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว

อายุของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวแตกต่างกัน เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมส่วนมากเป็นผู้ที่เดินทางมาจากจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งจะมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่มีอายุค่อนข้างน้อยคืออยู่ในช่วง 15-24 ปี และประสบการณ์ในการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากกับนักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยจะมีความแตกต่างกันคือ โดยส่วนมากนักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมักจะมีประสบการณ์ในด้านต่างๆ มากกว่าจึงทำให้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน เพราะทุกแห่งมีลักษณะทางกายภาพที่แตกต่างกัน

สถานภาพของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรูปแบบการเดินทางแตกต่างกัน การเดินทางท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นสิ่งที่ผู้คนนิยมเพื่อพักผ่อนจากการทำงาน และเพื่อวัตถุประสงค์อื่น นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพแตกต่างกันในการเดินทางไปท่องเที่ยวในแต่ละแห่งนั้น ต้องคำนึงถึงเรื่องต่างๆ แตกต่างกันไป เช่น นักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสดก็就不用คำนึงถึงองค์ประกอบต่างๆ ในการเดินทางท่องเที่ยวมากนัก เช่น ความลำบากในการเดินทาง มีสิ่งอำนวยความสะดวกอะไรบ้าง ซึ่งจะแตกต่างจากนักท่องเที่ยวที่มีครอบครัวที่จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบด้านต่างๆ ในการเลือกเดินทางค่อนข้างมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีสถานภาพโสด เช่น การเดินทางเข้าถึงสะดวกมากน้อยเพียงใด ถนนมีความสะดวกหรือไม่ ความปลอดภัยที่เกิดจากการเดินทาง รวมทั้งระยะทางใกล้ไกล ถ้ามีสมาชิกในครอบครัวไม่สบายจะมีสถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลรองรับหรือไม่ แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีกิจกรรมรองรับตรงตามความต้องการของสมาชิกในครอบครัวหรือสมาชิกร่วมเดินทางมากน้อยเพียงใด

สถานภาพของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน สถานภาพของนักท่องเที่ยวที่เดินทาง

ห้องเที่ยวมีสถานภาพที่แตกต่างกัน ทั้งโสด แต่งงาน มีบุตร ไม่มีบุตร ซึ่งในการเดินทางไปท่องเที่ยวแต่ละแห่งนั้น นักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวจะเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวและสมาชิกที่ร่วมเดินทาง การเลือกเดินทางไปท่องเที่ยวที่ตรงตามความต้องการของกลุ่มเพื่อนที่ต้องการจะเดินทางไปท่องเที่ยวโดยคำชักชวนของสามี ภรรยา ลูกเมื่อสมาชิกในครอบครัวมีความประสงค์ จึงไม่ได้คำนึงถึงว่าสถานที่ไปนั้นจะมีทรัพยากรท่องเที่ยวอะไรน่าสนใจ เที่ยวที่ไหนก็ได้ที่มี สามี ภรรยา ลูก และเพื่อน

การศึกษาของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจไม่แตกต่างกัน ในการเดินทางท่องเที่ยวแต่ละครั้งนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มต่างต้องคำนึงถึงสถานะด้านเศรษฐกิจของตนเองก่อนซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ แต่เนื่องจากนักท่องเที่ยวโดยส่วนใหญ่ต้องการพักผ่อน ลดความเครียดจากการทำงาน จึงต้องการท่องเที่ยวถึงแม้ว่าจะเป็นการเดินทางท่องเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวใกล้ๆ อาจจะต้องพักผ่อนค้างคืน การใช้จ่ายในด้านอื่นๆ ให้น้อยลง เปลี่ยนพาหนะในการเดินทาง หรือแม้กระทั่งลดจำนวนครั้งในการเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละปีลง จนกว่าสถานะทางเศรษฐกิจจะดีขึ้นเพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายลงไปบ้างจากภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันที่น้ำมันแพง สถานะค่าครองชีพสูงขึ้น

การศึกษาของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ในการเดินทางท่องเที่ยวความปลอดภัยเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญค่อนข้างมากทั้งทางร่างกายและทรัพย์สิน การศึกษาของนักท่องเที่ยวไม่มีผลต่อปัจจัยทางด้านความปลอดภัยในการเลือกเดินทางท่องเที่ยวเนื่องจากคนทุกคนต่างรักชีวิตและทรัพย์สินของตัวเองด้วยกันทั้งนั้น ในการที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวที่สถานที่ใดตัวนักท่องเที่ยวเองต้องดูแลเรื่องความปลอดภัยด้วยกันทั้งนั้น ต้องปลอดภัยทั้งกับชีวิตและทรัพย์สินจึงจะเป็นการท่องเที่ยวที่มีแต่รอยยิ้มและความสุข

อาชีพของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลในการตัดสินใจเดินทางไม่แตกต่างกัน นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพที่แตกต่างจะมีการเลือกช่วงวัน เวลาวัตถุประสงค์ ความถี่ ลักษณะเดินทางท่องเที่ยวที่ไม่แตกต่างกันมากนักเนื่องจากลักษณะการทำงานวันหยุดที่ไม่ต่างกันมากนัก มีบุตรที่กำลังศึกษา ทำให้การตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยวคล้ายๆ กัน

อาชีพของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่แตกต่างกัน นักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มที่มีอาชีพที่แตกต่างกันในการเดินทางท่องเที่ยวมักมีมุมมองทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่ไม่ต่างกันมากนัก คือในการเดินทางท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวเข้าใจว่าไม่ใช่บ้านของตัวเองที่จะมีความสะดวกสบายครบครันในทุกๆ ด้าน

ต้องมีบ้างที่ติดขัด ถ้าหาก เป็นอีกรสชาติของการเดินทางท่องเที่ยวเช่นกัน เนื่องด้วยเหตุที่ว่า โครงสร้างพื้นฐานของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ในระดับหนึ่ง

รายได้ของนักท่องเที่ยวที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน ความปลอดภัยถือเป็นปัจจัยหลักส่วนหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแหล่งท่องเที่ยว หากแหล่งท่องเที่ยวเกิดภาวะสงคราม การประท้วง การก่อการร้ายข้ามชาติ การลอบวางระเบิด หรือมีสถิติการก่ออาชญากรรมในระดับสูง แหล่งท่องเที่ยวนั้นก็มักจะไม่ได้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวทุกคนต่างให้ความสำคัญกับเรื่องความปลอดภัยค่อนข้างมาก เนื่องจากในการเดินทางท่องเที่ยวไม่มีนักท่องเที่ยวคนใดที่ไม่ต้องการที่จะเดินทางท่องเที่ยวด้วยความสนุก และมีความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน

5.1.6 ศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

จากผลการศึกษาศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมสรุปผลได้ดังนี้

5.1.6.1 การศึกษาศักยภาพทางการท่องเที่ยว

ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางโดยมีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวที่สะดวกและปลอดภัย สภาพของเส้นทางที่ใช้ในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวอยู่นั้นอยู่ในเกณฑ์ที่ดีและมีการเดินทางเข้าถึงได้หลายเส้นทาง ระยะทางจากถนนสายหลักเข้าไปไม่ไกลจนเกินไป แหล่งท่องเที่ยวและที่อยู่ใกล้เคียงมีความสวยงาม คุ่มค่าแก่การมาเยี่ยมชม พร้อมทั้งมีกิจกรรมที่หลากหลายประเภทให้เลือก เช่นการเดินป่า เล่นน้ำ การซื้อสินค้าที่บริเวณตลาดช่องจอม มีการเชื่อมโยงกันของระบบคมนาคมขนส่งระหว่างแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียง แต่โดยส่วนใหญ่ยังต้องพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในด้านความสะดวก ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวที่เสื่อมโทรม โครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ จุดเด่นของบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ที่จะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้คือ ตั้งอยู่จุดเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยและประเทศกัมพูชา และเป็นเส้นทางที่สามารถเดินทางไปยังนครวัด นครธมอีกเส้นทางหนึ่งที่สะดวกสบาย ซึ่งมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยชาวต่างชาติและนักแสวงโชคสัญจรผ่านไปมาจำนวนมากทุกวัน ควรต้องสร้างที่จอดรถที่มีมาตรฐาน เพื่อบริการแก่นักท่องเที่ยว นักแสวงโชค และประชาชนที่สัญจรไปมาโดยสถานที่จอดรถนี้ควรประกอบด้วย ห้องน้ำ ที่นั่งพักผ่อน ร้านค้า ร้านสะดวกซื้อและบริการอื่นๆ ที่น่าสนใจที่จะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวเพื่อที่จะทำให้เกิดการหมุนเวียนของเม็ดเงินในบริเวณนี้มากขึ้น รวมไปถึงสร้างจุดเด่น จุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวหยุดอยู่ให้นานมากขึ้น นั่นคือควรจัดการบริหารตลาดช่องจอมในดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันควรย้ายจากที่

เดิมที่ต้องเดินทางเข้าไปอีก 2-3 กิโลเมตร มาอยู่ติดถนนที่เป็นเส้นทางในการเดินทางไปยังบริเวณ จุดผ่านแดนถาวรช่องจอมและข้ามผ่านไปยังประเทศกัมพูชา จะเป็นการดึงดูดให้นักท่องเที่ยว ให้มาใช้จ่ายในการซื้อของมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันนี้สถานที่แห่งนี้เกิดจาก การดำเนินการก่อสร้าง ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์ที่ได้เข้ามาบริหารจัดการ แต่ยังไม่สามารถให้ร้านค้าต่างๆ เข้าไปค้าขายได้เนื่องจากมีปัญหาบางประการที่ยังไม่สามารถแก้ไขได้ แต่คงอาศัยเวลาอีกไม่นาน มากนักนักท่องเที่ยวก็จะมีแหล่งท่องเที่ยว แหล่งซื้อสินค้าแห่งใหม่ที่อำนวยความสะดวกสบายมากขึ้น แต่แหล่งท่องเที่ยวที่บริเวณนี้ มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายประเภท และมีกิจกรรมที่หลากหลาย ก็จริง แต่ไม่มีสิ่งใดโดดเด่นกว่าสิ่งใด จึงยากแก่การส่งเสริมสนับสนุนให้มีศักยภาพที่โดดเด่น ออกมา ไม่ว่าจะเป็นตัวแหล่งท่องเที่ยวเอง หรือกิจกรรมที่มีอยู่

ตลาดการท่องเที่ยว เป็นตลาดที่พึ่งพานักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นส่วนมาก นักท่องเที่ยวส่วนมากเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเขตจังหวัดสุรินทร์ และ จังหวัดใกล้เคียง เช่น ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี นครราชสีมา ซึ่งนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวแบบ ไปเช้าเย็นกลับ เนื่องจากระยะทางที่ใช้ในการเดินทางไม่ไกลมากนัก พร้อมทั้งมี ความสะดวกสบาย ในการเดินทางและใช้เวลาในการเดินทางไม่มากนัก ส่วนมากนักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยว ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ เทศกาล งานประเพณี นิยมเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นกลุ่ม อาทิ กลุ่มญาติ พี่น้อง กลุ่มเพื่อนฝูงที่ใกล้ชิดกันและไม่นิยมเดินทางกับบริษัทนำเที่ยว เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ไปมา ค่อนข้างสะดวก รวมทั้งนักท่องเที่ยวรู้จักเส้นทางในการเดินทางจึงไม่เป็นอุปสรรคในการเดินทาง มาท่องเที่ยว และอัตราค่าบริการนำเที่ยวที่บริษัทนำเที่ยวตั้งราคาไว้ที่ค่อนข้างสูง สินค้าที่นิยมซื้อ ส่วนมากจะเป็นสินค้ามือสอง ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้า ผ้าห่ม รถจักรยาน ถัดจากนั้นจะเป็นเครื่องจักรสาน ผลิตภัณฑ์จากป่า ผลิตภัณฑ์จากไม้ สินค้าเลียนแบบ ในการเดินทางมาท่องเที่ยวนักท่องเที่ยวส่วนมาก ได้รับข้อมูลมาจากการบอกเล่าจากเพื่อนฝูง ญาติพี่น้อง ที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวแล้ว จึงอยาก เดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนมากต้องการที่จะกลับมาท่องเที่ยวที่นี่อีก และถ้ามีโอกาสจะ แนะนำให้ผู้ใกล้ชิดได้รู้ถึงการเดินทางมาท่องเที่ยวที่บริเวณแห่งนี้ ศักยภาพของการตลาดที่บริเวณ จุดผ่านแดนช่องจอมนี้ ขึ้นอยู่กับนักท่องเที่ยวท้องถิ่นชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยว ส่วนน้อยที่จะ เดินทางมาจากที่อื่น แต่ถ้ามาจากต่างพื้นที่มักไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยว เนื่องจากที่ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมนี้ เมื่อข้ามไปยังฝั่งประเทศกัมพูชาจะมีบ่อนกาสิโนทำให้มี นักแสวงโชคเดินทางข้ามไปทุกวัน นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเพื่อวัตถุประสงค์การท่องเที่ยวจริงๆ มักเดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ดังที่ได้กล่าวข้างต้น ในส่วนของผู้ที่เดินทางมา แสวงโชคนั้นจะมีให้เห็นกันอยู่ทุกวันไม่ขาดสายและในส่วนของนักแสวงโชคนี้สร้างรายได้ให้กับ ผู้ประกอบการคมนาคม ที่พัก ค่อนข้างต่อเนื่องแต่ในส่วนของร้านค้า และร้านอาหารยังมีรายได้จาก

ส่วนนี้ไม่มากนัก เนื่องจากที่คาสีโนถ้าลูกค้าแลกเหรียญที่ใช้เล่นในคาสีโนในจำนวนที่ทางคาสีโนกำหนดไว้จะได้รับบัตรรับประทานอาหารที่ภายในภัตตาคารของคาสีโน เมื่อลูกค้าได้รับบัตรรับประทานนี้จึงไม่ออกมารับประทานอาหารข้างนอกและการเดินทางก็ยุ่งยากก็ต้องข้ามกลับไปกลับมาซึ่งไม่เป็นที่นิยมของนักแสวงโชค ประกอบกับระยะทางค่อนข้างไกล ส่วนของนักท่องเที่ยวร้านอาหารที่มีไว้รองรับไม่ได้มาตรฐานตามความต้องการของนักท่องเที่ยวและส่วนมากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่นั่น จะนิยมรับประทานอาหารมาจากที่อื่น เช่น ตามร้านที่ตั้งอยู่ริมถนนก่อนที่เดินทางเข้าถึงบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม นำอาหารมารับประทานเองบ้าง ทำให้ผู้ประกอบการร้านอาหารขาดรายได้ในส่วนนี้ ด้านที่พิกที่นิยมพักค้างคืนคือนักแสวงโชค ที่เป็นนักท่องเที่ยวโดยตรงมีค่อนข้างน้อย เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับและมีที่พักอาศัยอยู่ในจังหวัดสุรินทร์และจังหวัดใกล้เคียงดังที่ได้กล่าวข้างต้น ทำให้ผู้ประกอบการมีรายได้จากนักแสวงโชคบ้างในบางโอกาส การส่งเสริมการตลาดควรมีการสร้างภาพลักษณ์ สร้างความคาดหวังให้แก่นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวภาพลักษณ์ที่นักท่องเที่ยวมีต่อทรัพยากรการท่องเที่ยวล้วนมีผลอย่างมากที่จะทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเลือกหรือไม่เลือกที่จะบริโภคทรัพยากรการท่องเที่ยวต่างๆ ภาพลักษณ์จึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญมากต่อการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ตัดสินใจเลือกหรือไม่เลือกเดินทางท่องเที่ยว ดังนั้นการดูแลภาพลักษณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมากเช่นเดียวกัน ควรมีการจัดรายการนำเที่ยวประเภทพิเศษต่างๆ นำเที่ยวเฉพาะเรื่อง ให้แก่กลุ่มผู้สนใจเฉพาะด้าน ซึ่งมาจากองค์กรหรืออาชีพเดียวกัน กิจกรรมการท่องเที่ยวและการให้บริการอาจพิเศษแตกต่างออกไปตามความต้องการของกลุ่ม เพิ่มความทันสมัยของข้อมูลทางการท่องเที่ยว และความก้าวหน้าทางการสื่อสาร เป็นการช่วยกระตุ้นความต้องการท่องเที่ยวให้มีมากขึ้น การให้บริการที่เรียบง่ายและเป็นกันเองจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้นและควรมีการพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยว ขอความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งกันและกัน

ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เป็นส่วนที่จะช่วยให้นักท่องเที่ยวมีความสะดวก ปลอดภัยในการเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นและจะทำให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทำได้ง่ายขึ้น ที่บริเวณจุดผ่านแดนช่องจอมอยู่ในระดับปานกลาง ระบบโครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นระบบไฟฟ้าที่ควรเพิ่มแสงสว่างตอนกลางคืนให้มากขึ้น ระบบการคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงกันของแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้เคียงกันสามารถที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบาย สภาพถนนดี มีเส้นทางรถเข้าถึงที่ปลอดภัย และเชื่อมโยงเข้ากับระบบโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ระบบการสื่อสารที่เชื่อมโยงเครือข่ายสัญญาณ

ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โทรศัพท์มือถือมีคลื่นสัญญาณชัดเจนทุกพื้นที่ และทุกระบบที่มีให้บริการ การอำนวยความสะดวกในด้านการรักษาพยาบาลในท้องถิ่นมีการให้บริการที่ดี มีประสิทธิภาพและรวดเร็ว เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดขึ้นสามารถรองรับการรักษาได้อย่างเพียงพอ ในเรื่องการระบายน้ำเมื่อเกิดฝนตก ไม่มีปัญหาใดเกิดขึ้นเนื่องจากน้ำฝนจะถูกดูดซึมลงสู่พื้นดินอย่างรวดเร็ว อาจมีน้ำเจ๋งนองบ้าง แต่ไม่นานจะถูกซึมเข้าไปในพื้นที่ดิน ในเรื่องการระบายน้ำเสียจะมีปัญหาเนื่องจากน้ำเสียที่เกิดขึ้นมาจาก พ่อค้า แม่ขายเป็นส่วนมาก และท่อที่ใช้ในการระบายน้ำเสียไม่มี มีแต่เป็นคลองเล็กๆ ตื้นๆ ที่ปล่อยน้ำเสียลงไป จากร้านค้า และบางครั้งน้ำไม่สามารถไหลได้เนื่องจากมีการอุดตันของขยะ ส่งกลิ่นเหม็นทำให้แก่นักท่องเที่ยวและแม่กระทั้งร้านค้าเอง ในการกำจัดขยะจะต้องดูแลกันเองเนื่องจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลด้านไม่ได้เข้ามาดูแลรับผิดชอบ เพราะไม่ได้อยู่ในเขตรับผิดชอบและกำลังเจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอ ประกอบกับจำนวนขยะในการจัดเก็บเพิ่มปริมาณมากขึ้นเรื่อยๆ จำนวนถังขยะในการรองรับไม่เพียงพอในการรองรับจึงทำให้ทิ้งกันลงไปเลยโดยไม่โยยคิดว่าถังขยะเต็มขอให้ได้ทิ้ง จึงทำให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมา เช่น ทัศนียภาพไม่สวยงาม และอีกอย่างหนึ่งคือเมื่อจัดเก็บแล้วพื้นที่ในการกำจัดขยะไม่เพียงพอกับปริมาณขยะที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างยิ่ง

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีไว้รองรับนักท่องเที่ยว บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในปัจจุบันยังมีหลายสิ่งหลายอย่างที่ขาด เช่น ปิมน้ำมันทั้งอำเภอทางเขมมีปิมน้ำมันให้บริการเพียงปิมนเดียว ยกเว้นต้องเดินทางไปเติมน้ำมันที่อำเภอปราสาท ซึ่งอยู่ห่างไปประมาณ 40 กิโลเมตร ที่นั่งพักผ่อนให้แก่นักท่องเที่ยว ร้านสะดวกซื้อที่มีสินค้าครบครัน ร้านจำหน่ายของที่ระลึก และสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่นั้นก็ไม่มีมาตรฐาน เช่น ร้านอาหารที่มีอยู่ไม่ถูกสุขลักษณะ มีจำนวนน้อย ห้องน้ำไม่เพียงพอในการให้บริการ ไม่ถูกสุขลักษณะ ป้ายแสดงเส้นทางภายในแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงมีจำนวนน้อย ซึ่งถ้าจัดทำให้ได้มาตรฐานจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่นักท่องเที่ยวและเป็นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอีกทางหนึ่งเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวส่วนมากเป็นคนในพื้นที่ จังหวัดใกล้เคียง การที่จะจับจ่ายใช้สอยในส่วนที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีไว้บริการก็น้อยลง จากนี้เองที่ทางผู้ประกอบการมองว่าถ้าเกิดการลงทุนไปจะเกิดการเสียหายตามมาได้ จึงไม่กล้าที่จะลงทุนสร้าง สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกที่มีอยู่ในปัจจุบันที่ใช้ในการรองรับนักท่องเที่ยวนั้นทั้งไม่ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวและไม่ได้มาตรฐานมากนัก

5.1.6.2 แนวโน้มการท่องเที่ยว

ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวนับเป็นปัจจัยมีความสำคัญเป็นอันดับแรกที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวยังบริเวณนั้นๆ และแนวโน้มทางการท่องเที่ยวของบริเวณจุดผ่านแดนช่องจอมนั้นจะพิจารณาเป็นประเภทไป ดังนี้

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม เป็นแหล่งที่มี ศักยภาพในการท่องเที่ยวเป็นอย่างมากไม่ว่าจะเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญที่มีธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ที่ล้อมรอบไปด้วยภูเขา ที่สวยงามและมีที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานไว้รองรับอย่างเพียงพอสำหรับการมาพักค้างคืนในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญแห่งนี้ และที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญนี้เป็นสถานที่ที่นักเรียน นักศึกษามารับการฝึกอบรมหาความรู้ต่างๆ อยู่เป็นเนืองๆ โดยทางเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ ได้จัดให้มีวิทยากรเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เข้ามารับการฝึกอบรมในสาขาต่างๆ ตามที่ทางสถานศึกษาต้องการหรือยื่นความจำนงมาให้ทางเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้วยทับทัน-ห้วยสำราญจัดหาผู้ฝึกอบรมให้ ในอนาคตข้างหน้าควรพัฒนาให้เป็นสถานที่ที่สามารถรองรับการประชุม อบรม ให้แก่ทั้งภาครัฐ เอกชน ที่สนใจมาใช้บริการสถานที่ของทางเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ นอกจากทางเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ จะมีผู้มาใช้บริการเพิ่มขึ้นแล้วยังทำให้ผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็น ทางด้านที่พัก ร้านอาหาร การคมนาคมขนส่ง ที่อยู่ในบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมมีผู้มาใช้บริการเพิ่มมากขึ้นอีก ควรมีการพัฒนากิจกรรมในด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่สนใจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเนื่องจากในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ มีศักยภาพเพียงพอในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมค่อนข้างมาก ในขณะที่เดียวกันเมื่อมีการจัดกิจกรรมที่มีผลต่อการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติย่อมนำมาซึ่งความเสื่อมโทรมในส่วนนี้ควรมีการวางแผนจัดการท่องเที่ยวเพื่อให้กระทบกับสิ่งแวดล้อม ธรรมชาติน้อยที่สุด

ทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านโบราณสถานและศิลปวัฒนธรรมเนื่องจากจังหวัดสุรินทร์เป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงระหว่างไทยและกัมพูชามาช้านาน และมีแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถานที่สืบทอดประวัติศาสตร์ อารยธรรมขอมที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย นั้นมีอยู่มาก อาทิเช่น ปราสาทจอมพระ ปราสาทศรีขรภูมิ ปราสาทบ้านปราสาท ปราสาทบ้านไพล ปราสาทหินบ้านพลวง ปราสาทภูมิโปน ปราสาทยายเหงา ปราสาทตาเมือนโต๊ด ปราสาทตาเมือนธม จากประวัติศาสตร์ที่ยาวนานของทั้งสองก่อให้เกิดหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ทั้งโบราณสถานและโบราณวัตถุมากมายที่ตั้งอยู่ในไทยและกัมพูชา จากจุดนี้ถ้าในอนาคตข้างหน้า

ไทยสามารถพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ทางประวัติศาสตร์ให้เชื่อมโยงจากประเทศไทยไปประเทศกัมพูชาได้ หรือจากประเทศกัมพูชามาประเทศไทยได้ ก็จะทำให้เกิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจากประเทศทั้งสอง และประเทศอื่นๆ เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังเพื่อเป็นก้าวไปสู่ “โครงการสามเหลี่ยมมรกต” เป็นโครงการพัฒนาพื้นที่รอยต่อของ 3 ประเทศ คือ ไทย สปป.ลาว กัมพูชา โดยกำหนดทิศทางให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวพิเศษเฉพาะเพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างชาติให้เดินทางเข้ามายังพื้นที่ดังกล่าวเพิ่มขึ้น และแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงเพิ่มมากขึ้นเช่นกัน โครงการสามเหลี่ยมมรกตแม้จะเป็นเพียงแนวคิดเบื้องต้นที่จะต้องมีการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ รวมทั้งผลกระทบในด้านต่างๆ ของโครงการต่อไปก็ตาม แต่โครงการนี้กำลังเป็นที่น่าสนใจจากหลายฝ่าย

ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความสำคัญมากต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยว ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นแหล่งที่มาของรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังสถานที่ท่องเที่ยวย่อมก่อให้เกิดการสร้างงาน อาชีพให้กับท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น การผลิตสินค้าที่ระลึก จำหน่ายนักท่องเที่ยวการจัดบริการที่พักให้ลักษณะโฮมสเตย์ให้กับนักท่องเที่ยว เป็นต้น และช่วยเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวอุดมสมบูรณ์จะมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น เพราะสามารถใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และยังช่วยให้มาตรฐานการครองชีพของประชาชนดีขึ้นด้วยจากการมีรายได้จากการท่องเที่ยวทำให้มีอำนาจซื้อสินค้าอุปโภคและบริโภคต่างๆ ได้มากขึ้น การมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับของคนทั่วไปย่อมนำมาซึ่งความภาคภูมิใจของคนในพื้นที่นั้นด้วย ทรัพยากรการท่องเที่ยวของบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมต้องเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวของพื้นที่อยู่ในจังหวัดใกล้เคียง เช่น เชื่อมโยงจากปราสาทสระกำแพงน้อย ปราสาทสระกำแพงใหญ่ เขาพระวิหารในจังหวัดศรีสะเกษหรือจากปราสาทเขาพนมรุ้ง ในจังหวัดบุรีรัมย์ จึงจะทำให้การท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นส่งเสริมให้มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกัน

ในอนาคตข้างหน้า ถ้าได้รับการพัฒนาปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมทางการท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยว ให้มีหลากหลายเพิ่มมากขึ้น ที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมนี้ ศักยภาพของทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีอยู่จะสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวได้ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจะเกิดขึ้นได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นองค์กรฝ่ายรัฐและองค์กรเอกชนซึ่งหมายถึงองค์กรประชาชนและเนื่องจาก อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมที่เกิดจากการผสมผสานสินค้าและบริการต่างประเภทเข้าด้วยกัน ลักษณะขององค์กรที่เกี่ยวข้องจึงมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรต่างๆ จากหลากหลายสาขาอาชีพ

การแบ่งความรับผิดชอบเรื่องหนึ่งเรื่องใดของแต่ละองค์กรให้ชัดเจน จึงเป็นเรื่องยาก ดังนั้นจึงควรประชุมหาข้อตกลงร่วมกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนต่อไป

ด้านการตลาด ตลาดการท่องเที่ยว เป็นส่วนหนึ่งของความต้องการในการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและประชาชนในพื้นที่ รวมถึงกิจกรรมรูปแบบหรือกระบวนการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในพื้นที่ จะต้องจัดกิจกรรมให้มีความแปลกใหม่ หลากหลาย น่าสนใจ ประทับใจ มีทั้งบริการหลัก และบริการเสริมเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่จะมาท่องเที่ยว ในอนาคตข้างหน้ากลุ่มนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยวยังบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมนี้ ในกลุ่มของนักเรียนนักศึกษาจะเดินทางเข้ามาใช้บริการในบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญเพิ่มมากขึ้นถ้าได้รับการสนับสนุนจากทางสถาบันการศึกษาเพื่อใช้ในการประชุม ฝึกอบรมแก่นักเรียนนักศึกษาและบุคลากรของสถาบัน กลุ่มผู้ที่ประกอบอาชีพค้าขายจะเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นแต่ไม่ได้มีจุดประสงค์เพื่อการท่องเที่ยวโดยตรง แต่มาเพื่อเดินทางไปเล่นคาสิโนในกัมพูชาแล้วจากนั้นจึงจะเดินทางมาซื้อของท่องเที่ยว เกิดการใช้จ่ายในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น และนักท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จะมีศักยภาพในการใช้จ่ายค่อนข้างมาก กลุ่มนักท่องเที่ยวที่รับราชการจะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเนื่องด้วยถ้าหน่วยงานต้นสังกัดให้การสนับสนุนให้มีการประชุม ฝึกอบรมนอกสถานที่และใช้สถานที่ของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ แทนที่จะต้องเดินทางไปใช้สถานที่อื่นที่มีระยะเดินทางไกลเกินไปเมื่อเดินทางมาประชุม ฝึกอบรมแล้วเดินทางท่องเที่ยวต่อในส่วนของตลาดช่องจอม เชื่อนตาเกาต์ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงอนุรักษ์ และแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงนั้นด้วย ในกลุ่มของข้าราชการบำนาญ จะมีการเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น ในการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้จะนิยมเดินทางในกลุ่มข้าราชการบำนาญกันเองและจะเดินทางมาเล่นคาสิโน ท่องเที่ยวซื้อสิ่งของและบางครั้งจะเป็นการไปเยี่ยมเพื่อน เยี่ยมญาติ

นักท่องเที่ยวในกลุ่มต่างๆ ที่กล่าวมานั้นจะมีการใช้จ่ายโดยเฉลี่ยค่อนข้างต่ำ จึงควรจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น จัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ อย่างเพียงพอ ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยวเพื่อที่จะกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดการใช้จ่ายให้มากขึ้น จะได้ออกให้เกิดรายได้จากการท่องเที่ยวกระจายสู่ท้องถิ่นให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน กิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ควรจัด อาทิเช่น จัดการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีการเสริมบริการพิเศษ มีโปรแกรมเที่ยวชมธรรมชาติ น้ำตก ถ้ำ เดินป่า ชมโบราณสถานในสถานที่ท่องเที่ยวหรือบริเวณใกล้เคียงนั้น ในอนาคตข้างหน้าถ้าสามารถทำให้นักท่องเที่ยวพึงพอใจในบริการ การต้อนรับ นักท่องเที่ยวจะเดินทางกลับมาท่องเที่ยวอีก ซึ่งจะก่อให้เกิดรายได้ให้ทั้งตัวผู้ประกอบการและประชาชนในท้องถิ่นเองด้วย ในส่วนที่จะสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวพักค้างคืนที่บริเวณ

จุดผ่านแดนช่องจอมนี้คือ ต้องจัดหากิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น เพื่อให้นักท่องเที่ยวเห็นว่ามีกิจกรรมที่น่าสนใจเช่น จัดให้มีการแสดงแสง สี เสียงที่เป็นการเรียบเรียงข้อมูลด้านความสัมพันธ์ไทยกับกัมพูชาขึ้น โดยอาจจะจัดปีละหนึ่งครั้ง หรือจะจัดรายการการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเป็นการเดินป่าของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญที่จะต้องออกเดินทางตั้งแต่เช้ามีด และมีกิจกรรมต่อเนื่องในตอนเย็นที่เป็นการเล่นแคมป์ไฟ ที่ในบริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ ถ้าไปพักที่ในตัวจังหวัดคงไม่สะดวกมากนัก และจัดให้มีกิจกรรมทางน้ำเพิ่มขึ้นที่บริเวณเขื่อนตาเกาด์ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กับบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมที่มีศักยภาพในการรองรับการท่องเที่ยวทางได้เช่นกัน เนื่องด้วยเป็นเขื่อนที่ไม่ใหญ่มากนักเหมาะแก่การจัดกิจกรรมทางน้ำ นี้เป็นการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสามารถ พักค้างคืนที่แหล่งท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้นอีกทาง

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างพื้นฐานที่ใช้เพื่อรองรับการท่องเที่ยวนี้เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้การท่องเที่ยวเจริญเติบโตมากขึ้น โครงสร้างพื้นฐานที่ดีจะต้องมีความพร้อมในทุกๆ ด้านถ้าขาดสิ่งหนึ่งไปโอกาสในการที่นักท่องเที่ยว จะเดินทางมาท่องเที่ยวจะน้อยลงตามศักยภาพในการรองรับ การที่โครงสร้างพื้นฐานที่บริเวณนี้จะเพียงพอเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวมีน้อย เนื่องจากกฎหมายที่บังคับอยู่ และการที่องค์การบริหารส่วนตำบลด่านจะเข้ามามีบทบาทในการดูแลบริหารจัดการมีน้อยเนื่องจากอยู่นอกเขตความรับผิดชอบ จึงทำให้โครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ไม่เพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ในส่วนของการแก้ปัญหาควรให้ทุกหน่วยงาน ทุกองค์กรที่ใช้ประโยชน์หรือดูแลรักษาพื้นที่ หาแนวทางร่วมกัน ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตข้างหน้า ในการพัฒนาควรพัฒนาในด้านการเข้าถึงและระบบการสัญจรในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ถนน ที่จอดรถ ทางเดินเท้า ด้านอาคารและสิ่งก่อสร้างในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ระบบแสงสว่าง ระบบน้ำใช้ ระบบกำจัดของเสียและน้ำเสีย ระบบกำจัดขยะมูลฝอย ห้องน้ำสาธารณะ เป็นต้น

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งอำนวยความสะดวกที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจะแยกเป็นรายด้านดังนี้ ด้านที่พักจะมีผู้ประกอบการทางด้านนี้เพิ่มมากขึ้นเนื่องด้วยจะรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ด้านร้านอาหารจะมีร้านอาหารที่มีมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น พร้อมทั้งหลากหลายชนิดเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว ด้านที่จอดรถจะมีการขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับรถของนักท่องเที่ยวถ้าได้รับอนุญาตจากเขตป่าอนุรักษ์จัดสรรพื้นที่ให้เพื่อใช้ในการทำเป็นที่จอดรถ ด้านของที่ระลึกจะมีชนิดของผลิตภัณฑ์ ของที่ระลึกเพิ่มมากขึ้นเพื่อในตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว และเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นให้มีหลากหลายมากยิ่งขึ้น ในด้านของการให้บริการของ

ห้องน้ำจะได้มีการจัดสร้างห้องน้ำเพิ่มมากขึ้น ให้ถูกสุขลักษณะเพื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยวและมีความสะอาดได้มาตรฐานมากขึ้น สิ่งอำนวยความสะดวกที่จัดสร้างขึ้นนี้เพื่อที่จะรองรับนักท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรแห่งนี้มีโอกาสเกิดขึ้นได้ค่อนข้างมากเนื่องจากจะเป็นการรองรับการท่องเที่ยวในโครงการโครงการสามเหลี่ยมมรกต ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาพื้นที่รอยต่อของ 3 ประเทศ คือ ไทย ลาว กัมพูชา ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น โดยกำหนดให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวพิเศษเฉพาะบริเวณชายแดนรอยต่อของทั้ง 3 ประเทศให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของอินโดจีนที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวจากประเทศทั้ง 3 กันเอง และนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เดินทางเข้ามายังบริเวณนี้ ควรมีการสิ่งอำนวยความสะดวกไว้เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในส่วนนี้ให้เพิ่มขึ้น ในส่วนของผู้ประกอบการที่จะลงทุนในการจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในส่วนนี้เห็นควรว่าเป็นภาครัฐเองกับประชาชนในท้องถิ่นร่วมมือกัน นั่นคือให้ทางภาครัฐจัดหาที่เลี้ยง วิทยากรมาอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่จะมาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว และประทับประคองจนสามารถดูแล บริหารจัดการให้อยู่ในสภาพคล่องได้และยังเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวภายในชุมชนอีกทางหนึ่งอีกเช่นกัน เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นช่วยกันดูแลรักษาทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดสุรินทร์ และเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในจังหวัดต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ และการศึกษาครั้งนี้พบว่าจังหวัดที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ไม่มีนักท่องเที่ยวตอบแบบสอบถามให้คือ จังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดมุกดาหาร เนื่องจากในการเก็บข้อมูลเป็นการเก็บแบบบังเอิญทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถจำเพาะได้ว่าต้องเป็นใคร ระยะทางที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรแห่งนี้ไม่ไกลมากนักเหมาะแก่การเดินทางมาท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมเป็นครั้งแรก ซึ่งใช้ระยะเวลาเดินทางไปกลับได้ภายใน 1 วัน นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมากับเป็นกลุ่มเพื่อน ญาติ พี่น้องเป็นส่วนมาก และเสียค่าใช้จ่ายไม่มากนักในการเดินทางมาท่องเที่ยวซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราพร กองทอง (2540) ในเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยวบริเวณด่านช่องจอม อำเภอทาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ที่กล่าวว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ เนื่องจากในการเดินทางในการท่องเที่ยวใช้ระยะเวลา ระยะทางที่พอเหมาะ และกลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไปที่เที่ยวบริเวณด่านช่องจอมเป็น ครั้งแรก

ในงานวิจัยนี้พบว่านักท่องเที่ยวส่วนมากมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี การใช้บริการบริษัทนำเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ไม่นิยมใช้บริการบริษัทนำเที่ยวแต่มีความต้องการเดินทางด้วยตนเอง โดยจัดนำเที่ยวกันเอง ลักษณะการเดินทาง การเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย ส่วนใหญ่จะมีผู้ร่วมเดินทางในลักษณะการเดินทางเป็นกลุ่ม และกลุ่มที่มีความสำคัญมากที่สุดคือ กลุ่มเพื่อน การรับข่าวสารทางการท่องเที่ยว การรับข่าวสารทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ส่วนใหญ่จะได้มาจากการบอกเล่าของผู้อื่นหรือได้รับการชักชวนจากเพื่อนฝูง การรับประทานอาหาร นักท่องเที่ยวชาวไทยมักนิยมรับประทานอาหารในร้านขายอาหารที่มีอยู่ทั่วไปเพราะสะดวกรวดเร็วและราคาอาหารถูก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ (2538) ในเรื่องลักษณะโครงสร้างและพฤติกรรมกรท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่กล่าวว่าเพศของนักท่องเที่ยว มักเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง แต่ในระยะหลัง เพศหญิงมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นสูง จนบางครั้งพบว่ามียกนักท่องเที่ยวเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ผู้ที่มีการศึกษาในระดับสูงขึ้นไปมีโอกาสได้เดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง มีอายุอยู่ในช่วง 15-24 ปี และเป็นมีสถานภาพโสด และมีอาชีพนักเรียน นักศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นาถฤดี มณีเนตร และปรมัตต์ เพ็ญนอก (2545) เรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจที่ให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยว บริเวณด่านตรวจคนเข้าเมืองมุกดาหาร พบว่าเป็นนักท่องเที่ยวเพศหญิงเป็นส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 15-24 ปี เป็นคนโสด นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมาท่องเที่ยวในวันหยุดสุดสัปดาห์ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่าสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกัมพูชาที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวซึ่งอยู่ในระดับมาก เนื่องด้วยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ฝั่งกัมพูชามีปัญหามากกว่าทางด้านพม่า จึงทำให้มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมใจ วงศ์เทียนชัย (2547) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดน ไทย-พม่า อ.แม่สอด จ.ตาก ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ช่วงที่นิยมเดินทางมากที่สุดคือ ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ มักจะเดินทางมาท่องเที่ยวกับบุคคล เพื่อนเป็นส่วนมาก ปัญหาที่มีผลต่อระดับการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดน อ.แม่สอดของนักท่องเที่ยวชาวไทย คือปัญหาความมั่นคงและความตึงเครียดภายในประเทศพม่าและปัญหาเกี่ยวกับพรรคการเมืองในพม่า มีผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยวในจุดผ่านแดน อ.แม่สอด อยู่ในระดับน้อย ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางท่องเที่ยวในวันหยุด เป็นการเดินทางท่องเที่ยวแบบเข้าไปเย็นกลับ ในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวจะมีอำนาจในการตัดสินใจเอง และได้รับคำแนะนำมาจากการบอกเล่าของเพื่อน ญาติ และบุคคลใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี อัสวะวิสิทธิ์ชัย (2546) เรื่องทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนของนักท่องเที่ยวชาวไทย ปัจจัยด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยวชายหาดบางแสนนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบ

สอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมในการเดินทางในวันหยุดสุดสัปดาห์ ลักษณะไปเข้าเย็นกลับ ผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจเดินทางเอง โดยไปกับครอบครัว และจะแนะนำเพื่อนหรือบุคคลใกล้ชิดให้มาเที่ยวชายหาดบางแสน โดยจะกลับมาท่องเที่ยวแน่นอนหากมีโอกาสในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด สุดสัปดาห์ ในอนาคตข้างหน้าถ้ามีโอกาสนักท่องเที่ยวจะเดินทางกลับมาท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมแห่งนี้อีก จะแนะนำคนอื่นให้มาเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมด้วยเช่นกันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเมธัสดา เขยถิงส์ (2547) เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคระยอง ที่พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เพศหญิง โสด เป็นนิสิต นักศึกษา เดินทางมาเที่ยวในช่วงวันหยุด สุดสัปดาห์ ในอนาคตข้างหน้านักท่องเที่ยวจะกลับมาอีก และจะแนะนำนักท่องเที่ยวคนอื่นให้มาเที่ยวที่หาดชะอำเช่นกัน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า จากปัญหาของนักท่องเที่ยวพบว่ามีปัญหาในเรื่องความสะดวกเป็นส่วนมาก และได้เสนอแนะว่าควรปรับปรุงในเรื่องความสะดวกที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมให้มากขึ้นกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนวรรณ วิบุตยภานนท์ (2544) เรื่องพฤติกรรมการท่องเที่ยวและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการท่องเที่ยวชายหาดบางแสน ของผู้เยี่ยมชมสิ่งที่ควรปรับปรุงมากที่สุด คือ เรื่องความสะดวก ของชายหาด ผู้เยี่ยมชมได้รับความพึงพอใจจากการท่องเที่ยวในระดับมาก

การท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมนี้ ยังมีสิ่งที่ต้องพัฒนา ปรับปรุง เพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นอย่างมาก ในทุกด้าน ด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จะต้องจัดทำให้มีไว้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ เป็นการปูพื้นฐานของการท่องเที่ยว เพื่อก้าวไปสู่ยุทธศาสตร์ทางการท่องเที่ยวในโครงการสามเหลี่ยมมรกต ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็นสิ่งที่ต้องปรับปรุงอย่างมาก เนื่องจากสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ไม่ครบทุกประเภท และที่มีอยู่ยังไม่ได้มาตรฐาน ในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่สามารถที่จะทำได้มากนัก เว้นแต่จะจัดให้มีกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น ให้เป็นที่สนใจแก่นักท่องเที่ยว และพยายามพัฒนา ดูแลปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม น่าประทับใจมากยิ่งขึ้น เพิ่มการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้เข้าถึงนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น และประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ตลาดการท่องเที่ยวที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมนี้ยังเป็นตลาดของนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นตลาดที่ไม่มีศักยภาพสูงมากนัก นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวส่วนมากจะเป็นผู้ที่อาศัยอยู่ในบริเวณจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งมีอัตราการใช้จ่ายค่อนข้างต่ำ เพราะสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว แต่ในอนาคตข้างหน้าถ้าบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมมีการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังที่กล่าวมา โอกาสที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางมาท่องเที่ยวก็มีเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้จะมีช่องโหว่เป็นตัวเปรียบเทียบถึงความเจริญในด้านต่างๆ ก็ตาม

ส่วนเรื่องของการให้การสนับสนุนและพัฒนาร่องเที่ยวนี้ เป็นเรื่องที่ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนควรจะต้องประสานความร่วมมือกัน โดยทั่วไปมักจะเป็นที่เข้าใจกันว่าภาครัฐบาลมีบทบาทที่จะกระตุ้นส่งเสริมการดำเนินงานของเอกชน ในการจัดสินค้าและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะการลงทุนในด้านการสร้างสาธารณูปโภคที่เอกชนไม่มีขีดความสามารถที่จะดำเนินการเองได้ ส่วนเอกชนนั้น มีบทบาทในการวางแผนพัฒนาสินค้าและบริการในส่วนของตนให้มีประสิทธิภาพที่สุด ประเทศใดก็ตามที่องค์กรของรัฐบาลและเอกชนมีความเข้าใจกันร่วมมือกันในการวางแผนพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยว ภาคการท่องเที่ยวก็จะพัฒนาเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

5.3 ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการวิจัยศึกษาค้นคว้าพบว่า การท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ควรมีการพัฒนาปรับปรุงในดังนี้

5.3.1 ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

(1) ควรมีการพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายมากขึ้นเช่น การจัดกิจกรรมทางด้านกีฬาของคนและช้างเพื่อการท่องเที่ยว การส่งเสริมการท่องเที่ยวในแง่มุมของการศึกษาเชิงธรรมชาติ เชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวในลักษณะความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

(2) ควรมีการค้นหา บุกเบิกและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ๆ ไว้รองรับการขยายตัวของการท่องเที่ยวเช่น จุดชมวิวแห่งใหม่

(3) ควรปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ของบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมให้มีความสวยงามเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นที่เชิดหน้าชูตาของประเทศและจังหวัด

(4) ควรมีการประชุมร่วมกันของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น เจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลด่านและเจ้าหน้าที่ของป่าอนุรักษ์ เพื่อร่วมมือกันวางแผน แก้ไขและพัฒนาสิ่งต่างๆ ในบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมหรือจัดตั้งคณะกรรมการที่มาจากทุกหน่วยงานดูแลร่วมกันเพื่อการพัฒนาปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

(5) ควรใช้สัญลักษณ์รูปช้างทำเป็นป้ายในการต้อนรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเพื่อเป็นการสร้างจุดเด่นทางการท่องเที่ยวในพื้นที่เพิ่มขึ้น

(6) ในการลงทุนทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ควรจะลงทุนคือ ควรมีการสร้างพัฒนาที่บริเวณตลาดช่องจอมในดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่นี้ โดยทำการย้ายตลาดจากสถานที่ปัจจุบันซึ่งอยู่

ห่างจากถนนหลักเข้าไปประมาณ 2-3 กิโลเมตร แต่ถ้าทำการ ย้ายร้านค้าต่างๆ มาไว้ในสถานที่ซึ่งทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้จัดสร้างไว้ให้จะเป็นการสะดวกแก่การเดินทางมากยิ่งขึ้น นักท่องเที่ยวเดินทางผ่านไปมาจะได้แวะเข้าไปซื้อสินค้ามากขึ้น พร้อมทั้งเป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น

(7) ควรจัดสร้างศูนย์ประชุม ฝึกอบรมที่บริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญซึ่งอยู่ใกล้กับบริเวณจุดผ่านแดนช่องจอมเพิ่มขึ้นเพื่อไว้รองรับ ให้บริการแก่หน่วยงานของภาค เอกชนที่สนใจมาใช้บริการ

5.3.2 ด้านการตลาด

(1) ควรมีการพัฒนา ปรับปรุงในเรื่องคุณภาพและราคาของการบริการทางการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานเพิ่มมากขึ้น ให้คุ้มค่ากับเงินที่เสียไป โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเข้ามารับผิดชอบร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน

(2) ควรมีการจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่รองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเป็นครอบครัว ได้แก่ กิจกรรมท่องเที่ยวผจญภัย เช่น การเดินป่า การขี่จักรยานเสือภูเขา การขี่ช้างเดินป่า กิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่จัดเพิ่มขึ้น ผู้จัดทำควรจะเป็นประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เพื่อเป็นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมทางการท่องเที่ยว และควรได้รับความช่วยเหลือจากทางรัฐบาลในการส่งวิทยากรและพี่เลี้ยงมาช่วยดูแล ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อให้สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนในท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง

(3) ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว มีความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศที่จะสื่อสารกับนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดีและควรมีการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้นในสื่อต่างอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

(4) จากการร่วมมือกันของ 3 ประเทศในโครงการสามเหลี่ยมมรกตซึ่งพัฒนาพื้นที่รอยต่อของ 3 ประเทศ คือ ไทย สปป.ลาว กัมพูชา ให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวพิเศษเฉพาะบริเวณชายแดนรอยต่อของทั้ง 3 ประเทศ ควรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของอิน โดจีนหรือจะดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยควรมีการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและเพื่อเพิ่มระยะเวลาในการพำนักให้มากขึ้น หรือให้นักท่องเที่ยวเพิ่มค่าใช้จ่ายมากขึ้น จะส่งผลให้เกิดรายได้จำนวนมากสู่ธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยซึ่งปัจจุบันยังน้อยกว่าภาคอื่นของประเทศอยู่มาก

(5) ควรขอความร่วมมือกับภาครัฐของกัมพูชาในการจัดรายการนำเที่ยวที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวของทั้งสองประเทศเข้าด้วยกันที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมแห่งนี้ เพื่อนักท่องเที่ยวจะได้พักค้างคืนได้เพิ่มขึ้น

(6) ควรส่งเสริมให้นักท่องเที่ยว

5.3.3 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

(1) ควรเพิ่มบริการโทรศัพท์สาธารณะให้มากขึ้นกว่าที่ไว้บริการ เนื่องจากสัญญาณของโทรศัพท์บางครั้งสัญญาณไม่ต่อเนื่อง ไม่พร้อมแก่การใช้งาน

(2) ควรมีการเพิ่มแสงสว่างในยามค่ำคืนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมให้มากขึ้น เนื่องจากที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมมีไฟฟ้าที่ให้แสงสว่างในยามค่ำคืนน้อยเกินไป

(3) ปรับปรุงถนนให้อยู่ในสภาพดี ขยายถนนเพื่อพร้อมใช้สัญจรไปมาอย่างสะดวก และปลอดภัย ควรปรับภูมิทัศน์ของท้องถนนให้สวยงามเพื่อให้สมกับเป็นเมืองหน้าด่านของไทย

(4) ควรจัดหาพื้นที่เพื่อสร้างที่จอดรถหรือกำหนดที่จอดรถให้แก่นักท่องเที่ยวอย่างชัดเจน สะดวกสบายและปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สิน

(5) ควรปรับปรุงระบบข้อมูลข่าวสารสารสนเทศทางการท่องเที่ยวในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์ อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

(6) ควรปรับปรุงป้ายชี้ทางและเพิ่มจำนวนป้ายชี้ทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวให้ต่อเนื่องและสวยงาม และควรจัดทำป้ายชี้แสดงทิศทาง ป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นสากลมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จัดทำป้ายประกาศชี้แจงให้นักท่องเที่ยวทราบถึงโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุ เพื่อให้เกิดความระมัดระวังในการเที่ยวชมจัดเตรียมอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย พร้อมวัสดุอุปกรณ์การกู้ภัยประจำไว้ ณ จุดที่สามารถช่วยเหลือผู้ประสบอุบัติเหตุได้สะดวกจัดทำป้ายชี้ทางทุกระยะภายในแหล่งท่องเที่ยวและบริเวณจุดตัดจุดแยกภายในแหล่งท่องเที่ยว จัดทำแผนที่แสดงที่ตั้งบริเวณต่างๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยวด้วยมาตราส่วนและทิศทางที่ถูกต้อง จัดตั้งจุดตรวจและหน่วยรับแจ้งเหตุให้กระจายครอบคลุมพื้นที่ในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่ที่มีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการโจรกรรม จัดทำป้ายเตือนนักท่องเที่ยวให้ทราบว่าบริเวณใดมีความเสี่ยงต่อภัยจากโจรผู้ร้าย เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ระมัดระวัง

(7) ทางภาครัฐควรให้การสนับสนุนในการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับประชาชนในประเทศแล้วยังเป็นการพัฒนาให้ผู้ที่เดินทางมาท่องเที่ยวทราบถึงความสะดวกสบายในการเดินทางเพื่อให้เกิดการกลับมาเที่ยวซ้ำอีก

(8) ในการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มขึ้นนี้ก็เพื่อเป็นการรองรับการท่องเที่ยวการท่องเที่ยวในโครงการสามเหลี่ยมมรกตที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเช่นกัน ในส่วนนี้เป็นโครงการที่ทางภาครัฐของทั้งสามประเทศตกลงร่วมกันเพื่อให้การสนับสนุน ลงทุนในการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่การท่องเที่ยวบริเวณนี้ จึงควรให้การสนับสนุนและริบเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็วให้ทันต่อความต้องการของประชาชนและนักท่องเที่ยว

(9) โครงสร้างพื้นฐานเป็นองค์ประกอบที่สนับสนุนให้การท่องเที่ยวสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี และทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวใดที่ขาดโครงสร้างพื้นฐานรองรับที่ดี ก็จะไม่ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยว ฉะนั้นทางผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในบริเวณแห่งนี้จึงควรที่จะร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาให้มีโครงสร้างพื้นฐานรองรับการท่องเที่ยวที่ดี ด้วยการประชุมขอความร่วมมือในหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบในแต่ละส่วน

5.3.4 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

(1) ควรควบคุมราคาค่าบริการของสินค้า ให้มีมาตรฐานและมีการปรับปรุงคุณภาพราคาของการให้บริการทางด้านการท่องเที่ยวให้ดีขึ้น เพื่อให้สามารถแข่งขันกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ใกล้เคียง

(2) ควรมีการพัฒนาสินค้าของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง สินค้าของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมืองนับเป็นสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวที่สำคัญประการหนึ่ง นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวต่างมีความสนใจในสินค้าด้านนี้ แต่เนื่องจากที่นี่ไม่มีร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมืองอย่างชัดเจน ถ้ามีการพัฒนาให้สินค้ามีความน่าสนใจ มีคุณค่าต่อการใช้ประโยชน์ จึงมีความสำคัญต่อตลาดการท่องเที่ยว นับเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว เป็นการช่วยสร้างรายได้ และใช้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวได้อีกด้วย

(3) ส่งเสริมให้ประชาชนรวมกลุ่มเพื่อประกอบธุรกิจที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น พัฒนาสินค้าภายในท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว โดยการจัดให้มีการสาธิตการทำ การผลิตสินค้าให้แก่นักท่องเที่ยวได้เห็นในขณะนั้น

(4) ควรมีร้านค้า ที่จำหน่ายสินค้าของที่ระลึกที่เหมาะสมกับทุกเพศ ทุกวัย เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวและเกิดการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น มีเงินทุนหมุนเวียนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

(5) ร้านอาหารมีน้อยไม่เพียงพอต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว จึงควรสนับสนุนให้มีผู้ประกอบการทางร้านอาหารเพิ่มมากขึ้น เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการที่แตกต่างกันออกไป

(6) ควรจัดวางผังร้านค้า ร้านขายของที่ระลึกให้เป็นระบบระเบียบ โดยจัดเป็นเขตเฉพาะในการจัดวางจำหน่ายสินค้า

(7) ควรเพิ่มจำนวนห้องน้ำที่มีไว้ให้บริการให้มีมาตรฐาน และเพียงพอกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

5.4 ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป ที่ผู้วิจัยได้วิจัยถึงศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ซึ่งในการวิจัยเป็นเพียงประเด็นหนึ่งเท่านั้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

- (1) ควรทำการวิจัยในด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
- (2) ควรทำการศึกษาในส่วนของผลประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ รวมถึงความคุ้มค่าเมื่อมีการเปิดด่านถาวรช่องจอม
- (3) ควรทำการศึกษาการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม
- (4) ควรทำการศึกษาถึงกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่เหมาะสมในพื้นที่ที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม
- (5) ควรทำการศึกษาในเชิงสถาปัตยกรรมเกี่ยวกับภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อจัดวางแผนผังแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามเป็นการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไปอีกทางหนึ่ง

บรรณานุกรม

- ขวัญกมล กลิ่นศรีสุข. (2545). **ศักยภาพและแนวโน้มการค้าชายแดนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.**
นครราชสีมา: สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีสุรนารี.
- จิราพร กองทอง. (2540). **ปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยวบริเวณด่านช่อง
จอม อำเภอทาบเชิง จังหวัดสุรินทร์.** มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงษ์. (2546). **การวางแผนและการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว.** กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชยาภรณ์ ชื่นรุ่งโรจน์. (2537). **การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยว.** เชียงใหม่ : ภาควิชา
มนุษยสัมพันธ์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุทธิศรี ชูชาติ. (2544). **อุตสาหกรรมท่องเที่ยว.** เชียงใหม่: ลานนาการพิมพ์.
- คู่ย ชุมสาย และฉุบพัน พรหมโยธี. (2527). **ปฐมบทแห่งวิชาการท่องเที่ยว.** กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.
- ทวีป ศิริรัศมี. (2547). **รวมบทความวิจัยการท่องเที่ยว.** นนทบุรี: พี.เอส.พริ้นท์.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (2543). **พฤติกรรมกรรมการชำระเงิน
ค่าสินค้าตามแนวชายแดนไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.** ขอนแก่น: สำนักงาน.
- นิคม จารุมณี. (2544). **การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว.** กรุงเทพฯ:
โอเดียนสโตร์.
- นาถฤดี มณีเนตร และปรมัตต์ เพ็ญนอก. (2545). **รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อแรง
จูงใจที่ให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปที่ท่องเที่ยวบริเวณพรมแดนด่านตรวจคนเข้าเมือง
มุกดาหาร.** ขอนแก่น: ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เนาวรัตน์ พลายน้อย และคณะ. (2538). **พฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวภายในประเทศของนักท่องเที่ยว
ชาวไทย.** กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). **วิธีการทางสถิติเพื่อการวิจัยการวิจัย.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรีชา แดงโรจน์. (2544). **อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ: ไฟว์ แอนด์ โฟร์
พริ้นติ้ง.

- พรณี จุฑานนท์. (2548). **ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวไทย**. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2548, จาก http://www.human.uru.ac.th/Major_online/.htm
- ภักทริยา พรอมสาร และคณะ. (2547). **รายงานการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ : กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ภูฝอยลม**. หนองคาย: สาขาวิชาการจัดการการโรงแรมและการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2546). **เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล หลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- _____ . (2548). **ทรัพยากรการท่องเที่ยว**. ค้นเมื่อ 2 ธันวาคม 2548, จาก <http://www.stou.ac.th/Tourism/Acheive.htm>
- _____ . (2549). **แหล่งท่องเที่ยว**. ค้นเมื่อ 7 มกราคม 2549, จาก <http://www.stou.ac.th/Tourism/Acheive.htm>
- เมธัสดา เขยกิจวงศ์. (2547). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยในภาคพะอ่า**. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยศ สันตสมบัติ และคณะ. (2544). **การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการจัดการทรัพยากร**. กรุงเทพฯ : โครงการพัฒนาองค์ความรู้และศึกษานโยบายการจัดการทรัพยากรชีวภาพในประเทศไทย.
- รชพร จันทร์สว่าง. (2546). **เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล หลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- ราณี อธิชัยกุล. (2546). **เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล หลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการท่องเที่ยวกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- วรรณ วลัยวานิช. (2546). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วุฒิชัย จำนงค์. (2523). **พฤติกรรมการตัดสินใจ**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วินิจ วีรยางกูร. (2532). **การจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.].
- ศรีประภา ชัยวรวัฒน์. (2545). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทยในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง**. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ศักดิ์ชัย ศิริพัฒน์ และคณะ. (2540). โครงการศึกษาจัดทำแผนแม่บทเพื่อปรับปรุงเมืองชายแดน
ทางการท่องเที่ยว แม่สอด เชียงของ เบตง. [ม.ป.ท.]: บริษัทที่ปรึกษาวิจัยภาคใต้.
- สมใจ วงศ์เทียนชัย. (2547). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวในจุดผ่านแดนไทย-พม่า
อำเภอแม่สอด จังหวัดตากของนักท่องเที่ยวชาวไทย. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุเทพ พันประสิทธิ์, เลิศพร ภาระสกุล และวันเพ็ญ พินเฟือก. (2547). รายงานการวิจัยฉบับ
สมบูรณ์โครงการวิจัยกลยุทธ์การจัดการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชายแดนไทย
และกัมพูชา กรณีศึกษา : จังหวัดสระแก้ว บุรีรัมย์ สุรินทร์ และศรีสะเกษ. กรุงเทพฯ:
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.).
- สุนีย์ เลี้ยวเพ็ญวงษ์. (2546). คติชนวิทยาเพื่อการท่องเที่ยว. ขอนแก่น: ภาควิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรรัตน์ เตชาทวิวรรณ. (2544). เอกสารประกอบการสอนวิชา 963 214 พฤติกรรมนักท่องเที่ยว.
กรุงเทพฯ: ภาควิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุปัญญา ไชยชาล. (2540). การบริหารการตลาด. กรุงเทพฯ: พี.เอ. ลีฟวิ่ง.
- สุวัฒน์ จุฑากรณ์ และจริญญา เจริญสุกใส. (2546). เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล หลักสูตร
การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาการท่องเที่ยว
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- อัญชลี อัสวะวิสิทธิ์ชัย. (2546). ทักษะคติและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวชายหาดบางแสนของนักท่องเที่ยว
ชาวไทย. สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Thailandvisitor. (2544). แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสุรินทร์. ค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2548,
จาก <http://thailandvisitor.com/thai/surin4.html>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

แบบสอบถาม
ศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดขึ้นเพื่อการศึกษาถึงศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม
2. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. การให้ข้อมูลต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จะไม่มีผลต่อสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น และผู้วิจัยถือว่าข้อมูลดิบที่ได้มานั้นถือเป็นความลับ
4. ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยว
 - ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล
 - ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมด้านการท่องเที่ยว
 - ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ขอขอบพระคุณ ท่านที่กรุณาเสียสละเวลาที่มีค่าในการให้ข้อมูลใน การวิจัยครั้งนี้ เป็นอย่างสูง

อัญญาณี คำโท

ผู้วิจัย

แบบสอบถามนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามความเป็นจริง

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. อายุ

1. 15 – 24 ปี

4. 45 – 54 ปี

2. 25 – 34 ปี

5. 55 – 64 ปี

3. 35 – 44 ปี

6. มากกว่า 64 ปี

3. สถานภาพสมรส

1. โสด

3. หม้าย/แยกกันอยู่/หย่า

2. สมรส มีบุตร

4. สมรส ไม่มีบุตร

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

1. ประถมศึกษา

4. อนุปริญญา/ปวส.

2. มัธยมศึกษาตอนต้น

5. ปริญญาตรี

3. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.

6. สูงกว่าปริญญาตรี

5. อาชีพ

1. นักเรียน/นักศึกษา

5. พนักงานบริษัทเอกชน

2. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

6. ประกอบธุรกิจส่วนตัว

3. ข้าราชการบำนาญ

7. เกษตรกร

4. รับจ้างทั่วไป

8. อื่น ๆ (ระบุ).....

6. รายได้ต่อเดือน

1. ต่ำกว่า 5,000 บาท

4. 15,001 – 20,000 บาท

2. 5,001 – 10,000 บาท

5. 20,000 บาทขึ้นไป

3. 10,001 – 15,000 บาท

7. ท่านอาศัยอยู่จังหวัด.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยว

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามความเป็นจริง

1. วัตถุประสงค์ที่ท่านมาท่องเที่ยวจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมครั้งนี้คืออะไร

☐ 1. มาซื้อสินค้า	☐ 5. มาศึกษาดูงาน/ทัศนศึกษา
☐ 2. มาประชุมสัมมนา	☐ 6. ติดต่อธุรกิจ
☐ 3. เยี่ยมญาติ	☐ 7. พักผ่อน/ท่องเที่ยว
☐ 4. ไปเล่นกาสิโนที่ฝั่งกัมพูชา	☐ 8. ศึกษาวัฒนธรรมท้องถิ่น ☐

2. ท่านมาท่องเที่ยวจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมเป็นครั้งที่(ตั้งแต่เดือนมกราคม 2548-ถึงปัจจุบัน)

☐ 1. ครั้งแรก	☐ 4. ครั้งที่ 8-10
☐ 2. ครั้งที่ 2-4	☐ 5. มากกว่า 10 ครั้ง
☐ 3. ครั้งที่ 5-7 ☐	

3. ท่านนิยมเดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันใดมากที่สุด

☐ 1. วันหยุดพักผ่อนประจำปี	☐ 4. วันธรรมดา
☐ 2. วันหยุดนักขัตฤกษ์	☐ 5. อื่นๆ (ระบุ).....
☐ 3. ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ☐	

4. ท่านใช้เวลาในการท่องเที่ยวครั้งนี้กี่วัน

☐ 1. 1 วัน (เข้าไป เย็นกลับ)	☐ 3. 2 – 3 วัน
☐ 2. 1 – 2 วัน	☐ 4. มากกว่า 3 วัน ☐

5. ท่านจะกลับมาท่องเที่ยวจุดผ่านแดนถาวรช่องจอมอีกหรือไม่

☐ 1. มา	☐ 2. ไม่มา ☐

6. ท่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม จากสื่อประเภทใด

☐ 1. หนังสือพิมพ์/นิตยสาร/วารสารการท่องเที่ยว	
☐ 2. วิทยุ/โทรทัศน์/อินเทอร์เน็ต	
☐ 3. คำบอกเล่าของญาติมิตร/เพื่อนฝูง	
☐ 4. คำแนะนำของบริษัทนำเที่ยว	☐ 5. อื่นๆ (ระบุ)..... ☐

7. ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวของท่านอย่างไร

☐ 1. เดินทางด้วยตนเอง	☐ 4. เดินทางกับกลุ่มเพื่อน
☐ 2. เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว	☐ 5. เดินทางกับญาติ
☐ 3. เดินทางกับที่ทำงาน	

8. ในการท่องเที่ยวครั้งนี้ท่านพักที่ใด

☐ 1. ไม่ได้พัก	☐ 4. เกสต์เฮาส์
☐ 2. บ้านญาติ/เพื่อน	☐ 5. รีสอร์ท
☐ 3. โรงแรม	☐ 6. อื่น ๆ (ระบุ).....

9. ร้านอาหารท่านรับประทานคือร้านอาหารประเภทใด

☐ 1. ร้านที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จัก
☐ 2. ร้านอาหารทั่วไป
☐ 3. ช้อมาปรุงเอง
☐ 4. อื่น ๆ (ระบุ).....

10. ท่านเลือกซื้อสินค้าประเภทใดมากที่สุด

☐ 1. เสื้อก, หวาย	☐ 5. สินค้า เสื้อผ้ามือสอง
☐ 2. อัญมณี	☐ 6. ของป่า
☐ 3. ของประดับตกแต่งบ้าน	☐ 7. อื่นๆ (ระบุ).....
☐ 4. เฟอร์นิเจอร์ไม้	

11. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้ประมาณเท่าไร

☐ 1. ต่ำกว่า 2,000 บาท	☐ 4. 6,001 – 8,000 บาท
☐ 2. 2,001 – 4,000 บาท	☐ 5. 8,001 – 10,000 บาท
☐ 3. 4,001 – 6,000 บาท	☐ 6. มากกว่า 10,001 บาท

12. ในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ ท่านเสียค่าใช้จ่ายในเรื่องใดมากที่สุด

☐ 1. ที่พัก	☐ 3. อาหาร เครื่องดื่ม
☐ 2. ซื้อสินค้า	☐ 4. เล่นกาสิโน
☐ 5. ค่าเดินทาง/ค่ารถ/ค่าน้ำมัน	☐ 6. ค่าทัวร์

13. สถานที่ท่องเที่ยวประเภทใดที่ท่านชื่นชอบ(ในจังหวัดสุรินทร์)

1. ประเภทธรรมชาติ

2. ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนสถาน

3. ประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี

4. ประเภทมนุษย์สร้างขึ้น

14. ท่านจะแนะนำผู้อื่นให้มาท่องเที่ยวที่จุดผ่านแดนถาวรช่องจอมหรือไม่

1. แนะนำ

2. ไม่แนะนำ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยว

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมายถูก ✓ ลงในช่องของตารางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์พิจารณา ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัจจัย	ระดับความพร้อม					ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
<p>ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ</p> <ol style="list-style-type: none"> ค่าครองชีพมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว มีความพร้อมด้านการเงินในการเดินทางท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายถูกกว่าที่จะเดินทางไปจุดผ่านแดนอื่น ภาวะน้ำมันแพงมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยว บริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีกิจกรรมที่หลากหลาย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา(ไทย-กัมพูชา) มีผลต่อการมาเที่ยว <p>ปัจจัยในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว</p> <ol style="list-style-type: none"> มีสถานที่ท่องเที่ยวหลากหลายประเภทอยู่ใกล้ๆกัน แหล่งท่องเที่ยวมีความโดดเด่น สถานที่ท่องเที่ยวมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว 						

ปัจจัย	ระดับความพร้อม					ผู้วิจัย
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	5	4	3	2	1	
10. ความเหมาะสมของระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว						
11. มีการวางแผนการเดินทางล่วงหน้า						
12. ต้องการซื้อสินค้าที่นำมาจำหน่ายยังตลาดช่องจอม						
13. ตัดสินใจเดินทางด้วยตัวเอง						
ปัจจัยทางด้านรูปแบบการเดินทาง						
14. จัดรายการท่องเที่ยวทั้งหมดด้วยตัวเอง						
15. ต้องการเดินทางท่องเที่ยวด้วยรถยนต์ส่วนตัว						
16. การใช้บริการของบริษัททัวร์ทำให้เกิดความสะดวก						
17. ต้องการเดินทางท่องเที่ยวแบบสบายๆ						
ปัจจัยทางด้านความปลอดภัย						
18. มีการจัดตั้งจุดตรวจและหน่วยรับแจ้งเหตุในแหล่งท่องเที่ยว						
19. มีการจัดทำป้ายเตือนนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับประเภทหรือลักษณะของอุบัติเหตุ ในบริเวณที่มีความเสี่ยง						
20. มีการจัดทำป้ายสื่อความหมาย นำทางทุกระยะภายในแหล่งท่องเที่ยว						
21. มีการจัดทำแผนที่แสดงที่ตั้งสิ่งต่างๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยว						
22. สถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในกัมพูชามีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวบริเวณด่านชายแดน						

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมด้านการท่องเที่ยว

ปัจจัย	ระดับความพร้อม					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว						
1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวก ปลอดภัย						
2. สภาพของเส้นทางที่เข้าถึง						
3. ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยวมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม						
4. ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว						
5. ความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยว						
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน						
6. มีระบบไฟฟ้า เพียงพอและใช้การได้ดี						
7. มีระบบประปา สะอาด และเพียงพอในการให้บริการ						
8. มีระบบสื่อสาร สะดวก รวดเร็ว และมีจำนวนที่เพียงพอ						
9. มีโรงพยาบาลในท้องถิ่นที่สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย						
10. มีระบบคมนาคมขนส่ง ที่เชื่อมโยงกัน						
11. มีระบบระบายน้ำ กำจัดน้ำเสียที่ดี						
12. มีระบบการกำจัดขยะที่ดี						
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก						
13. สถานที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ						
14. มีร้านค้า ร้านสะดวกซื้อไว้บริการ						
15. มีที่พักหลากหลายประเภทให้เลือก						
16. มีร้านอาหารที่สะอาดและหลากหลายประเภท						

ปัจจัย	ระดับความพร้อม					ผู้วิจัย
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
17. มีห้องน้ำที่สะอาดให้บริการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ						
18. มีศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว						

ตอนที่ 5 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ในการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม ได้เกิด ปัญหา อุปสรรคจากการท่องเที่ยวครั้งนี้กับท่านหรือไม่ อย่างไร พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางแก้ไข

1. ปัญหา.....

แนวทางแก้ไข.....

.....

.....

2. ปัญหา.....

แนวทางแก้ไข.....

.....

.....

แบบสอบถามเจ้าหน้าที่

ศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดขึ้นเพื่อการศึกษาถึงศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวยบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม
2. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. การให้ข้อมูลต่างๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จะไม่มีผลต่อสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น และผู้วิจัยถือว่าข้อมูลดิบที่ได้มานั้นถือเป็นความลับ
4. ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยว
 - ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ขอขอบพระคุณ ท่านที่กรุณาเสียสละเวลาที่มีค่าในการให้ข้อมูลใน การวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง

อัญญาณี คำโท

ผู้วิจัย

แบบสอบถามเจ้าหน้าที่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการท่องเที่ยว

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมายถูก $\sqrt{\quad}$ ลงในช่องของตารางที่ตรงกับระดับความพร้อมตามความคิดเห็นของท่านตามเกณฑ์พิจารณาดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัจจัย	ระดับความพร้อม					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ผู้วิจัย
	5	4	3	2	1	
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว						
1. ที่ตั้งของแหล่งท่องเที่ยว มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม						
2. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ที่สะดวก						
3. ระยะทางจากถนนสายหลัก						
4. ด้านสภาพของเส้นทาง						
5. มีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางเข้าถึง						
6. ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว เป็นที่รู้จัก						
7. ชุมชนได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อม						
8. ความคุ้มค่าของการมาเที่ยวชม						

ปัจจัย	ระดับความพร้อม					
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	ผู้วิจัย
9. ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ 10. มีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อดูแลการท่องเที่ยวในชุมชน 11. ชุมชนได้เรียนรู้ความเป็นไปของโลกภายนอกจากนักท่องเที่ยว 12. เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้วิถีชีวิต						
ด้านการตลาด 1. นักท่องเที่ยวเป็นคนไทย 2. นักท่องเที่ยวหนาแน่นในวันหยุดสัปดาห์ 3. ผู้ประกอบธุรกิจทางการท่องเที่ยวมีจำนวนเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยว 4. สินค้าและบริการอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน 5. มีกิจกรรมหลากหลายประเภท 6. นักท่องเที่ยวค้างคืนใน อ.การะเจิง 7. อัตราค่าบริการต่างๆ อยู่ในเกณฑ์สูง						
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน 1. มีระบบไฟฟ้า ที่เพียงพอและใช้การได้ดี 2. มีระบบประปา ที่สะอาด ถูกหลักอนามัย และมีปริมาณเพียงพอต่อการบริการนักท่องเที่ยว 3. มีระบบสื่อสาร ที่มีความสะดวก รวดเร็ว และมีปริมาณหน่วยบริการที่เพียงพอ 4. มีสถานบริการและโรงพยาบาลในท้องถิ่นที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย 5. บริเวณสถานที่ท่องเที่ยวมีหน่วยรักษาพยาบาลเบื้องต้นไว้รองรับ						

ปัจจัย	ระดับความพร้อม					ผู้วิจัย
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1	
6. มีระบบคมนาคมขนส่ง ที่เชื่อมโยงกัน						
7. มีระบบระบายน้ำและกำจัดน้ำเสียที่มีประสิทธิภาพ						
8. มีระบบการกำจัดขยะที่ดี						
ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก						
1. สถานที่จอดรถสะดวกและเพียงพอ						
2. มีการขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว						
3. มีร้านค้า ร้านอาหารซื้อไว้บริการ						
4. มีที่พักหลากหลายประเภทให้เลือก						
5. มีร้านอาหารที่สะอาดและหลากหลาย						
6. มีห้องน้ำไว้บริการอย่างทั่วถึงและเพียงพอ						

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

สภาพปัญหาที่พบเห็นมีอะไรบ้าง

1. ปัญหาด้าน.....

แนวทางแก้ไข.....

.....

2. ปัญหาด้าน.....

แนวทางแก้ไข.....

.....

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารด้านตรวจคนเข้าเมือง

ศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้จัดขึ้นเพื่อการศึกษาถึงศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม
2. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. การให้ข้อมูลต่างๆ ของผู้ให้สัมภาษณ์ จะไม่มีผลต่อสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น และผู้วิจัยถือว่าข้อมูลดิบที่ได้มานั้นถือเป็นความลับ
4. ลักษณะของแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 5 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 แนวทางการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
 - ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ขอขอบพระคุณ ท่านที่กรุณาเสียสละเวลาที่มีค่าในการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง

อัญญาณี คำโท
ผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารด้าน

ตอนที่ 1 แนวทางในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

.....
.....
.....
.....

ด้านการตลาด

.....
.....
.....
.....

ด้านความพร้อม

1. โครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรมีความพร้อมเพียงใด
พร้อมเสนอแนวทางแก้ไข

.....
.....
.....
.....

2. สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดนถาวรสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงใด
ที่จอด

.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 2 ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไข

1. ปัญหา.....
แนวทางการแก้ไข.....
.....
2. ปัญหา.....
แนวทางการแก้ไข.....
.....

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

ศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม

คำชี้แจง

5. แบบสัมภาษณ์นี้จัดขึ้นเพื่อการศึกษาถึงศักยภาพและแนวโน้มการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม
6. แบบสัมภาษณ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาหลักสูตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
7. การให้ข้อมูลต่างๆ ของผู้ให้สัมภาษณ์ จะไม่มีผลต่อสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น และผู้วิจัยถือว่าข้อมูลดิบที่ได้มานั้นถือเป็นความลับ
8. ลักษณะของแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 แนวทางการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว
 - ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น

ขอขอบพระคุณ ท่านที่กรุณาเสียสละเวลาที่มีค่าในการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างสูง

อัญญาณี คำโท

ผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

ตอนที่ 1 แนวทางในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

1. ที่ตั้งของชื่องานมีความเหมาะสมเพียงใด

.....

.....

2. การเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวสะดวกเพียงใด(ความใกล้-ไกล, สภาพถนน, ความปลอดภัยในการเดินทาง)

.....

.....

3. ความสมบูรณ์ทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว

.....

.....

4. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเพียงใด ในด้านใด

.....

.....

5. ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร

.....

.....

ด้านการตลาด

1. ช่วงวันใดที่นักท่องเที่ยวเดินทางมามากที่สุด

.....

.....

2. ผู้ประกอบการทางด้านการท่องเที่ยวมีด้านใดบ้าง และมีจำนวนเพียงพอในการรองรับนักท่องเที่ยวเพียงใด

.....

.....

3. สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานเพียงใด

.....

4. กิจกรรมประเภทใดที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด

.....

5. นักท่องเที่ยวนิยมพักค้างคืนหรือเดินทางไปกลับ

.....

6. อัตราค่าบริการทางการท่องเที่ยวเหมาะสมเพียงใด

.....

ด้านความพร้อม

1. โครงสร้างพื้นฐานทางการท่องเที่ยวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรมีความพร้อมเพียงใด
 พร้อมเสนอแนวทางแก้ไข

ระบบไฟฟ้า.....

ระบบน้ำประปา.....

ระบบการสื่อสาร.....

ระบบสาธารณสุข.....

ระบบการคมนาคมขนส่ง.....

ระบบระบายน้ำ, กำจัดน้ำเสีย.....

ระบบการจัดการขยะ.....

2. สิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณจุดผ่านแดนถาวรสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้เพียงใด
 ที่จอดรถ.....

 การขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว.....

 ร้านค้าปลีก,ร้านสะดวกซื้อ,ร้านขายของที่ระลึก.....

 ที่พัก.....

 ร้านอาหาร.....

 ห้องน้ำ.....

 ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว.....

ตอนที่ 2 ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้น และแนวทางการแก้ไข

1. ปัญหา.....
 แนวทางแก้ไข.....

2. ปัญหา.....
 แนวทางแก้ไข.....

ภาคผนวก ข
แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสุรินทร์

คำขวัญจังหวัดสุรินทร์

สุรินทร์ถิ่นช้างใหญ่ ผ้าไหมงาม ประคำสวย ร่ำรวยปราสาท ผักกาดหวาน ข้าวสารหอม งามพร้อมวัฒนธรรม

อำเภอเมือง

หลักเมืองสุรินทร์ เป็นสถานที่สำคัญและเป็นที่ยึดเหนี่ยวบ้านคู่มือเมืองชาวสุรินทร์ อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดไปทางทิศตะวันตกประมาณ 500 เมตร หลักเมืองสุรินทร์นี้เดิมเป็นเพียงศาล ไม่มีเสาหลักเมือง มีมานานกว่าร้อยปี เมื่อปี พ.ศ. 2511 กรมศิลปากรได้ออกแบบสร้างศาลหลักเมืองใหม่ เสาหลักเมืองเป็นไม้ชัยพฤกษ์มาจากนายประสิทธิ์ มณีกาญจน์ อำเภอไทยโยค จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเสาไม้สูง 3 เมตร วัตถุประสงค์เสาได้ 1 เมตร ทำพิธียกเสาหลักเมืองและสมโภชเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2517

อนุสาวรีย์พระยาสุรินทรภักดีศรีณรงค์จางวาง (ปุม) สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2527 เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานระลึกถึงผู้สร้างเมืองท่านแรกซึ่งเป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งในประวัติศาสตร์ของเมืองสุรินทร์ อนุสาวรีย์แห่งนี้ตั้งอยู่ที่ทางเข้าเมืองสุรินทร์ทางด้านใต้ ที่ถนนสุรินทร์ - ปราสาท เป็นบริเวณที่เคยเป็นกำแพงเมืองชั้นในของตัวเมืองสุรินทร์ อนุสาวรีย์เป็นรูปหล่อทองเหลืองรมดำสูง 2.2 เมตร มือขวาถือขง่าว อันเป็นการแสดงถึงความเก่งกล้าสามารถของท่านในการบังคับช้างศึกและเป็นเครื่องแสดงว่าสุรินทร์เป็นเมืองช้างมาแต่ดึกดำบรรพ์รูปปั้นสะพานดาบคู่อยู่บนหลัง อันหมายถึงความเป็นนักรบ ความกล้าหาญ อันเป็นคุณสมบัติที่ตกทอดเป็นมรดกของคนสุรินทร์ อนุสาวรีย์นี้ได้ทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ 13 เมษายน 2528

หลวงพ่พระชีวี (หลวงพ่ประจักษ์) วัดบูรพาราม เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 4 ศอก ประดิษฐาน ณ วัดบูรพาราม ถนนกรุงศรีใน ตำบลในเมือง อยู่ใกล้กับศาลากลางจังหวัด หลวงพ่พระชีวีองค์นี้ไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้างเมื่อใด แต่คาดว่าสร้างขึ้นมาพร้อมกับวัดบูรพาราม เป็นที่เคารพบูชา นับถือ และเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์สูงสุดของเมืองสุรินทร์ วัดบูรพารามนี้เป็นวัดเก่าแก่ สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยกรุงธนบุรี หรือในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ มีอายุประมาณ 200 ปี เท่า ๆ กับอายุเมืองสุรินทร์ สร้างโดยพระยาสุรินทรภักดีณรงค์จางวาง (ปุม) และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกวัดบูรพารามขึ้นเป็นพระอารามหลวงตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2520

ห้วยเสนง เป็นอ่างเก็บน้ำของโครงการชลประทาน อยู่ห่างจากตัวเมืองสุรินทร์ไปทางถนนสายสุรินทร์ - ปราสาท (ทางหลวงหมายเลข 214) ประมาณ 5 กิโลเมตร บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 5-6 แยกซ้ายมือไปทางถนนริมคลองชลประทาน ประมาณ 4 กิโลเมตร ห้วยเสนงนี้เป็นอ่างเก็บ

น้ำที่มีสันเขื่อนสูง สันเขื่อนเป็นถนนลาดยาง เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวเมืองสุรินทร์ และภายในที่ทำการชลประทานมีพระตำหนักที่ประทับของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี นอกจากนี้ยังเปิดบริการที่พักไว้สำหรับนักท่องเที่ยว

วนอุทยานพนมสวาย อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดประมาณ 22 กิโลเมตร ถนนลาดยาง สายสุรินทร์-ปราสาท (ทางหลวงหมายเลข 214) ระยะทาง 14 กิโลเมตร และมีทางแยกขวาเข้าไปอีก ประมาณ 6 กิโลเมตร อยู่ในท้องที่ตำบลนาบัว อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ เป็นภูเขาเตี้ยๆ มียอดเขา อยู่ 3 ยอด

ยอดที่ 1 มีชื่อว่ายอดเขาชาย (พนมเปราะ) สูง 210 เมตร เป็นที่ตั้งของวัดพนมสวาย มีบันได ก่ออิฐถือปูนขึ้นถึงวัด มีสระน้ำกว้างใหญ่และร่มรื่นด้วยต้นไม้ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป มงคลปางประทานพร ๗ปร.

ยอดที่ 2 มีชื่อว่ายอดเขาหญิง (พนมสร้อย) สูงระดับ 228 เมตร ทางวัดได้จัดสร้างพระ พุทธรูปองค์ขนาดกลางประดิษฐานไว้

ยอดที่ 3 มีชื่อว่าเขาคอก (พนมกรอด) พุทธสมาคมจังหวัดสุรินทร์ได้จัดสร้างศาลา อัญมณี เป็นอนุสรณ์ฉลองครบรอบ 200 ปี แห่งการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เพื่อประดิษฐาน พระพุทธรูปจำลอง จากยอดเขาชายมาประดิษฐานไว้ในศาลา โดยเริ่มทำการก่อสร้างตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2524 และสำเร็จบริบูรณ์ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2525 ปัจจุบันได้รับการปรับปรุงเป็นวน อุทยานแล้ว

บรรพบุรุษชาวสุรินทร์ถือว่าเป็นสถานที่แสวงบุญ โดยการเดินทางไปขึ้นยอดเขาในวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 ซึ่งเป็นวันหยุดงานตามประเพณีของชาวจังหวัดสุรินทร์มาแต่โบราณกาล

ปราสาทเมืองที ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 ตำบลเมืองที ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองไปทางทิศตะวันออก ประมาณ 16 กิโลเมตร ตามเส้นทางสุรินทร์ – ศรีขรภูมิ เส้นทางหลวงหมายเลข 226 ปราสาท เมืองทีมีลักษณะเป็นปราสาทรูปสี่เหลี่ยมย่อมุมก่อด้วยอิฐถือปูน 5 องค์ ตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน ปัจจุบัน เหลืออยู่เพียง 1 องค์

หมู่บ้านทอผ้าไหมบ้านจันรม หมู่บ้านจันรมตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมืองตาม ถนนสายสุรินทร์ – สังขะ (ทางหลวงหมายเลข 2077) ประมาณกิโลเมตรที่ 12 ที่หมู่บ้านจันรมนี้มีการปลูกหม่อนและเลี้ยงไหมกันเอง แล้วนำมาทอเป็นผ้าไหมที่มีลวดลายและสีแบบโบราณซึ่งเป็น ผ้าที่สวยงามมาก และยังเป็นหมู่บ้านที่ทำหัตถกรรมเครื่องจักสานอีกด้วย

หมู่บ้านจักสานนุทม ตั้งอยู่ที่ตำบลเมืองที อำเภอเมือง การเดินทางใช้ทางหลวงหมายเลข 226 (สุรินทร์ – ศรีขรภูมิ) ตรงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 14 – 15 ห่างจากตัวอำเภอเมืองไปทางอำเภอ ศรีขรภูมิ ประมาณ 12 กิโลเมตร ที่หมู่บ้านนี้มีประชากรทั้งหมดประมาณ 70 หลังคาเรือน ในช่วง

นอกจากนี้ทำนาชาวบ้านทุกหลังคาเรือนจะมีอาชีพพิเศษด้วยการสานตะกร้าและภาชนะต่างๆ ที่ทำจากหวายเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้

อำเภอปราสาท

ปราสาทบ้านปราสาท ตั้งอยู่บ้านปราสาท หมู่ที่ 3 ตำบลไพล ห่างจากที่ว่าการอำเภอปราสาทประมาณ 5 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 214 (สุรินทร์ – ปราสาท) โบราณสถานแห่งนี้ชำรุด ทุคโทรมมาก สิ่งก่อสร้างเหลืออยู่เพียงกำแพงที่ก่อด้วยศิลาแลง ล้อมรอบบริเวณ มีสระน้ำขนาดใหญ่ 1 สระ ห่างจากตัวกำแพงไปทางทิศตะวันออกประมาณ 2 เมตร

ปราสาทบ้านไพล ตั้งอยู่ที่บ้านปราสาท ตำบลเชื้อเพลิง อำเภอปราสาท ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 10 กิโลเมตร ตัวปราสาทมีลักษณะเป็นปราสาท 3 องค์ สร้างด้วยอิฐขัดตั้งเรียงเป็นแนวเดียวกัน ปราสาทบ้านไพล เป็นศาสนสถานแบบศิลปะขอมที่สร้างถวายแด่พระอิศวรเทพสูงสุดของศาสนาพราหมณ์ ประกอบด้วยปราสาทอิฐ 3 หลัง ตั้งอยู่บนฐานหินแลงอันเดียวกัน มีคูน้ำล้อมรอบ ยกเว้นทางเข้าด้านทิศตะวันออก แม้ว่าศิวิลิ่งค์และทับหลังบางส่วนจะหายไป แต่จากเศษทับหลังที่เก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิมาย ทำให้ทราบว่าปราสาทหลังนี้คงสร้างขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ 16

ปราสาทหินบ้านพลวง ตั้งอยู่ที่บ้านพลวง ตำบลบ้านพลวง ห่างจากที่ว่าการอำเภอ 4 กิโลเมตร ตามถนนสายสุรินทร์ – ปราสาท – ช้องจอม (ทางหลวงหมายเลข 214) มีทางแยกซ้ายมือเข้าไปอีก 900 เมตร ตรงบริเวณกิโลเมตรที่ 34 – 35 ปราสาทหินบ้านพลวงนี้สร้างขึ้นในศิลปะสมัยบาปวน ราวพุทธศตวรรษที่ 16 – 17 เป็นปราสาทหินขนาดเล็กแต่ฝีมือการสลักหินประณีตงดงาม เคยได้รับการบูรณะแล้วจึงสามารถเห็นองค์ปราสาทชัดเจนทั้ง 4 ด้าน ฐานของปราสาทก่อด้วยศิลาแลง ยกพื้นเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า องค์ปราสาทก่อด้วยหินทรายเป็นรูปสี่เหลี่ยมย่อมุม มีลวดลายที่องค์ปราสาท ประติมากรรม ปราสาท และหน้าบัน สลักเป็นรูปเทวดาทรงช้างยืนแท่นอยู่เหนือเกียรติมุข พระหัตถ์ทั้งสองทรงพวงมาลัยริมขอบด้านบนสลักเป็นรูปโยคินั่งสมาธิเรียงแถว 6 คน หน้าบันสลักเป็นรูปพระกฤษณะยืนอยู่บนเศียรเกียรติมุข พระหัตถ์ซ้ายท้าวพระกฤษณะ พระหัตถ์ขวาทรงแบกวรรณะ มีรูปโคประกอบและสลักเป็นรูปนาคราช 5 เศียร ช้างละ 1 ตัว องค์ปราสาทแกะสลักเป็นลายดอกไม้ ตอนโคนเป็นรูปทวารบาลยืนกุมกระบองด้านหน้าทางเข้าปราสาทมีสระข้างละ 1 สระ บริเวณรอบองค์ปราสาทได้รับการตกแต่งไว้อย่างสวยงาม ปราสาทหินบ้านพลวงเปิดให้เข้าชมได้ทุกวันระหว่างเวลา 07.30 – 18.00 น. ค่าเข้าชมสำหรับชาวไทย 10 บาท ชาวต่างประเทศ 30 บาท

อำเภอสังขะ

ปราสาทภูมิโปน ตั้งอยู่ที่บ้านภูมิโปน ตำบลคม อำเภอสังขะ ห่างจากอำเภอสังขะ ประมาณ 10 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายสังขะ – บัวเชด ปราสาทภูมิโปนนี้เป็นปราสาทขอมแบบไพรกเมง ซึ่งมีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 12 – 13 ลักษณะเป็นปรางค์รูปสี่เหลี่ยมก่อด้วยอิฐฐานก่อด้วยศิลาแลงย่อมุมไม้สิบสอง กว้าง 5.7 เมตร มีประตูเสาและทับหลัง ห่างจากฐานปรางค์มาทางตะวันตก มีฐานวิหาร 1 หลัง และห่างออกไปทางตะวันตกถึง 32 เมตร มีวิหารอีกหลังหนึ่ง ปราสาทภูมิโปนเป็นปราสาทที่เก่าแก่ที่สุดของจังหวัดสุรินทร์ และเก่าแก่กว่าหลาย ๆ แห่งของภาคอีสาน

ปราสาทยายเหงา ตั้งอยู่ที่บ้านสังขะ ตำบลสังขะ ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 4 กิโลเมตร อยู่ริมถนนสายโชคชัย – เดชอุดม ตามทางหลวงหมายเลข 24 ลักษณะตัวปราสาทก่อด้วยอิฐ เป็นรูปปรางค์สี่เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสองได้อย่างงดงาม

อำเภอจอมพระ

ปราสาทจอมพระ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 4 ตำบลจอมพระ ห่างจากตัวเมืองสุรินทร์ประมาณ 26 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 214 (สุรินทร์-จอมพระ) จะมีทางแยกขวามือเข้าไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร ปราสาทจอมพระนี้เป็นปราสาทหินเล็ก ๆ ก่อด้วยศิลาแลง มีลักษณะของสิ่งก่อสร้างที่เรียกว่า อโรคยาศาล มีโครงสร้างที่ยังสมบูรณ์อยู่มากซึ่งประกอบด้วยปรางค์วิหารและกำแพงตั้งอยู่ในบริเวณวัดปราสาทจอมพระ ปัจจุบันมีพระพุทธรูปองค์ใหญ่ที่ได้ประดิษฐานสร้างขึ้นใหม่อยู่หน้าปราสาทจอมพระ

อำเภอท่าตูม

หมู่บ้านช้าง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 9 และ 13 บ้านตากกลาง ตำบลกระโพ ตามทางหลวงหมายเลข 214 (จอมพระ – ท่าตูม) บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 36 แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าไปอีกประมาณ 22 กิโลเมตร ชาวบ้านตากกลางดั้งเดิมเป็นส่วย มีอาชีพในการคล้องช้างป่า ฝึกช้าง และเลี้ยงช้าง ปัจจุบันยังคงมีการเลี้ยงช้าง และการฝึกช้างเพื่อร่วมการแสดงช้างของจังหวัดทุกปี นักท่องเที่ยวสามารถไปชมการฝึกช้างที่หมู่บ้านได้ทุกวันในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน

ศูนย์ศึกษา อยู่ที่หมู่บ้านช้าง บ้านตากกลาง อำเภอท่าตูม เพื่อเป็นจุดรวมสังคมนักช้าง เป็นศูนย์ข้อมูลวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยทางอำเภอท่าตูม และชุมชนหมู่บ้านช้างตากกลาง ได้ร่วมกันจัดการแสดงของช้างไว้ต้อนรับนักท่องเที่ยว โดยเปิดแสดงทุกวันเสาร์ เวลา 09.30 – 11.00 น. อัตราค่าเข้าชม ชาวไทยผู้ใหญ่ 50 บาท เด็ก 20 บาท ชาวต่างประเทศคนละ 100 บาท ค่าขี่ช้าง 50 บาทต่อ

1 เชือก การเดินทางไปชมการแสดงของช้างสามารถใช้เส้นทางสุรินทร์ – ร้อยเอ็ด ทางหลวงหมายเลข 214 ประมาณ 35 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าไปประมาณ 22 กิโลเมตร ถึงบ้านตากกลาง

อำเภอกาบเชิง

ตลาดการค้าช่องจอม ตั้งอยู่บ้านด่านพัฒนาหมู่ 1 และ 14 ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง ห่างจากตัวจังหวัด 69 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอกาบเชิง 13 กิโลเมตร บนถนนสายสุรินทร์ – ช่องจอม เดิมอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าฝั่งซ้ายห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ และประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2538 ตลาดการค้าช่องจอมเปิดทำการค้าขายและสัญจรไป – มาทุกวันประเภทสินค้าเป็นสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันและสิ่งประดิษฐ์กรรมจากไม้

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน – ห้วยสำราญ จังหวัดสุรินทร์

ลักษณะภูมิประเทศ มีลักษณะเป็นที่ราบและเทือกเขาสูงชัน อยู่สูงจากระดับน้ำทะเลระหว่าง 200-476 เมตรจึงเป็นแหล่งต้นน้ำลำธารที่สามารถส่งน้ำไปช่วยเหลือและพัฒนาพื้นที่ราบชายแดนในโครงการต่างๆ มีลำห้วยที่สำคัญหลายสายคือ ห้วยสิงห์ ห้วยประเดก ห้วยขนาดมอญ ห้วยจรัส ห้วยหมอนแบก ห้วยสำราญ ห้วยเสียดจะเอ็ง ห้วยจำเริง ฯลฯ จึงมีการสร้างอ่างเก็บน้ำขึ้นในพื้นที่ เช่น อ่างเก็บน้ำจรัส อ่างเก็บน้ำขนาดมอญ อ่างเก็บน้ำขยอง อ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์ อ่างเก็บน้ำห้วยเชิง อ่างเก็บน้ำห้วยด่าน อ่างเก็บน้ำตาแก้วและอ่างเก็บน้ำห้วยจำเริง อันเป็นผลให้พื้นที่มีความชุ่มชื้นโดยทั่วไป มีป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์ปราศจากการรบกวนกลายเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิดภูมิประเทศที่คิดแนวชายแดนมีความสวยงาม โดยเฉพาะใกล้เขตชายแดนประเทศไทยกับกัมพูชาประชาธิปไตย พื้นที่ยิ่งสูงขึ้นเป็นป่าทึบ มีภูเขาสลับซับซ้อนตลอดแนวชายแดนและเป็นหุบเหว มีหน้าผาลึกไปทางกัมพูชา

สภาพภูมิอากาศ สภาพภูมิอากาศของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแห่งนี้ อยู่ใต้อิทธิพลของลมมรสุมซึ่งเป็นลมพัดประจำฤดู 2 ฤดู โดยพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาวเรียกว่าลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จึงทำให้อากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง ลมมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งลมชนิดนี้จะพัดจากทิศตะวันตกเฉียงใต้และทิศใต้ เป็นส่วนใหญ่ในฤดูฝน มีผลทำให้อากาศชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกทั่วไป

ชนิดป่าและพรรณไม้ สภาพป่าในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยทับทัน-ห้วยสำราญ ป่าไม้ส่วนใหญ่เป็นป่าเบญจพรรณ (เบญจพรรณแล้ง-เบญจพรรณชื้น) และป่าดิบแล้ง พรรณไม้ที่สำคัญได้แก่ ไม้ยาง ไม้กระบาก ไม้ประดู่ ไม้มะค่าโมง ไม้ตะเคียนทอง ไม้ตะเคียนหิน ไม้กราด ไม้พะยอม ไม้เขลียง ไม้พันจ่า ไม้ตะแบกใหญ่ ไม้มะค่าแต้ ไม้เต็ง ไม้แดง ไม้พันชาติ ไม้ชิงชัน และไม้เขว้า เป็นต้น

สัตว์ป่า มีสัตว์ป่าอยู่หลายชนิดอยู่มากมาย เช่น เก้ง กวาง ลิ่น วัวแดง กระเจง ลิง ค่าง ชะนี เสือโคร่ง เรียงผา อีเห็น แมวคาว ชะมด เม่น ไก่ฟ้าพญาลอ นกนานาชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมูป่า และกระเจงมีอยู่จำนวนมากทั่วพื้นที่ สัตว์ที่มีลักษณะเด่นในพื้นที่ ได้แก่ ไก่ฟ้าพญาลอ เก้ง

แหล่งความงามตามธรรมชาติ

ทุ่งหญ้า/ป่าไม้ ได้แก่ ทุ่งหญ้าช่องปลดต่าง ทุ่งหญ้าเขาแหลม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

ภูเขา/เนินเขา/หน้าผา ได้แก่ เนินเขาช่องปลดต่าง เนินเขา300 เนินเขา 400 ช่องหว อำเภอกาบเชิง อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

ลำน้ำ/แอ่งน้ำธรรมชาติ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยตาแก้ว บริเวณบ้านเขื่อนแก้ว อ่างเก็บน้ำห้วยเชิง บริเวณบ้านสนวนตั้งอยู่อำเภอกาบเชิงจังหวัดสุรินทร์

จุดชมทิวทัศน์ ได้แก่ ช่องคันทิ้ง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ พุทธอุทยานเขาศาลา ตำบลจรัส อำเภอบัวเชด จังหวัดสุรินทร์

แหล่งโบราณคดี ปราสาทตาเมือน ที่บ้านหนองคันนา ตำบลตาเมือน กิ่งอำเภพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ เป็นปราสาทเก่าแก่อายุประมาณ 1,700 ปี

เส้นทางคมนาคม

การเดินทางเข้าสู่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแห่งนี้โดยรถยนต์ออกจากกรุงเทพฯ- นครราชสีมา-อุบลราชธานี ใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 (ถนนโชคชัย-เดชอุดม) พอถึงทางแยกเข้าจังหวัดสุรินทร์ ที่อำเภอปราสาท เลี้ยวขวาไปตามเส้นทาง ปราสาท-ช่องจอม ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 214 ผ่านที่ว่าการอำเภอกาบเชิงไปประมาณ 3 กิโลเมตร เลี้ยวขวาไปตามป้ายบอกทางเข้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้วยทับทัน-ห้วยสำราญอีกประมาณ 1.5 กิโลเมตร ผ่านอ่างเก็บน้ำห้วยตาแก้วไปตามเส้นทางช่องปลดต่างจะถึงสำนักงานเขตฯ ซึ่งอยู่ห่างจากชายแดนประมาณ 4 กิโลเมตร รวมระยะทางจากกรุงเทพฯ ถึงที่ทำการเขตฯ ประมาณ 455 กิโลเมตร

กิ่งอำเภอเขวาสินรินทร์

หมู่บ้านทอผ้าไหม และหมู่บ้านทำเครื่องเงิน ตั้งอยู่ที่ตำบลเขวาสินรินทร์ เป็นที่รู้จักกันทั่วไปในด้านแหล่งทอผ้าไหมพื้นเมืองและแหล่งผลิตเครื่องประดับเงิน ปัจจุบันเป็นแหล่งจำหน่ายหัตถกรรมทั้ง 2 ประเภทนี้มีชื่อเสียงของจังหวัด การเดินทางใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 214 สายสุรินทร์ – จอมพระ ถึงกิโลเมตรที่ 14 – 15 แล้วแยกขวาเข้าไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตร ถัดจากหมู่บ้าน

บ้านเขวาสินรินทร์ไป มีหมู่บ้านชื่อ “บ้านโชค และบ้านสคอ” ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ทำเครื่องเงิน และ
ทอผ้าไหม

กิ่งอำเภอพนมดงรัก

ปราสาทตาเมือนโต๊ด ตั้งอยู่ตำบลตาเมียง กิ่งอำเภอพนมดงรัก ห่างจากบ้านตาเมียง ตำบล
ปึกไค ประมาณ 12 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 214 อยู่ติดเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับ
ประเทศราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นปราสาทที่มีปราสาท และก่อฐานด้วยหินทรายเป็นรูปสี่เหลี่ยม มี
ลักษณะเดียวกันกับปราสาทบ้านพลวง

ปราสาทตาเมือนธม ตั้งอยู่ถัดจากปราสาทตาเมือนโต๊ด ไปทางทิศใต้ประมาณ 200 เมตร
เป็นปราสาทขนาดใหญ่ที่สุดในกลุ่มปราสาทตาเมือน ตั้งอยู่ริมลำธารซึ่งไหลมาจากเทือกเขา
บรรทัดซึ่งเป็นพรมแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศกัมพูชาประชาธิปไตย ปราสาทนี้มีปราสาท
3 องค์สร้างด้วยหินทราย ทุกเหลี่ยมขององค์ปราสาทสลักเป็นลายดอกไม้ ตอนล่างสลักเป็นเทวรูปยืน
ชุ่มประตูล้อมด้วยหินทราย มีลายสลักงดงามมาก มีวิหาร 2 หลังสร้างด้วยศิลาแลงมีระเบียงคด
สร้างด้วยหินทรายมีท่อน้ำริมหารบันไดท่อน้ำสร้างด้วยท่อนศิลาแลง มีสระน้ำอยู่ภายนอกปราสาท
ตัวสระน้ำเรียงด้วยท่อนศิลาเป็นชั้น ๆ โดยรอบลี้กลงไปถึงก้นสระ

อำเภอศรีขรภูมิ

ปราสาทศรีขรภูมิ ตั้งอยู่ที่ตำบลระแงง ห่างจากอำเภอเมืองสุรินทร์ 34 กิโลเมตร
มีลักษณะเป็นปราสาทหมู่ 5 องค์ ตั้งอยู่บนฐานเดียวกัน ฐานก่อด้วยศิลาแลง ปราสาทองค์กลางสูง
ประมาณ 32 เมตร มีลวดลายสลักหินตามเสาประตูและทับหลังที่งดงาม สันนิษฐานว่าสร้างราว
พุทธศตวรรษที่ 17 หรือ ต้นสมัยนครวัด โดยสร้างขึ้นเนื่องในศาสนาฮินดู ลัทธิไศวนิกายและคง
ถูกดัดแปลงให้เป็นวัดในพุทธศาสนาตามที่มีหลักฐานการบูรณะปฏิสังขรณ์ในราวพุทธศตวรรษที่
22 ในสมัยอยุธยาตอนปลาย ได้เคยรับการบูรณะมาแล้วครั้งหนึ่งจากกรมศิลปากร การเดินทางใช้
เส้นทางหลวงหมายเลข 226 เส้นทางสายสุรินทร์ – ศรีขรภูมิ บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 34 – 35 แล้ว
แยกซ้ายเข้าไปประมาณ 500 เมตร จึงจะถึงบริเวณองค์ปราสาท เปิดให้เข้าชมได้ทุกวันระหว่าง
เวลา 07.30 – 18.00 น. ค่าเข้าชมสำหรับชาวไทย 10 บาท ชาวต่างประเทศ 30 บาท

ปราสาทบ้านช่างปี ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 บ้านช่างปี ตำบลช่างปี ห่างจากที่ว่าการอำเภอไปทาง
ทิศตะวันตกเฉียงใต้ ทางถนนสายสุรินทร์ – ศรีขรภูมิ ระยะทางประมาณ 12 กิโลเมตร
องค์ปราสาทก่อด้วยศิลาแลงทั้งองค์

อำเภอลำควน

ปราสาทตะเพียงเตี้ย (แปลว่า หนองเป็ด) ตั้งอยู่ที่ตำบลโชคเหนือ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 2077 ภายในบริเวณวัดปราสาทเทพนิมิตร ตรงหลักกิโลเมตรที่ 33 – 34 ถนนลูกรัง ระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร ลักษณะปราสาทเป็นรูปสี่เหลี่ยม มียอดปราสาท 5 ยอด เป็นรูปบัวตูม ตัวปราสาทก่อด้วยอิฐ ลักษณะการก่อสร้างเป็นสถาปัตยกรรมแบบลาว สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย

เขตอนุรักษ์พันธุ์ไม้สนสองใบ อยู่ที่ตำบลโชคเหนือ อำเภอลำควน เป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์ไม้สนสองใบที่ถือว่าเป็นพันธุ์ที่ดีที่สุดที่ขึ้นในที่ราบสูง เป็นโครงการร่วมระหว่างไทย – เดนมาร์ก มีเนื้อที่ 625 ไร่ มีลักษณะเด่นคือ เป็นสนสองใบที่ขึ้นในที่ราบแห่งเดียวในประเทศไทย อยู่ห่างจากจังหวัดสุรินทร์ประมาณ 35 กิโลเมตร ตามเส้นทางสุรินทร์ – สังขะ (ทางหลวงหมายเลข 2077) เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวสุรินทร์อีกแห่งหนึ่ง (<http://thailandvisitor.com.html>)

อำเภอบัวเชด

เขาศาลา ตั้งอยู่ที่ บ้านสะพาน ตำบลจรัส อำเภอบัวเชด เป็นพื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ พื้นที่ป่าจำนวน 20,000 ไร่ บนเขาศาลา จำมีจุดชมวิวยที่สวยงาม มีวัดอยู่บนเขา เป็นที่ที่นักท่องเที่ยว นักเรียน นักศึกษา เข้าไปศึกษาดูงานอย่างแพร่หลาย

น้ำตกไตรคีรี ตั้งอยู่ที่บ้านจรัส ตำบลจรัส อำเภอบัวเชด เป็นจุดรวมของเขา 3 ลูก คือ เขานกเขาศาลา เขาหงษ์ เป็นน้ำตกธรรมชาติ ที่สวยงาม สามารถเดินทางไปชมได้ทางเรือ โดยใช้อ่างเก็บน้ำจรัส และเดินทางเท้า อยู่เขตเดียวกับเขาศาลา

ต้นตะเคียนยักษ์ อยู่ในเขตบ้าน โอทลัน ตำบลจรัส อำเภอบัวเชด เป็นต้น ไม้ที่มีอายุมากที่สุด และมีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก

เทศกาลงานประเพณี

จังหวัดสุรินทร์เป็นดินแดนที่มีช้างมากมาแต่โบราณชาวเมืองในอดีตหรือที่เรียกว่า “ส่วย” ได้จับช้างป่ามาฝึกเพื่อใช้เป็นพาหนะและขนส่งช้าง และการควบคุมบังคับช้างของชาวสุรินทร์ได้เคยทำชื่อเสียงให้แก่ประเทศไทยมาแล้วและเมื่อ “การแสดงของช้าง” ได้ถือกำเนิดขึ้นมาเมื่อ พ.ศ. 2503 นั้น ทำให้นามของจังหวัดสุรินทร์เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ

งานแสดงของช้างจังหวัดสุรินทร์ได้กำหนดจัดงานนี้ในวันเสาร์ – อาทิตย์ กลางเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ถือเป็นงานประจำปีระดับชาติ แต่ละปีจะมีนักท่องเที่ยวทั่วทุกมุมโลกมาร่วมชมงานนี้ เป็นงานแสดงที่ยิ่งใหญ่ที่น่าชื่อเสียงมาสู่ประเทศไทย และจังหวัดสุรินทร์ การแสดงของ

ช่างประกอบด้วยการแสดงล้องช้าง การชักเย่อระหว่างคนกับช้าง ช้างแข่งฟุตบอล ช้างเดินระบำ ขบวนพาเหรด ขบวนช้างศึก รวมทั้งการแสดงศิลปะพื้นเมือง เช่น รำเรือมอัมเร เซ็งบั้งไฟ ฯลฯ โดยได้รับความร่วมมือจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ตลอดจนการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ

ภาคผนวก ค
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้บริหารด้านตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง

1. พันตำรวจโทจรัส ทองกระจ่าง ได้ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2549
ที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองกาบเชิง อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์
2. ร้อยตำรวจเอกยุทธนา ปทุมมาสมุทร ได้ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549
ที่ด่านจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์
3. ร้อยตำรวจเอกสนั่น เสาวรส ได้ให้สัมภาษณ์เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549
ที่ด่านจุดผ่านแดนถาวรช่องจอม อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์

ผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยว

1. บริษัทนำเที่ยวพนมรงค์ ทราเวล
2. บริษัทนำเที่ยว 2 แห่งที่ไม่ประสงค์จะออกนาม
3. คุณบุญฤทธิ์ เลิศทองคำ
4. ผู้ประกอบการรถตู้ที่ไม่ประสงค์จะออกนาม 3 ท่าน
5. ผู้ประกอบการที่พักที่ไม่ประสงค์จะออกนาม 1 ท่าน
6. ผู้ประกอบการร้านอาหารที่ไม่ประสงค์จะออกนาม 2 ท่าน

ภาคผนวก ง

ผลการทดสอบค่า Chi Square และการค่าการวิเคราะห์ F-test

แสดงผลการทดสอบค่า Chi Square

เพศกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.729 ^a	2	.155
Likelihood Ratio	3.853	2	.146
Linear-by-Linear Association	2.371	1	.124
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8.73.

เพศกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.719 ^a	2	.423
Likelihood Ratio	1.733	2	.420
Linear-by-Linear Association	1.502	1	.220
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9.21.

เพศกับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยด้านรูปแบบการเดินทาง

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	2.055 ^a	2	.358
Likelihood Ratio	2.069	2	.355
Linear-by-Linear Association	.998	1	.318
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 11.64.

เพศกับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยด้านความปลอดภัย

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.613 ^a	2	.736
Likelihood Ratio	.614	2	.736
Linear-by-Linear Association	.365	1	.545
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 13.09.

เพศกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	.232 ^a	2	.891
Likelihood Ratio	.233	2	.890
Linear-by-Linear Association	.059	1	.808
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5.82.

เพศกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านโครงสร้างพื้นฐาน

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.424 ^a	2	.491
Likelihood Ratio	1.424	2	.491
Linear-by-Linear Association	.918	1	.338
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 35.40.

เพศกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.121 ^a	2	.571
Likelihood Ratio	1.121	2	.571
Linear-by-Linear Association	.090	1	.764
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 47.52.

อายุกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	1.121 ^a	2	.571
Likelihood Ratio	1.121	2	.571
Linear-by-Linear Association	.090	1	.764
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 47.52.

อายุกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16.172 ^a	10	.095
Likelihood Ratio	18.304	10	.050
Linear-by-Linear Association	.424	1	.515
N of Valid Cases	398		

a. 6 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .38.

อายุกับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย ด้านรูปแบบการเดินทาง

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	12.704 ^a	10	.241
Likelihood Ratio	10.972	10	.360
Linear-by-Linear Association	.167	1	.683
N of Valid Cases	398		

a. 6 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .48.

อายุกับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย ด้านความปลอดภัย

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	12.061 ^a	10	.281
Likelihood Ratio	13.146	10	.216
Linear-by-Linear Association	.109	1	.741
N of Valid Cases	398		

a. 5 cells (27.8%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .54.

อายุกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	22.408 ^a	10	.013
Likelihood Ratio	23.748	10	.008
Linear-by-Linear Association	7.427	1	.006
N of Valid Cases	398		

a. 8 cells (44.4%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .24.

อายุกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	14.120 ^a	10	.168
Likelihood Ratio	13.819	10	.181
Linear-by-Linear Association	1.324	1	.250
N of Valid Cases	398		

a. 3 cells (16.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.47.

อายุกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6.462 ^a	10	.775
Likelihood Ratio	6.688	10	.755
Linear-by-Linear Association	3.568	1	.059
N of Valid Cases	398		

a. 3 cells (16.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.97.

สถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.869 ^a	6	.694
Likelihood Ratio	3.841	6	.698
Linear-by-Linear Association	.112	1	.738
N of Valid Cases	398		

a. 2 cells (16.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.09.

สถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11.146 ^a	6	.084
Likelihood Ratio	12.904	6	.045
Linear-by-Linear Association	.291	1	.590
N of Valid Cases	398		

a. 2 cells (16.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.15.

สถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย ด้านรูปแบบการเดินทาง

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16.363 ^a	6	.012
Likelihood Ratio	14.236	6	.027
Linear-by-Linear Association	1.723	1	.189
N of Valid Cases	398		

a. 2 cells (16.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.45.

สถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย ด้านความปลอดภัย

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	5.039 ^a	6	.539
Likelihood Ratio	5.343	6	.501
Linear-by-Linear Association	3.116	1	.078
N of Valid Cases	398		

a. 2 cells (16.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.63.

สถานภาพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	16.463 ^a	6	.011
Likelihood Ratio	14.655	6	.023
Linear-by-Linear Association	2.206	1	.138
N of Valid Cases	398		

a. 3 cells (25.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .72.

สถานภาพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	3.400 ^a	6	.757
Likelihood Ratio	3.287	6	.772
Linear-by-Linear Association	.786	1	.375
N of Valid Cases	398		

a. 2 cells (16.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4.40.

สถานภาพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9.917 ^a	6	.128
Likelihood Ratio	10.343	6	.111
Linear-by-Linear Association	2.200	1	.138
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5.91.

การศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	19.487 ^a	10	.034
Likelihood Ratio	20.147	10	.028
Linear-by-Linear Association	1.757	1	.185
N of Valid Cases	398		

a. 5 cells (27.8%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.31.

การศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	12.734 ^a	10	.239
Likelihood Ratio	13.394	10	.202
Linear-by-Linear Association	.298	1	.585
N of Valid Cases	398		

a. 5 cells (27.8%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.38.

การศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย ด้านรูปแบบการเดินทาง

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	9.708 ^a	10	.467
Likelihood Ratio	9.552	10	.481
Linear-by-Linear Association	.502	1	.479
N of Valid Cases	398		

a. 4 cells (22.2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.75.

การศึกษากับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย ด้านความปลอดภัย

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	21.703 ^a	10	.017
Likelihood Ratio	26.455	10	.003
Linear-by-Linear Association	5.074	1	.024
N of Valid Cases	398		

a. 4 cells (22.2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.97.

การศึกษากับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11.473 ^a	10	.322
Likelihood Ratio	12.337	10	.263
Linear-by-Linear Association	1.140	1	.286
N of Valid Cases	398		

a. 6 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .87.

การศึกษากับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11.045 ^a	10	.354
Likelihood Ratio	11.531	10	.318
Linear-by-Linear Association	1.906	1	.167
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 5.32.

การศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	8.908 ^a	10	.541
Likelihood Ratio	8.883	10	.543
Linear-by-Linear Association	3.530	1	.060
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 7.14.

อาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11.767 ^a	14	.625
Likelihood Ratio	13.070	14	.521
Linear-by-Linear Association	1.962	1	.161
N of Valid Cases	398		

a. 10 cells (41.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .05.

อาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	26.960 ^a	14	.019
Likelihood Ratio	15.501	14	.345
Linear-by-Linear Association	.278	1	.598
N of Valid Cases	398		

a. 10 cells (41.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .05.

อาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย ด้านรูปแบบการเดินทาง

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	15.608 ^a	14	.338
Likelihood Ratio	19.557	14	.145
Linear-by-Linear Association	1.577	1	.209
N of Valid Cases	398		

a. 9 cells (37.5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .06.

อาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย ด้านความปลอดภัย

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17.482 ^a	14	.231
Likelihood Ratio	20.208	14	.124
Linear-by-Linear Association	.395	1	.530
N of Valid Cases	398		

a. 8 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .07.

อาชีพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	17.537 ^a	14	.229
Likelihood Ratio	20.098	14	.127
Linear-by-Linear Association	1.173	1	.279
N of Valid Cases	398		

a. 10 cells (41.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .03.

อาชีพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	25.810 ^a	14	.027
Likelihood Ratio	24.863	14	.036
Linear-by-Linear Association	1.167	1	.280
N of Valid Cases	398		

a. 7 cells (29.2%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .18.

อาชีพ กับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11.589 ^a	14	.639
Likelihood Ratio	11.952	14	.610
Linear-by-Linear Association	3.715	1	.054
N of Valid Cases	398		

a. 3 cells (12.5%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .25.

รายได้กับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	7.837 ^a	8	.450
Likelihood Ratio	7.950	8	.438
Linear-by-Linear Association	2.678	1	.102
N of Valid Cases	398		

a. 4 cells (26.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.49.

รายได้กับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทางของนักท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	10.396 ^a	8	.238
Likelihood Ratio	11.179	8	.192
Linear-by-Linear Association	1.961	1	.161
N of Valid Cases	398		

a. 4 cells (26.7%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.58.

รายได้กับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย ด้านรูปแบบการเดินทาง

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	6.085 ^a	8	.638
Likelihood Ratio	7.884	8	.445
Linear-by-Linear Association	.054	1	.816
N of Valid Cases	398		

a. 2 cells (13.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1.99.

รายได้กับปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัย ด้านความปลอดภัย

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	20.868 ^a	8	.008
Likelihood Ratio	21.359	8	.006
Linear-by-Linear Association	3.602	1	.058
N of Valid Cases	398		

a. 2 cells (13.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2.24.

รายได้กับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	12.979 ^a	8	.113
Likelihood Ratio	13.054	8	.110
Linear-by-Linear Association	8.907	1	.003
N of Valid Cases	398		

a. 5 cells (33.3%) have expected count less than 5. The minimum expected count is .99.

รายได้กับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	11.436 ^a	8	.178
Likelihood Ratio	10.802	8	.213
Linear-by-Linear Association	3.494	1	.062
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6.05.

รายได้กับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Pearson Chi-Square	13.255 ^a	8	.103
Likelihood Ratio	13.536	8	.095
Linear-by-Linear Association	9.564	1	.002
N of Valid Cases	398		

a. 0 cells (.0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 8.13.

การแสดงค่าการวิเคราะห์ F-test

1. เปรียบเทียบระหว่างอายุกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากร การท่องเที่ยว

ANOVA

SUMMM ผลรวมด้านทรัพยากร

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	7.132	5	1.426	3.293	.006
Within Groups	169.807	392	.433		
Total	176.939	397			

2. เปรียบเทียบระหว่างสถานภาพกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านรูปแบบการเดินทาง

ANOVA

SUMCC ผลรวมด้านรูปแบบการเดินทาง

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	6.086	3	2.029	4.519	.004
Within Groups	176.855	394	.449		
Total	182.941	397			

3. เปรียบเทียบระหว่างสถานภาพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

ANOVA

SUMMM ผลรวมด้านทรัพยากร

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	1.754	3	.585	1.315	.269
Within Groups	175.185	394	.445		
Total	176.939	397			

4. เปรียบเทียบระหว่างการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านเศรษฐกิจ

ANOVA

SUMAA ผลรวมด้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	3.893	5	.779	1.944	.086
Within Groups	156.988	392	.400		
Total	160.880	397			

5. เปรียบเทียบระหว่างการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ด้านความปลอดภัย

ANOVA

SUMDD ผลรวมด้านความปลอดภัย

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	5.018	5	1.004	1.860	.100
Within Groups	211.546	392	.540		
Total	216.564	397			

6. เปรียบเทียบระหว่างอาชีพกับปัจจัยส่วนบุคคล ในการตัดสินใจเดินทาง

ANOVA

SUMBB ผลรวมด้านการตัดสินใจ

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	3.530	7	.504	1.370	.217
Within Groups	143.578	390	.368		
Total	147.108	397			

7. เปรียบเทียบระหว่างอาชีพกับความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยว ด้าน โครงสร้างพื้นฐาน

ANOVA

SUMMN ผลรวมด้านโครงสร้างพื้นฐาน

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	6.982	7	.997	1.864	.074
Within Groups	208.714	390	.535		
Total	215.696	397			

8. เปรียบเทียบระหว่างรายได้กับปัจจัยส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว ด้านความปลอดภัย

ANOVA

SUMDD ผลรวมด้านความปลอดภัย

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	2.630	4	.658	1.208	.307
Within Groups	213.934	393	.544		
Total	216.564	397			

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวอัญญาณี คำโท
วัน เดือน ปีเกิด	31 พฤษภาคม พ.ศ. 2520
ประวัติการศึกษา	จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนกันทรารมย์ อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2540 เข้ารับการศึกษาต่อระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ปี พ.ศ. 2547 เข้ารับการศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาวิชาการจัดการ ท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เลขที่ 369 หมู่ที่ 14 ตำบลคู อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ 33130
ที่อยู่	เจ้าหน้าที่แผนกวิเคราะห์ บริษัทแปงตะวันออกจำกัด
ประวัติการทำงาน	อาจารย์ประจำวิชาวิทยาศาสตร์ โรงเรียนบัวเจริญวิทยา อำเภอน้ำเกลี้ยง จังหวัดศรีสะเกษ อาจารย์ประจำวิชาเคมี โรงเรียนผักแพววิทยา อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ อาจารย์ประจำวิชาเคมี โรงเรียนเวงแก้ววิทยา อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ